

magazin primorsko-goranske županije
godina VI. / br. 21
rijeka / lipanj 2010.

besplatni primjerak

zelenoiplavo

Novi Vinodolski

Nad
gradom
bijeli toranj

Rukavina: Svi imamo vrhove koje želimo dostići

Usrijedu, 14. travnja ove godine, Primorsko-goranska županija svečano je obilježila Dan Županije i sedamnaestu obljetnicu rada. Tim povodom ujutro je pred Središnjim križem na groblju Drenova, županijsko izaslanstvo predvođeno županom Zlatkom Komadinom i predsjednikom Županijske skupštine Marinkom Dumanićem, položilo vijence i zapalilo svjeće u spomen na sve poginule hrvatske branitelje s područja Primorsko-goranske županije.

Potom je u Hrvatskom kulturnom domu na Sušaku održana središnja svečana akademija na kojoj su se okupili uglednici iz svih djelatnosti i sekta Primorsko-goranske županije. Na svečanosti su tradicionalno dodijeljene županijske godišnje nagrade, koje su za životno djelo dobili dugogodišnji rektor Sveučilišta akademik Daniel Rukavina i filozof i teolog prof. dr. Marijan Jurčević. Godišnje nagrade dodijeljene su Češkoj besedi te alpinistima Dariji i Iris Bostjančić, koje su prošle godine osvojile Mt. Everest. Prvi puta dodijeljena je i nagrada za počasnog građanina kojim je proglašen Dragutin Haramija, ugledni hrvatski političar s posebnim zaslugama za razvoj grada Rijeke i sjevernojadranskog regionalnog prostora šezdesetih i početkom sedamdesetih godina 20. stoljeća, koji zbog lošijeg zdravlja nije bio prisutan na svečanosti.

Obraćajući se skupu župan Komadina bio je izuzetno oštar govoreći o radu središnje vlasti, za koju je rekao da nema dojam je tijekom zadnje godine, uz silne ostavke i velike korupcijske afere, uopće trošila energiju na osmišljavanje mjera za prevladavanje krize. A da je ona duboka, to se itekako osjeća u svakodnevnom životu i iz dana u

dan produbljuje se oskudica i širi zabrinutost jer pravih rješenja nema. Komadina je optužio državni vrh za kupovanje vremena uz palijativne mjere i nova vanjska zaduženja kao obrazac rada vlasti.

Progovorio je župan i o neoliberalnom ekonomskom konceptu, naglasivši da filozofija profiti i privatizacije ne daje rezultate, već samo ide na ruku novim nepravednim preraspodjelama.

U ime laureata zahvalio se akademik Daniel Rukavina, usporedivši postignuće mladih alpinistica sa svekolikim životnim streljenjima: "Svi mi imamo ciljeve i vrhove koje želimo dostići."

Darija prima nagradu

Dobitnici županijskih priznanja prof. dr. Marijan Jurčević, Fanika Husar, Darija Bostjančić i akademik Daniel Rukavina sa županom Zlatkom Komadinom

pgžkronika

Veljaca

nedjelja, 1. veljace

• Na redovnom tjednom susretu župana s novinarima, zamjenicom Nada Turin-Durić potvrdila da Županija neće pristati na rušenje standarda i smanjivanje broja timova Hitne medicinske pomoći na području Županije

srijeda, 3. veljace

• U Rijeci u gradskoj vijećnici 14 sudionika projekta Zaklade Sveučilišta u Rijeci "Znanjem do sredstava, znanjem za Europu II" svečano preuzeли diplome nakon završetka edukacije

četvrtak, 4. veljace

• Vijeće Hrvatskog olimpijskog odbora donijelo odluku da hrvatsku zastavu na otvaranju Zimskih olimpijskih igara u Vancouveru nosi Jakov Fak, biatlonac iz Mrkoplja

petačak, 5. veljace

• U sjedistištu Županije župan Zlatko Komadina primio u prvi službeni posjet novoimenovanog veleposlanika Ukrajine u RH Borisu Zajčku

sabota, 6. veljace

• Na rječkom Korzu 14. dječja karnevalска povorka po krasnom vremenu okupila više od šest tisuća djece iz raznih krajeva Hrvatske

• Široki Županije nastavljeno s brojnim maškaranim manifestacijama: na 8. grobničkom karnevalu sudjelovalo 400 zvončara i maškara; maškarani vozači odvozili jedinstveni 19. maškarani rally "Pariz-Bakar"

nedjelja, 7. veljace

• U Opatiji s više od stotinu vozila održana 27. maškarana Balinjerada, a nakon nje u maškaranoj povorci Lovranom prošetalo oko dvije tisuće maškara, dok je veselo bilo i na Platku gdje je održan još jedan, deveti u nizu,

skijaški happening "Maškarani Platak" ponedjeljak, 8. veljace

- Na redovnom tjednom susretu s novinarama župan Komadina navadio da Županija pokreće uređenje sportsko-rekreacijskog centra na Platušu kao županijski projekt
- U Rijeci u Narodnoj čitaonici župan Zlatko Komadina otvorio izložbu fotografija "Sport u Primorsko-goranskoj Županiji", kao završni čin natječaja za najbolju sportsku fotografiju, koji je provedla Zajednica sportova PGŽ-a

utorak, 9. veljace

- U sjedistištu Županije župan Komadina i direktor Turističke zajednice Grada Rijeke Petar Škarpa potpisali ugovor vrijedan 70.000 kuna o pokroviteljstvu Riječkog karnevala

- U sjedistištu Županije predstavljeni projekti novoosnovane Regionalne energetske agencije za razdoblje do 2012. godine

srijeda, 10. veljace

- U sjedistištu Županije, na sastanku župana jadranskih županija, raspravljene implikacije Zakona o regionalnom razvoju i Strategije regionalnog razvoja za budući razvoj županija koje čine Jadransku Hrvatsku NUTS II regiju

- U sjedistištu Županije župan Zlatko Komadina primio predstavnike Udruge roditelja poginulih branitelja Domovinskog rata PGŽ-a

- U Rijeci polaznicima trećeg ciklusa Po-slovne škole za studente, koju su organizirali

Hrvatska udruga poslodavaca, Sveučilište u Rijeci i Županija, svečano uručene diplome četvrtak, 11. veljace

- Na skijalištu Čelimbaba u Mrkoplju Župan Komadina načelniku Općine Mrkopalj Ivici Padaviću predao ključeve stroja za uređenje skijaških terena (ratraka) čiju je nabavu Županija pomogla s 400.000 kuna

petak, 12. veljace

- U Rijeci u sjedistištu Županije Župan Zlatko Komadina primio u prvi posjet novoizabranoj predsjedniku Republike Hrvatske prof. dr. sc. Ivu Josipoviću i tom ga je prigodom upoznao sa županijskim razvojnim programima

- U nastavku svog prvog posjeta Županiji prof. Ivo Josipović posjetio gradonačelnika Rijeke, sudjelovao u radu Vijeća Turističke zajednice Kvarnera, obišao Brodogradilište "3.maj", Lučku upravu Rijeke, te studentski kampus na Trsatu, a u poslijepodnevnim satima boravio u Kraljevcu i Vrbovskom

- U Rukavcu svečanom sjednicom Općinskog vijeća obilježen Dan općine Matulji

- U opatijskom hotelu Kvarner održan spektakl borilačkih vještina "Opatija figt night" tijekom kojeg je u glavnoj borbi Ivan Stanić iz opatijskog OFC-a postao novi svjetski prvak u tajlandskom boksu (muay thai)

subota, 13. veljace

- Spektakularnim otvaranjem u Vancouveru (u ranim jutarnjim satima po našem vremenu) započele 21. Zimske olimpijske igre. U borbu za olimpijska odličja, između 2.700 sportaša i sportašica iz 82 zemalja, krenulo i 19 hrvatskih sportaša, od kojih čak 9 s područja Županije
- U Matuljima održana XV. zvončarska smotra na kojoj je "zavonilo" rekordnih tisuću i pol zvončara i maškara, a na rječkom Korzu skuhano 700 porcija "maškarane jote"

nedjelja, 14. veljace

- Sedmosatnom karnevalskom povorkom završio 27. riječki karneval. U povorci sudjelovalo više od 8.000 maškaranih sudionika koje je po krasnom sunčanom vremenu gledalo više od 100.000 gledatelja
- U Olimpijskom parku u kanadskom Whistleru, u svom prvom nastupu na 21. Zimskim olimpijskim igrama, biatlonac Jakov Fak iz Mrkoplja osvojio brončanu medalju u sprinterskoj utrci na deset kilometara, što je prva hrvatska olimpijska medalja uopće u nekoj disciplini nordijskog skijanja

ponedjeljak, 15. veljace

- Župan donio odluku da se biatlonac Jakov Fak iz Mrkoplja, osvojac brončane medalje na Zimskim olimpijskim igrama u Vancouveru, nagradi s 40.000 kuna, a njegov klub s 15.000 kuna
- U povodu Dana neovisnosti Republike Kosovo članovi Zajednice Albanaca PGŽ-a organizirali u Rijeci i Lovranu različite manifestacije
- Spaljivanjem pusta u brojnim mjestima Primorja okončana sezona maškara, a najspektakularnije je opet bilo u Mošćeničkoj Dragi "ispaljivanjem" rakete i lansiranjem Goba - krivca za sve

srijeda, 17. veljace

- U povodu Dana neovisnosti Republike Kosovo članovi Zajednice Albanaca PGŽ-a organizirali u Rijeci i Lovranu različite manifestacije
- Spaljivanjem pusta u brojnim mjestima Primorja okončana sezona maškara, a najspektakularnije je opet bilo u Mošćeničkoj Dragi "ispaljivanjem" rakete i lansiranjem Goba - krivca za sve

Jedan od laureata za životno djelo, dugogodišnji rektor Sveučilišta akademik Daniel Rukavina, usporedio je postignuće mladih alpinistica koje su se popele na Mount Everest sa svekolikim životnim stremljenjima:
“Svi mi imamo ciljeve i vrhove koje želimo dostići”

Nastup
KUD Punat

četvrtak, 18. veljače

• U Zagrebu na trgu svetog Marka prof. dr. sc. Ivo Josipović prisegnuo na dužnost Predsjednika Republike Hrvatske

• U sjedištu Županije zamjenik Župana Vidoje Vujić i pročelnica Koralika Vahtar Jurković predstavili korisnu brošuru “Vodič za gradnju” koju je Županija tiskala kao pomoći investitorima u pripremi zahtjeva prije početka gradnje ili rekonstrukcije objekta

petak, 19. veljače

• U sjedištu Županije Župan Zlatko Komadina s čelnicima šest ustanova u kulturi grada Rijeke potpisao ugovore vrijedne 934.000 kuna

• Svečanom sjednicom u Mrkopljiju, uz nazočnost Župana Zlatka Komadine, započeo 48. memorijal mira - 26 smrznutih partizana, u znak sjećanja na tragicnu sudbinu 26 boraca na maršu preko Matić poljane u veljači 1944. godine

subota, 20. veljače

• U sklopu 48. memorijala mira - 26 smrznutih partizana, na groblju u Mrkopljiju položeni vijenci na spomenik smrznutim partizanima i hrvatskim braniteljima

ponedjeljak, 22. veljače

• U Kulturnom domu u Čavlima održano proglašenje najboljih sportaša Primorsko-

goranske županije za 2009. godinu - laureati proglašeni biatlonac Jakov Fak i strijeljkinja Snježana Pejčić

utorak, 23. veljače

• U Rijeci u Nadbiskupskom domu susreli se riječki nadbiskup mons. dr. Ivan Devčić i episkop gornjokarlovачki Gerasim Popović i tom prilikom izrazili želju za redovnim susretima

• U sklopu predstavljanja kvarnerske turističke ponude na turističkom sajmu “IFT”, koji se od 24. do 28. veljače održao u Beogradu, održana press konferencija u predstavništvu HGK u Srbiji i večer Kvarnera, na kojima je sudjelovao i župan Zlatko Komadina

srijeda, 24. veljače

• U Bruxellesu u organizaciji Jadranske euroregije održana konferencija “Jadranska strategija na putu europskih integracija”. Uime Županije sudjelovala zamjenica župana Nada Turina-Durić

četvrtak, 25. veljače

• Na sjednici Gradskog vijeća Grada Rijeke odlučeno da se Rijeka i peti put kandidira za domaćinstvo Mediteranskih igara i to 2017. godine

petak, 26. veljače

• U sjedištu Županije održana sjednica Županijskog savjeta za sigurnost cestovnog prometa na kojoj je iznesen podatak da je

u 2009. g. na cestama PGŽ-a zabijeljeno 4.124 prometnih nesreća što je 8 % manje nego godinu dana ranije, ali se broj smrtno stradalih osoba s 35 povećao na 37

subota, 27. veljače

• U Mrkopljiju uz veliku feštu više od tisuću ljudi dočekalo biatlonca Jakova Faka, osvajača brončane medalje na nedavno održanim Žimskim olimpijskim igrama u Kanadi

Ožujak

ponedjeljak, 1. ožujka

• Povodom Međunarodnog dana civilne zaštite u Rijeci u Ružičevoj ulici, uz nazočnost zamjenika župana prof. Vidoja Vujića, otvorene nove prostorije Područnog ureda zaštite i spašavanja i Županijskog centra 112

utorak, 2. ožujka

• U Rijeci u sjedištu Županije župan Zlatko Komadina primio Jakova Faka iz Mrkopjija, brončanog biatlonca s netom završenih Žimskih olimpijskih igara u Vancouveru

• Iz Porečke uprave Rijeke potvrđeno da je do kraja proteklog dana u svim istpostavama na području Županije primljeno oko 60.800 poreznih prijava na dohodak u 2009. g. te da će s onim prijavama upućenim poštom taj broj vjerojatno biti oko 86.000

• U Rijeci u hotelu Bonavia na izbornoj skupštini stranke Lista za Rijeku po drugi put zaredom za predsjednika stranke izabran Denis Pešut

srijeda, 3. ožujka

• U sjedištu Grada Opatije župan Zlatko Komadina i gradonačelnik Opatije Ivo Dujmić potpisali ugovor o županijskom pokroviteljstvu HTV-ovih projekata Dora 2010. vrijedan 45.000 kuna

• Iz Policijske uprave primorsko-goranske

potvrdili da je protiv gradonačelnika Rijeke Vojka Obersnella i još tri osobe podignuta kaznena prijava zbog potpisivanja štetnog ugovora s “Tržnicama Rijeka” čime su im omogućili stjecanje ekstra dobiti od 80.800 milijuna kuna. Kako se optužnica temelji na ugovorima potpisanim prije 15 godina, puno prije nego je on postao gradonačelnik, Obersnel je optužnicu objasnio političkim razlozima

četvrtak, 4. ožujka

• Županijsko izaslanstvo, predvođeno županom Komadinom, u Budimpešti se sastalo sa županom prijateljske županije Pešta, a nakon toga sudjelovalo na otvaranju 33. međunarodnog turističkog sajma na kojem je i Županija organizirala svoj stand

• U Rijeci u sjedištu Županije predstavljena pregledna karta Primorsko-goranske županije izrađena u dva mjerila - “zidnom” u 1:100.000 i “turističkom” u 1:150000

petak, 5. ožujka

• U Rijeci u novoj dvorani na Zametu svećano otvoreno 11. pojedinačno europsko muško i žensko prvenstvo u šahu, organizirano pod pokroviteljstvom Primorsko-goranske županije, a koje je okupilo rekordnih 425 šahista i 165 šahistkinja iz 41 europske zemlje

sobota, 6. ožujka

• U hotelu Kvamer u Opatiji pod supokroviteljstvom Primorsko-goranske županije, na završnjoj priredi Dore, za hrvatskog predstavnika na Eurosong izabrana pjesma “Lako je sve” u izvedbi grupe Feminem, čija je članica i rječanka Nika Antolos

nedjelja, 7. ožujka

• Na Platku, pod pokroviteljstvom PGŽ-a, te uz nazočnog bivšeg predsjednika RH Stjepana Mesića i župana Zlatka Komadine

Župan Komadina predsjednika je upoznao s planovima i projektima Primorsko-goranske županije iz područja energetike

pgžkronika

održan 28. jadranski slalom koji se ove godine bodovao za Europski skijaški kup, pobedio Francuz Anthony Obert

- U Mrkoplju na stazama Hrvatskog biatlonskog centra Zagmaja, pod županijskim pokroviteljstvom, održan odgoden Maraton mira, skijaško-trkačko natjecanje što se inače održava kao jedna od manifestacija Memorijala mira - 26 smrznutih partizana

ponedjeljak, 8. ožujka

- Širom Županije, razne institucije, udruge i političke stranke različitim aktivnostima obilježile Međunarodni dan žena, a njihovi čelnici ženama podijelili na tisuće različitog cvijeća, uglavnom ruža

utorak, 9. ožujka

- U Rijeci u dvorani Transadrie, uz nazočnost župana Komadine, na predstavljanju studije "LNG Terminal Omišalj i njegov sinergijski potencijal za PGŽ i šire okruženje" potvrđeno da je projekt dobio suglasnost nadležnog ministarstva

- U Rijeci uz nazočnost župana Komadine otvorena nova poliklinika Medico, u čiju su izgradnju švicarski investitor Baloise Group i Basler osiguranje Zagreb uložili preko sto milijuna kuna

- U Vatrogasnem domu u Dražicama predstvincima DVD Jelenje predano novo vatrogasno vozilo za šumske potrebe, nabavljeno i uz financijsku pomoć Županije

- U riječkom hotelu Bonavia članovi Primorsko-goranskog saveza prigodom svečanošću obilježili dvadeset godina od osnivanja

srijeda, 10. ožujka

- Cijelo područje Županije zahvatilo veliko nevrijeme, na Kvameru praćeno orkanskim burom (na krčkom mostu izmjereni udar od 198 km/h), a u brdskom području velikim snijegom. Už kompletan poremećaj u prometu, naročito pomorskom (uz potpunu izolaciju otoka) i u Gorskom kotaru, obustavljena nastava u dijelu goranskih i bakarskih škola, dok je bura u Rijeci odnijela dio krova OŠ Kozala, a s novih objekata Sveučilišnog kampusa na Trsatu nosila dijelove fasade

četvrtak, 11. ožujka

- U Rijeci u sjedištu Županije, na sjednici Županijskog stožera zaštite i spašavanja usvojen plan rada stožera za 2010. godinu

- Jednogašnynom odlukom Upravnog vijeća za novog ravnatelja Doma zdravlja PGŽ-a imenovan Boris Ritoša

- U Rijeci u HKD-u na Sušaku u izvedbi HKD Teatra održana premjera drame "Metak za vez", uprizorenja pod županijskim pokroviteljstvom

petak, 12. ožujka

- U Rijeci na Ruvjetici i službeno počela izgradnja islamskog centra s džamijom, radove otvorio muftija Ševko Omerbašić, zamjenik župana prof. Vidoje Vujić otvorio treći Sajam

I novi predsjednik naklonjen Županiji

Tijekom svog prvog službenog posjeta Primorsko-goranskoj županiji predsjednik Republike Hrvatske prof. Ivo Josipović u pratinji župana Zlatka Komadine posjetio je Matulje, gdje su ih dočekali načelnik Matulja Mario Ćiković i direktorica TZ Matulja Marijana Kalčić-Grlaš. Predsjednik je primljen na "Stacionu", matuljskoj željezničkoj stanici, gdje se posebno srdačno pozdravio s malim zvončarima.

Potom, u Opatiji se predsjednik Josipović susreo s liburnijskim čelnicima jedinica lokalne samouprave i između ostalog raspravljao o mogućim rješenjima problema s dionicama Liburnia Riviera Hotela. Izrazio je podršku nastojanjima lokalne samouprave da stekne puna upravljačka prava nad trenutačno "zamrznutim" vrijednosnim papirima.

Josipović je obišao i obnovljenu Thalassotherapiju, a u poslijepodnevnim satima

u Omišlu u pratinji domaćina razgledao postrojenja DINE-Petrokemije i JANAF-a, za koje je konstatirao da po investicijama, zapošljavanju i rezultatima spadaju u sam vrh našeg poduzetništva. Tom je prigodom župan Zlatko Komadina predsjednika upoznao s planovima i projektima Primorsko-goranske županije iz područja energetike.

Na kraju dana predsjednik Ivo Josipović se u Klenovici kod Novog Vinodolskog upoznao s projektom rekonstrukcije dijela obale luke Klenovica odnosno izgradnjom lukobrana i nove ribarske luke. Početak realizacije ovog 15 milijuna kuna vrijednog projekta očekuje se ove jeseni.

A da će novi predsjednik, kao i dosadašnji, biti čest i radoviđen gost u našoj Županiji, potvrđuje i njegova ostvarena želja da se usprkos obavezama, pojavi i na 11. Fiumanki u Rijeci 12. lipnja, kojoj je bio pokrovitelj.

predsjednik Mešihata Islamske zajednice u Hrvatskoj

- U Opatiji, 206 udjelnicara - privatnih osoba, gospodarskih subjekata i regionalne samouprave (a među njima i Primorsko-goranska županija) osnovali trgovacko društvo "Žičara Učka" s osnovnim zadatkom izgradnje žičare iz Medveđe pod vrh Učke

- U Vrbovskom u Domu kulture svečanom sjednicom obilježen Dan Grada Vrbovskoga,

- Tom prigodom godišnje nagrade Grada dobili DVD Blaževci-Plemenitaš, Željko Mitrović i Marija Jančan

- Natjecatelje 11. pojedinačnog europskog muškog i ženskog prvenstva u šahu u Rijeci u dvorani na Zametu, dok su igrali partie 7. kola posjetio bivši svjetski šahovski prvak i šahovska legenda Anatolij Karpov

subota, 13. ožujka

- U Rijeci u Šahovskom domu na Brajdi održana Skupština Evropske šahovske unije (ECU), na kojoj je bivši svjetski šahovski prvak Anatolij Karpov objavio kandidaturu za predsjednika Svjetske šahovske organizacije

ponedjeljak, 15. ožujka

- U Rijeci u sjedištu Županije župan Zlatko Komadina u prvi službeni posjet primio veleposlaniku Australije u Republici Hrvatskoj Beverly Mercer

- U riječkom Narodnom učilištu zamjenik župana prof. Vidoje Vujić otvorio treći Sajam

poslova koji je pod pokroviteljstvom Županije organizira Područni ured Hrvatskog zavoda za zapošljavanje iz Rijeke

- Otvaranjem u HKD-u na Sušaku izložbe fotografija "Romanska Švicarska", u Rijeci započeli 8. Dani frankofonije i francuske kulture, i ove godine organizirani pod pokroviteljstvom PGŽ-a

utorak, 16. ožujka

- U Rijeci održana 10. sjednica Županijske skupštine PGŽ-a, članovi Skupštine odlučili o dobitnicima županijskih nagrada za životno djelo i godišnji županijskih nagrada

srijeda, 17. ožujka

- U sjedištu Županije župan Komadina primio predsjednika Europejske šahovske federacije (ECU) Borisa Kutina i predsjednika Organizacionog odbora Europskog prvenstva u šahu Damira Vrhovnika sa suradnicima

četvrtak, 18. ožujka

- U Rijeci u dvorani na Zametu, proglašenjem rezultata i podjelom medalja, uz nazočnost župana Komadine svečano završeno 11. pojedinačno europsko muško i žensko prvenstvo u šahu, prvaci postali Rus Jan Nepomničaj i Švedska Pia Cramling

petak, 19. ožujka

- U Rijeci u sjedištu Županije župan Komadina potpisao ugovore s ravnateljicom Doma Kantrida, glavaricom riječke Družbe sestara milosrdnica i ravnateljicom Caritasovog doma Sveti Ana, vrijedne oko 400.000 kuna za dio socijalnih programa tih triju ustanova
- U Rijeci u HKD-u na Sušaku Streljački savez PGŽ-a obilježio 60 godina streljačkog sporta na području Županije. Tom prigodom zamjenik župana Vidoje Vujić predsjedniku Saveza Josipu Rupčiću uručio posebno Priznanje PGŽ-a

S
većinskim
vlasnikom
DIOKI
grupe
Robertom
Ježićem

nedjelja, 21. ožujka

- U Lukovdolu dodjelom "Goranovog vjencaca" pjesniku Petru Gudelju i uz nazočnost predsjednika RH Ivo Josipovića otvoreno 47. Goranovo proljeće

ponedjeljak, 22. ožujka

- Na redovnom tjednom susretu s novinarnažupanom Komadina nacijađao da će ove godine u održavanje i izgradnju na pomorskom dobro na području Županije biti ukupno uloženo 31 milijun kuna
- U Državnom odvjetništvu Republike Hrvatske potvrdili da se istraga u slučaju "Tržnice Rijeka" iz nadležnosti Državnog odvjetništva Rijeka seli u Osijek i to zbog "gubitka povjerenja u objektivnost Županijskog odvjetništva u Rijeci"

utorak, 23. ožujka

- Glavni državni odvjetnik Mladen Bajić pokrenuo postupak razriješenja Dorisa Hrassta s dužnosti Županijskog državnog odvjetnika u Rijeci jer u dvije godine nije donio meritornu odluku u predmetu "Tržnice Rijeka"

srijeda, 24. ožujka

- Nenajavljeni, u Opatiji su se na neformalnom sastanku susreli hrvatski predsjednik Ivo Josipović i predsjednik Srbije Boris Tadić

četvrtak, 25. ožujka

- U rječkoj Dvorani mladosti zamjenik župana prof. Vidoe Vujić otvorio projektni sajam. U sklopu Sajma Županija je pomogla nastup proizvođača autohume hrane i Lovačkog saveza PGŽ-a

- Nakon otvaranja Proljetnog sajma, na štandu PGŽ-a dodijeljena priznanja i nagrade pobednicima akcije Novog lista "Moj najljepši vrt", organizirane uz pomoć Primorsko-goranske županije

petak, 26. ožujka

- Povodom Svjetskog dana kazališta publike

iz svih 36 gradova i općina PGŽ-a imala je priliku, u organizaciji Županije, u projektu pod nazivom "Umrežimo se kazalištem" pogledati ukupno 27 predstava koje je odigrao 31 glumac iz 8 kazališta iz cijele Hrvatske

- U sjedištu Županije zamjenik župana prof. Vidoe Vujić primio ravnatelje Zavoda za prostorno uređenje jadranskih županija

subota, 27. ožujka

- Na strejljanu Vojsko na Kukuljanovu predsjednik Županijske skupštine Marinko Dumanić otvorio prvo strejlješte za lovni parkur - lovačku strejljačku disciplinu gadaanja pokretnih i letaćih meta koje simuliraju ptice u letu i zečeve u trku

- U Rijeci na izbornoj skupštini županijske organizacije HSLS-a za novog predsjednika izabran prof. dr. sc. Čedomir Dundović, povratnik iz HDZ-a u liberalne redove

ponedjeljak, 29. ožujka

- U Rijeci, na Trgu Republike Hrvatske Udrži invalida distroficiara PGŽ-a predano na korištenje prilagođeno kombi-vozilo vrijedno 245 tisuća kuna, čiju je nabavu pomogla i Primorsko-goranska županija

utorak, 30. ožujka

- U rječkom brodogradilištu "3. maj" održan zbor radnika na kojem su škverani pozvali Vladu RH da im, ukoliko propadne drugi

najtečaj za privatizaciju brodogradilišta, preda brodogradilište na pet godina

- U Kraljevcima dodjeljene Nagrade Hrvatske zajednice tehničke kulture. Nagradu za životno djelo dobio Ervin Debeuc, dugogodišnji član foto i video klubova iz Rijeke

srijeda, 31. ožujka

- Na ljetnoj pozornici u Opatiji zamjenik župana prof. Vidoe Vujić otvorio izložbu suvenira "Kvarner Expo 10" koju je sedmi put zaredom pod pokroviteljstvom Županije organiziralo Udruženje obrtnika Opatije

- Općinsko vijeće Općine Lokve, nakon što je 29. prosinca 2009. g. donijelo Odluku o privremenom financiranju Općine Lokve u prvom tromjesečju 2010. godine i nakon više pokušaja, poslijednog mogućeg dana napokon izglasalo Proračun Općine Lokve za 2010. godinu, nakon čega su predsjednik Općinskog vijeća Boris Jajač i još dva člana Vijeća s njegove nezavisne liste podnijeli ostavke na sve vijećničke dužnosti

Travanj

četvrtak, 1. travnja

- U sjedištu Županije, predsjednik Županijske skupštine Marinko Dumanić i zamjenica župana Nada Turina-Đurić primili Mirjanu Diminić, predsjednicu Hrvatsko-njemačkog društva prijateljstva iz njemačkog grada Karlsruhea

- Kod bivšeg hotela Učka na Poklonu istarski i primorsko-goranski antifašisti obilježili 66. obljetnicu osnivanja Prve istarske brigade "Vladimir Gortan"

nedjelja, 4. travnja

- Širom Županije katolički i pravoslavni vjernici proslavili Uskrs. Riječki nadbiskup dr. Ivan Devčić predvodio uskrsnu misu u katedrali

svetog Vida u Rijeci
ponedjeljak, 5. travnja

- Uskrsnim ponedjeljkom završen produženi vikend koji je na Kvamer privukao čak 14.300 gostiju, ponajviše iz Njemačke, Austrije i Italije
- U Krku župan Komadina sudjelovao u otkrivanju deset informativnih ploča na novouređenoj turističkoj "maslinarskoj" stazi

utorak, 6. travnja

- U sjedištu Županije zamjenik župana prof. Vidoe Vujić primio sportaše - osvajače zlatnih odličja sa svjetskih prvenstava u 2009. godini, te s predsjednicima Žajednice športova PGŽ-a i Saveza školskih športskih društava PGŽ-a potpisao ugovore o finansiranju njihovih programa ukupno vrijednih 2,9 milijuna kuna. Tom prilikom održana svečana promocija Sportskog godišnjaka Žajednice športova PGŽ-a za 2009. godinu

srijeda, 7. travnja

- U sjedištu Županije zamjenik župana prof. Vidoe Vujić primio sportaše - osvajače zlatnih odličja sa svjetskih prvenstava u 2009. godini, te s predsjednicima Žajednice športova PGŽ-a i Saveza školskih športskih društava PGŽ-a potpisao ugovore o finansiranju njihovih programa ukupno vrijednih 2,9 milijuna kuna. Tom prilikom održana svečana promocija Sportskog godišnjaka Žajednice športova PGŽ-a za 2009. godinu

- Na rječkom Korzu progovjedalo pet tisuća građana, predvođenih radnicima brodogradilišta "3. maj" koji su od hrvatske

Predstavljena "Čudesno lijepa"

Povodom 22. svibnja – Dana zaštite prirode i biološke raznolikosti i 2010. godine kao Međunarodne godine biološke raznolikosti, u opatijskoj vili Angiolini predstavljen je film Bernardina Modrića "Čudesno lijepa". Film je to o biološkoj i krajobraznoj raznolikosti Primorsko-goranske županije, kojim se željelo zabilježiti sve prirodne osobitosti ovoga kraja.

Malo je regija u ovom dijelu svijeta koje se mogu pohvaliti činjenicom da na tako relativno malom prostoru postoji čitava lepeza staništa, krajobraza te brojnih biljnih, životinskih i glijivarskih vrsta, kao što je to slučaj na području PGŽ-a, istakla je Sonja Šišić, ravnateljica Javne ustanove Priroda na čiju inicijativu je i snimljen ovaj film, koji je stvaran pune dvije godine.

Dvadesetpetominutni film snimljen je na tri jezika – hrvatskom, engleskom i talijanskom. O ljepotama Hrvatske i prirodnim vrijednostima Primorsko-goranske županije govorio je i ravnatelj Državnog zavoda za zaštitu prirode Davorin Marković.

Redatelj
Bernardin
Modrić

Publika na
predstavljanju filma
u opatijskoj vili
Angiolini

pgžkronika

Vlade zatražili spas riječkog škvera i ostalih hrvatskih brodogradilišta

četvrtak, 8. travnja

- Župan Zlatko Komadina sudjelovao u Splitu na sastanku župana jadranskih županija, na kojem se razgovaralo o procesu pripreme za korištenje strukturnih instrumenata Kohezijske politike Europske unije
- U Rijeci na adresi Cambierjeva ulica 2/1 zamjenica župana Nada Turina-Đurić otvorila novu Ginekolosku ordinaciju Doma zdravlja PGŽ-a čije je uređenje i opremanje novim ultrazvukom Županija finasirala s 580 tisuća kuna
- U sjedištu Grada Rijeke gradonačelnici Rijeke i Opatije, te načelnici općina Matulji i Lovran s generalnim direktorom Hrvatskih voda potpisali ugovor vrijedan 153 milijuna kuna za drugu fazu izgradnje dijelova sustava odvodnje otpadnih voda na području Rijeke i Liburnije
- Prije održavanja redovne sjednice Općinskog vijeća Općine Fužine troje vijećnika HSS-a objavilo da više neće sudjelovati u radu Vijeća, ali je Vijeće održalo valjanu sjednicu jer je sjednici prisustvovao dovoljno drugih vijećnika

petak, 9. travnja

- U Dina-Petrokemiji na otoku Krku svečano obilježen završetak radova na postrojenju za proizvodnju vinil klorid monomera (VCM) čiji je rad zaustavljen 2002. g. a čija je obnova koštala 30 milijuna eura

sabota, 10. travnja

- Nakon pokazne vježbe spašavanja unesrećenog na novom mostu riječke zabilaznice iznad Rječine, pripadnici riječke stanice Hrvatske gorske službe spašavanja u Trsatkoj čitaonici svečano obilježili 50. obljetnicu uspješnog rada. Tog prigodom župan

Zlatko Komadina predao im je posebno priznanje Primorsko-goranske županije nedjelja, 11. travnja

- U svim gradskim i općinskim organizacijama SDP-a u Primorsko-goranskoj županiji provedeni izbori za predsjednika ŽO SDP-a PGŽ. Na izborima je moglo sudjelovati svih 2.578 članova SDP-a, a odazvao se 1.522 člana (59,04 %), od kojih je njih 1.511 za predsjednika ponovo izabrao Zlatka Komadinu

ponedjeljak, 12. travnja

- U Opatiji, izlaganjem guvernera Hrvatske narodne banke Željka Rohatinskog, a uz nazočnost predsjednice Vlade RH Jadranke Kosor i ministra financija Ivana Šukera, započela 13. konferencija "Hrvatsko novčano tržište"
- Fakultetsko vijeće Pomorskog fakulteta u Rijeci za novog dekana te visokoškolske ustanove izabrao redovnog profesora Šerda Kosa, trogodišnju funkciju će započeti obnašati početkom listopada
- U Puntu otvoren novi dijelje vrtić "Lastavica" vrijedan 8,3 milijuna kuna, a nakon toga u Baški započeti radovi vrijedni 11 milijuna kuna na izgradnji tamošnjeg dječjeg vrtića
- U riječkoj dvorani "Stere" održana 14. dodjela nagrada Status za vrhunska umijeća i vještina sviranja. Na svečanosti pod pokroviteljstvom PGŽ-a čak osam priznanja za najbolje instrumentaliste, te dvije plakete za poseban doprinos hrvatskoj glazbi dobili glazbenici s područja Županije

srijeda, 14. travnja

- Polaganjem vjenca za sve poginule na Srednjem krizu na groblju u Drenovi, započelo obilježavanje Dana Primorsko-goranske županije

U Hrvatskom kulturnom domu na Sušaku održana svečana akademija kojom je Primorsko-goranska županija proslavila 17. obljetnicu osnutka

- Povodom dobivanja županijske Godišnje nagrade, Češka beseda iz Rijeke u Češkom domu na Hostima upriličila je susret s veleposlanikom Češke Republike u RH Karelom Kuhnlom
- U vježnici Grada Rijeke predstavljen priručnik s korisnim savjetima za stanovanje, kojeg je Udruga stanara suvlasnika stambenih zgrada PGŽ-a tiskala uz finansijsku pomoć Županije
- U Rijeci u zgradbi Pomorskog i povijesnog muzeja, svečanim koncertom članova više pjevačkih zborova otvoreni 16. Matetićevi dani

četvrtak, 15. travnja

- U Rijeci u sjedištu Županije zamjenik župana prof. Vidoje Vujić primio veleposlanicu Malezije u RH Aminahutun Karin Shaharhuddin
- U Rijeci u auli Pape Ivana Pavla II. na Trsatu na svečanosti Zajednice tehničke kulture PGŽ-a Nemanetu iz Klane uručena nagrada za životno djelo, dok su godišnje nagrade dobili Svetozar Nilović iz Rijeke i Smiljana Mičetić iz Jeljenja

petak, 16. travnja

- U Rijeci u sjedištu Županije župan Zlatko

Komadina primio direktora Hrvatskih voda Jadranku Husarića, a razgovarali su o projektima vezanim uz vodoopskrbu i zaštitu voda na području Županije

- Uprava Novog lista za novog glavnog urednika imenovala Branka Mijića, dugogodišnjeg kolumnista i udvođača Novog lista

• U Viškovu, obilježavajući Dan Općine održana svečana sjednica Općinskog vijeća Općine Viškovo u povodu 17. obljetnice osnivanja Općine

- U Zlobinu u prepunoj crkvi svetog Ivana Krstitelja, u mjestu u kojem su rođeni njegovi roditelji, vrsni američki jazz pijanist Chuck Marohnic održao emotivni koncert

sabota, 17. travnja

- U Bakru na terenima Pomorske škole pod pokroviteljstvom PGŽ-a održane Četvrte županijske igre umirovljenika uz sudjelovanje više od 500 umirovljenika
- Na zagrebačkom Trgu bana Jelačića društvo "Goranin" iz Zagreba po četvrti put održalo manifestaciju "Gorski kotar u metropoli"
- Na otoku Kornatu pripadnici Vatrogasne zajednice PGŽ-a u tehnički suhozida izgradili šest velikih kamenih križa u spomen na lvice Crvelinu, poginulog vatrogasca iz DVD-a Tisno

nedjelja, 18. travnja

- U Rijeci, uz pokroviteljstvo Primorsko-goranske županije održana 14. sportsko-rekreativna manifestacija "Horno si teč" i Riječki polamaraton, usprkos kiši - na Korzu trčalo više od sedam tisuća građana svih uzrasta

ponedjeljak, 19. travnja

- U Rijeci u HKD-u na Sušaku, pod pokroviteljstvom Primorsko-goranske županije, svečano otvoren osmi Festival znanosti utorak, 20. travnja
- Na konferenciji za novinare, Željko Nuić,

Film je to o biološkoj i krajobraznoj raznolikosti Primorsko-goranske županije, kojim se željelo zabilježiti sve prirodne osobitosti ovoga kraja

Upetak, 30. travnja ove godine na otoku Košljunu potpisana je Sporazum o međusobnoj suradnji i prijateljstvu jedinica lokalne samouprave s otoka Krka i jedinica lokalne samouprave s područja Vukovarske-srijemske županije.

Sporazum su potpisali gradonačelnik Krka i načelnici krčkih općina Punat, Malinska-Dubašnica, Baška, Dobrinj, Omišalj, Vrbnik kao i gradonačelnik Grada Iloka i općinski načelnici šest općina s područja Vukovarsko-srijemske županije: općina Lovas, Nijemci, Nuštar, Tompojevci, Tordini i Tovarnik.

Nakon prvog potpisivanja sporazuma 2006. godine, po kojem su Krčani stipendirali studente s područja Grada Vukovara i Iloka te studente iz općina Tovarnik i Lovas, ovogodišnjim sporazumom proširena je suradnja te je uz stipendirane sedmoro studenata izražena i namjera čvršće suradnje na svim razinama.

Uime Primorsko-goranske županije svečanom potpisivanju Sporazuma prisustvovao je zamjenik župana prof. dr. sc. Vidoje Vujić, dok se cijelom skupu pridružio vukovarsko-srijemski župan Božo Galić.

član Županijske skupštine PGŽ-a, u koju je ušao kao član HKDU-a, objavio da je prešao u HSS, čime je ta stranka dobila i trećeg člana Skupštine i tako osnovala novi klub članova Županijske skupštine, za predsjednika izabran Ivo Zrlić

četvrtak, 22. travnja

- U Rijeci održana redovna 11. sjednica Županijske skupštine Primorsko-goranske županije
- U Rijeci u Pomorskom i povjesnom muzeju, župan Zlatko Komadina otvorio 4. međunarodnu konferenciju o industrijskoj baštini "Rijeka i brodogradivo naslijeđe" koju je pod Županijskim pokroviteljstvom organizala udruga "Pro torpedo"
- U Malom Lošinju u hotelu Aurora, pod Županijskim pokroviteljstvom, otvoren drugi međunarodni kongres o ruralnom turizmu

petak, 23. travnja

- U Vrbovskom, u organizaciji Učeničkog doma Željezničko tehničke škole iz Moravice održana jubilarna 35. međuzupanijska domjada - susret 600 učenika iz 14 srednjoškolskih domova četiri susjedne županije
- U lovropskom hotelu Excelsior prigodom svečanošću proslavljen Dan Općine Lovran i blagdan svetog Jurja, sudionike svečanosti pozdravio potpredsjednik Županijske skupštine Ingo Kamenar

subota, 24. travnja

- U opatijskom hotelu Adriatic održana redovna izvještajno-izborna konvencija ŽO SDP-a Primorsko-goranske županije

ponedjeljak, 26. travnja

- U opatijskom hotelu Ambasador, pod pokroviteljstvom PGŽ-a i u organizaciji Vatrogasne zajednice PGŽ-a započeo dvodnevni međunarodni stručni skup vatrogasaca,

skup otvorio zamjenik župana prof. Vidoje Vujić

- U riječkom dnevniku na talijanskom jeziku "La voce del popolo" objavljen prvi prilog na 16 stranica o Primorsko-goranskoj županiji pod nazivom "Qui Regione Litoraneo-Montana" koji bi trebao ubuduće izlaziti svaka tri mjeseca

utorak, 27. travnja

- U Splitu, odbojkašice "Rijeke" pobijedile "Split 1700" u trećoj utakmici finala doigravanja i po četvrti put uzastopno osvojile naslov prvakinja Hrvatske
- Tijekom svog prvog službenog posjeta Primorsko-goranskoj županiji predsjednik RH prof. Ivo Josipović uz pratnju župana Komadina posjetio Matulje, u Opatiji se susreo s liburnijskim čelnicima JLS i obišao Thalassoterapiju, u Omisiju razgledao postrojenje DINE-Petrokemije i JANAF-a, a na kraju se u Klenovici kod Novog Vinodolskog upoznao s gradnjom nove ribarske luke

Sporazum o suradnji i prijateljstvu

Svečanu povelju potpisalo je ukupno četrnaest čelnika lokalne samouprave otoka Krka i Vukovarsko-srijemske županije

petak, 30. travnja

- U franjevačkom samostanu na Košljunu čelnici 7 krčkih jedinica lokalne samouprave sa svojih 7 kolega s područja Vukovarsko-srijemske županije potpisali Sporazum o međusobnoj suradnji i prijateljstvu

- U Gradu Grobniku uz nazočnost predsjednika Županijske skupštine Marinika Dumanića, svečanom sjednicom Općinskog vijeća obilježen Dan Općine Čavle, tom prigodom nagrada za životno djelo dodijeljena glazbeniku Zdravku Juriću Vidu
- U Lipi, u znak sjećanja na mještane stradale od njemačkih vojnika i spaljivanje selu 1944. g., održana tradicionalna komemoracija "Lipa pamti", ove godine uz nazočnost Stjepana Mesića, bivšeg predsjednika RH

Svibanj

subota, 1. svibnja

- Proslava Međunarodnog praznika rada počela prosvjedom što ga je Sindikat Istre i Kvarnera, uz relativno slab odaziv od samo sedamdesetak prosvjednika, organizirao na riječkom Korzu

- Sjrom Županije na razne načine i po lijepom vremenu, proslavljen Praznik rada. Naječi skup tradicionalno održan u Ronjigima u organizaciji riječkog SDP-a, a skupovi organizirani i u Njivicama, Veprincu i Pasjaku

- Slaveći svoje nebeske zaštitnike, svetog Filipa i Jakova, posebno svečano bilo u Novom Vinodolskom i gradu Grobniku

ponedjeljak, 3. svibnja

- U Rijeci polaganjem vjenaca na Spomenik oslobodenja na Delti i prigodnim programom u gradskoj vijećnici obilježena 65. obljetnica oslobodenja Rijeke
- U Mrkoplju, uz nazočnost zamjenika župana prof. Vidoje Vujića, svečanom sjednicom Općinskog vijeća obilježen Dan Općine Čavle

- Fakultetsko vijeće Učiteljskog fakulteta Sveučilišta u Rijeci za novu dekanicu izabrao prof. dr. Jasnu Krstović

- U Rijeci u HKD-u na Sušaku uz nazočnost predsjednika RH prof. Ivo Josipovića, predstavom "Derviš i smrt" u izvedbi glumaca Narodnog pozorišta iz Beograda, započeo 17. međunarodni Festival malih scena

utorak, 4. svibnja

- Obilježavanjem 30. godišnjice smrti Josipa Broza 120 članova riječkog društva "Josip Broz Tito" obišlo Kuću cvijeća - Titov grob u Beogradu

srijeda, 5. svibnja

- U opatijskom hotelu Adriatic, uz nazočnost župana Zlatka Komadina započeo jubilarni dvadeset peti međunarodni znanstveno-stručni susret stručnjaka za plin
- U središtu Županije, povodom dana sv. Florijana, zaštitnika vatrogasaca, župan Zlatko Komadina primio predstavnike Vatrogasne zajednice PGŽ-a

- Na riječkom Korzu, u sklopu ovogodišnjeg obilježavanja Euro tjedna, župan Komadina obišao županijski EU stand i dijelio promidžbenu EU materijale

- Fakultetsko vijeće Akademije primijenjenih umjetnosti Sveučilišta u Rijeci v.d. dekana

Akcija "Moj najlepši vrt"

Uokviru nedjeljnog priloga Novog lista "Zelena nit", a pod pokroviteljstvom Primorsko-goranske županije, prošle godine u kolovozu pokrenuta je akcija "Moj najlepši vrt", čiji je cilj predstavljanje hortikulturnih entuzijasta s područja cijele županije - od Čabrova do Cresko-lošinskog otočja, od Kirije do Liburnije.

Jednogodišnja akcija podijeljena je u dva dijela - ljetno-jesenjski od kolovoza do siječnja 2010. proljetno od travnja do jeseni 2010. godine. Predviđeno je da na kraju svakog razdoblja stručni žiri proglaši pobjednike, pa je tako žiri u sastavu Mirta Blažević dipl. ing. agr., Željko Peran, dipl. agr. (Hrvatski zavod za poljoprivrednu savjetodavnu službu), Bia Gec dipl. ing. uredenja krajolaska (Čistoća, Rijeka), Berislav Tulić, dipl. inž. (PGŽ, pročelnik Upravnog odjela za turizam, poduzetništvo i poljoprivredu) i urednica priloga Jelena Sedlak, dodijelio 3 ravnopravne prve nagrade te osam pohvala u prvom dijelu akcije Moj najlepši vrt.

Prvonagrađeni su Antonija Štimac iz Prezida, Silvana De-

mark iz Čavli, te Milena Guščić iz Kampora na Rabu, osvojivši novčani bon u iznosu 3.000 kn u trgovačkom centru Bauhaus na Kukuljanovu (a ista je trgovačka kuća odlučila tom poklonu nadodati još 500 kuna za kupnju sadnica), dok su pohvaljenima uručene diplome.

Oni koji su ostali kratkih rukava u ovom prvom ciklusu akcije, ne trebaju pretjerano žaliti jer je već polovicom travnja u Nedjeljnju Novom listu krenuo drugi krug potrage za najlepšim vrtovima

Prvonagrađeni u prvom dijelu akcije PGŽ-a i Novog lista su vrtovi Antonije Štimac iz Prezida, Silvane Demark iz Čavli, te Milena Guščić iz Kampora na Rabu, koji su osvojili novčani bon. Stručni žiri je dodijelio i osam pohvala, a svima su uručene diplome

Nagrađenim vlasnicima vrtova priznanje je uručeno na Proljetnom sajmu na Trsatu
(Snimio: R. Brmalj)

pgžkronika

prof. Antu Vladislavića izabralo za dekanu u sljedeće tri godine

četvrtak, 6. svibnja

- Na Medicinskom fakultetu u Rijeci započeli Dana bioetike i ove godine održani pod županijskim pokroviteljstvom
- U bakarsku luku prvi put pristala "Kraljica mora", brod izgrađen u koričulanskom brodogradilištu i namijenjen obuci učenika i studenata hrvatskih pomorskih škola i fakulteta

• U opatijskom hotelu Ambasador svečanom akademijom obilježena 50. obljetnica osnivanja i djelovanja Fakulteta za menadžment u turizmu i ugostiteljstvu. Tom prigodom župan Zlatko Kornadina dekanu Fakulteta prof. Joži Periću uručio posebno Županijsko priznanje.

petak, 7. svibnja

- Na više lokacija u središtu Rijeke u organizaciji Studentskog zabora Sveučilišta u Rijeci, održan prvi Studentski dan. Pod pokroviteljstvom Županije, na gatu Karoline Riječke u velikom šatoru organiziran "Job fair - Od studija do zaposlenja"
- U opatijskom hotelu Ambasador, pod županijskim pokroviteljstvom, započeo jubilarni 20. bijenalni međunarodni kongres "Turizam i hotelska industrija 2010. g."

subota, 8. svibnja

- U Ateni na europskom prvenstvu u kar-

teu, Opatijska Jelena Kovačević, članica TAD "Rijeka" osvojila srebrnu medalju u kategoriji do 55 kg

nedjelja, 9. svibnja

- U Rijeci ispred Spomenika oslobođenja na Delti, povodom Dan pobjede nad fašizmom vjenčac položila i delegacija Primorsko-goranske županije
- U Rabu nizom značajnih događaja obilježen Dan Grada Raba. Ulme Županije svečanostima je prisutstvovao zamjenik župana prof. Vidoje Vujić. Tom prigodom Nagrada Grada Raba uručena Žarku Vidasu.
- U riječkoj Dvorani mladioti u organizaciji riječkog KK "Flumen Sancti Viti" i pod županijskim pokroviteljstvom održan treći Cup Hrvatske za košarkaše u kolicima, pobijedili igrači zagrebačke "Stele"

ponedjeljak, 10. svibnja

- Na redovnoj tjednoj pres konferenciji župan Zlatko Kornadina objavio da je, uz trideset dvoje svojih kolega, predsjednika europskih pomorskih regija, potpisao Zajedničku deklaraciju europskih regionalnih vlada o budućnosti europske brodogradnje
- U Trsatskom svetištu uz središnje euharistijsko slavlje koje je predvodio riječki nadbiskup mons. dr. Ivan Devčić, proslavljen blagdan Gospe Trsatske

• U Rijeci završio 17. međunarodni Festival malih scena, nagradu "Veljko Marićić" za najbolju predstavu u cjelini dobila je predstava "Macbeth" gruzijskog kazališta "Vaso Abashidze"

- Područni ured Porezne uprave Rijeka objavio da je najveći dohodak ili plaću od nesamostalnog rada na području Primorsko-goranske županije u 2009. g. zaradio djelatnik u naftnoj industriji i to 1,49 milijuna kuna, što je više nego upola manje od najvećeg dohotka u 2008. g. kada je jedan pomorac prijavio 3,3 milijuna kuna

utorak, 11. svibnja

- U Malom Stonu u Dubrovačko-neretvanskoj županiji održan susret "jadran-skih" župana na kojem je usuglašen prvi prijedlog regionalnih projekata Jadranske Hrvatske spremnih za finansiranje iz EU fondova
- U sklopu obilježavanja Euro-tjedna u opatijskoj Ugostiteljskoj školi održana završnica gastro projekta "Mirisi i okusi EU na školskim tanjurima"

četvrtak, 13. svibnja

- U Viškovu na tematskoj sjednici Općinskog vijeća direktor Fonda za zaštitu okoliša i energetsku učinkovitost Vinko Mladineo izjavio da će se komunalni otpad nakon zatvaranja deponija Viševac privremeno odlagati u kazetu na Marišćini do izgradnje Centralne zone za gospodarenje otpadom

petak, 14. svibnja

- U Opatiji u vili Angiolina predstavljena monografija "Opatijski gradski perivoji" dr. sc. Koraljke Vahtar-Jurković, pročelnice županijskog Upravnog odjela za graditeljstvo

i zaštitu okoliša

- S riječkog Korza krenulo pedesetak automobila na prvu dionicu 37. Croatia Rallyja, kojeg je pod županijskim pokroviteljstvom organizirao Automobilistički savez PGŽ-a. Danas voženo pet brzinskih ispita, posljednja na legendarnoj stazi na Preluku

subota, 15. svibnja

- U Baški započela peta popularna manifestacija "Crna ovca"
- U Gerovu održana izborna skupština Lovačkog saveza PGŽ-a na kojoj je istaknuto da je u proteklih četiri godine na Krku i Cresu ukupno izlovljeno 2.915 divljih svinja i 1.502 jelena loptara kao alohtone divljači na tom području
- U Biogradu na moru na svečanosti dodjele ovogodišnjih "Porina", najprestižniju nagradu domaće diskografije dobili i riječki glazbenici: rock album "Tvornica snova" Nina Belana i Fiumensa dobio čak pet Porina, dok je Marko Tolja dobio Porinu za najbolju mušku vokalnu izvedbu

Prof. dr. **Marijan Jurčević**

Mi smo naučeni kukati, a ne stvarati

Često mislimo da samo mi imamo specifične probleme. Međutim, naši su problemi ujedno i europski problemi, svake pojedine članice. Nismo u tome ekskluzivni. Studirao sam i živio vani, i zato kada kažemo u negativnom kontekstu da "nigdje nije kao kod nas", nismo u pravu

Crkva nema vlast, pa nema ni autoritet. Netko će reći: daje joj se čast! Ali nema tu autoriteta - prof. Marijan Jurčević

Razgovarao: Dragan OGURLIĆ
Snimio: Petar FABIJAN

Laureat Županijske nagrade za životno djelo 2010. pater prof. dr. Marijan Jurčević, ugledan je teolog dominikanac i profesor na riječkoj Teologiji, po struci i vokaciji filozof i antropolog.

Visoku županijsku nagradu primio je za postignuća u oblastima teologije i filozofije, za izuzetan doprinos odgoju i obrazovanju brojnih naraštaja studenata te za uspješno promicanje kulture dijaloga na prostorima Primorsko-goranske županije.

Pater Marijan na Teologiji u Rijeci predaje od 1966. a u riječkom dominikanskom samostanu djeluje od 1965. godine. Obrazovao se na više učilišta: na Katočičko bogoslovnom fakultetu u Zagrebu studirao je teologiju, zatim filozofiju, potom dogmatsku teologiju u Parizu, a nakon toga postiže specijalizaciju iz religiozne antropologije na Teološkom fakultetu u Ottawi.

Više od tri desetljeća okuplja ljudе na tribinama četvrtkom posljednjih nekoliko godina govorite o tome kako je kršćanstvo kulturno i svjetonazorski, u humanitetu utjecalo, formiralo Europu. Zašto ste odbrali tu temu?

- Prije svega, o tome se raspravlja već par godina i postavlja se pitanje: što je to Europa? Koji su kriteriji Europe: je li to geografija, da li su to granice, ili je to kultura. Iskristaliziralo se da je pojam Europe usko vezan uz pojam kulture. Nove civilizacije postanka, biblijski (židovski) bog, grčka logika i filozofija i rimsко pravo, temelji su te europske kulture. Pojedine europske zemlje su više ili manje gradile svoju kulturu na tim osnovama, pa je tako bilo i kod nas.

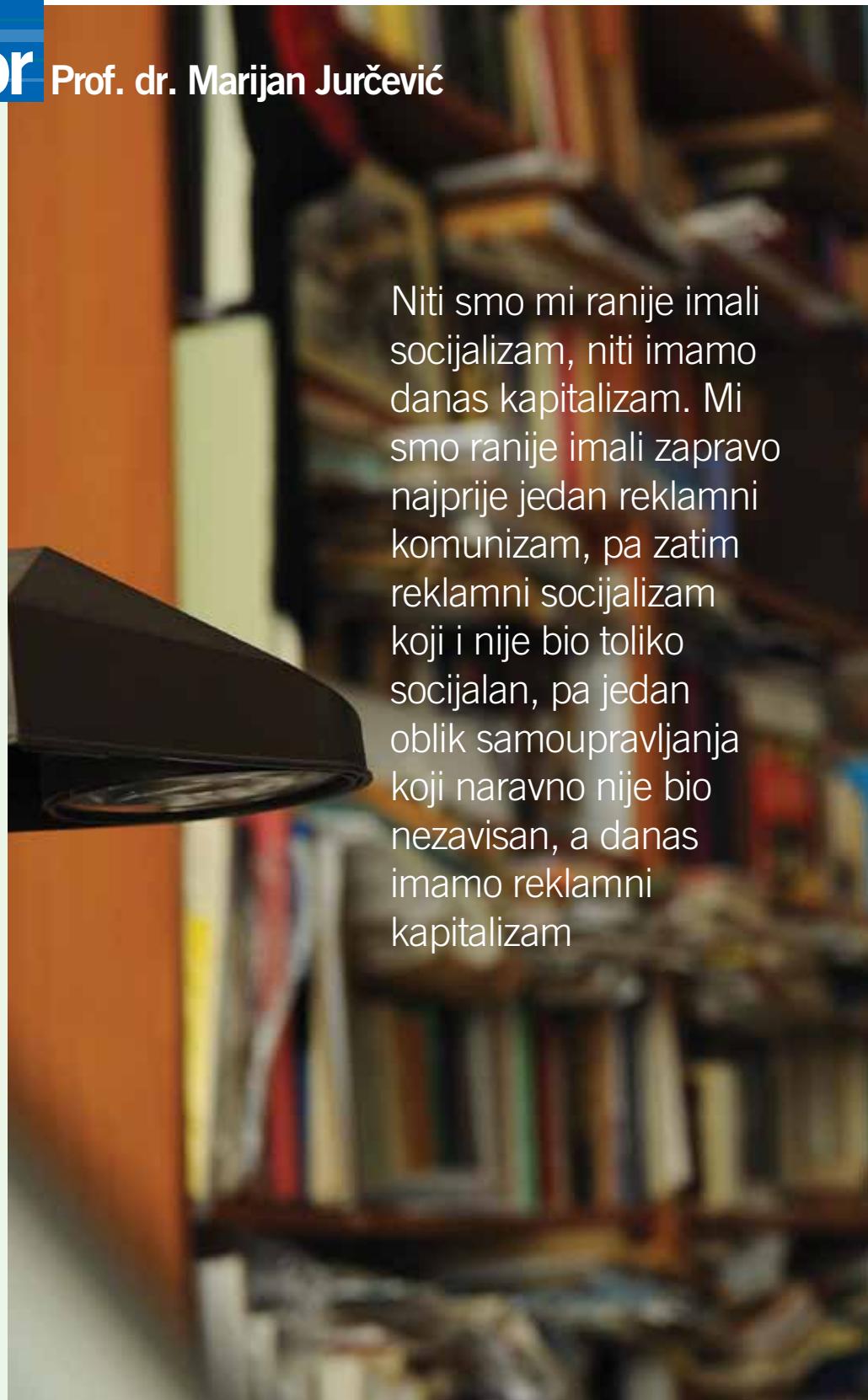
Otkud euroskepticizam, u europskih naroda pa onda i kod nas?

- To je termin sumnje, kao što je termin i amerikanoskepticizam, ali ja mislim da je stvar u razini očekivanja. U pogledu toga mislim da i Europa i svijet u ovom tehnološkom prijelomnom dobu nekako očekuju čudesa. Ovoga časa, čudesa se nisu dogodila. Ponajviše čudesa od svoje zajednice očekuju Europoljani, mi još nismo u toj "igri". Europa se još traži, to je pitanje vremena, najbolje se to vidi na primjeru Bolonje - nitko još tu nije pronašao čistu viziju, što se očekuje od tog procesa.

Često mislimo da samo mi imamo specifične probleme. Međutim, naši su problemi ujedno i europski problemi, svake pojedine članice. Nismo u tome ekskluzivni. Studirao sam i živio vani, i zato kada kažemo u negativnom kontekstu da "nigdje nije kao kod nas", nismo u pravu.

Odriče li se Europa križa?

- Ne. To tvrdim. Jer nije križ samo oznaka kršćanstva, nego je to i znak humanizma, znak karitasa, razumijevanja, nečinjenja zla. Križ se

Niti smo mi ranije imali socijalizam, niti imamo danas kapitalizam. Mi smo ranije imali zapravo najprije jedan reklamni komunizam, pa zatim reklamni socijalizam koji i nije bio toliko socijalan, pa jedan oblik samoupravljanja koji naravno nije bio nezavisno, a danas imamo reklamni kapitalizam

ne tiče samo kršćana; 95 posto bazične kršćanske nauke je općeljudska. Recite vi meni: da li se odričemo crvenog križa i kako ga doživljavamo?

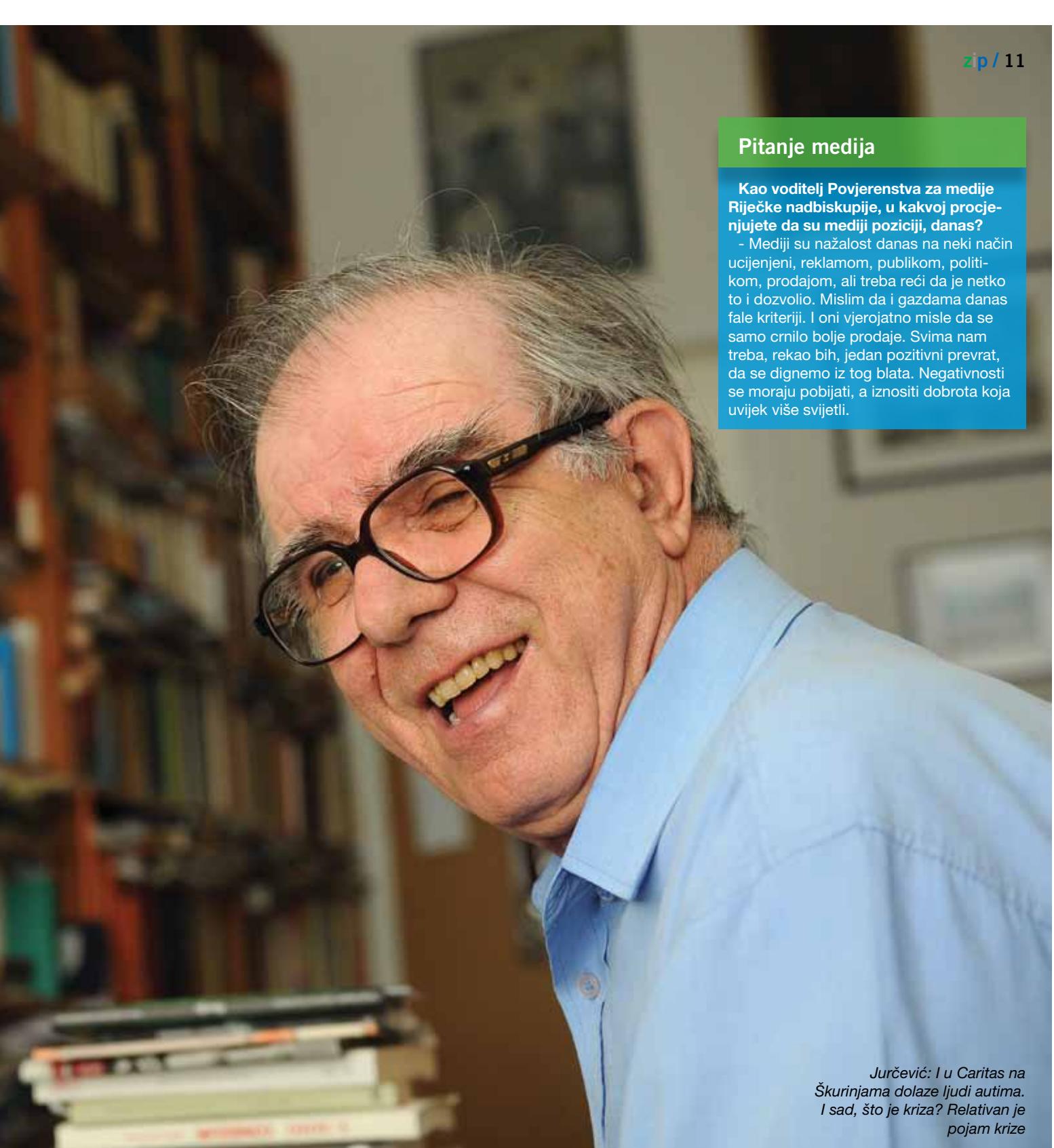
Crkva nema autoritet

Ima li Crkva autoritet u društvu? Što se Vama čini?

- Ja mislim - ne! To se drži više reklamno. Jer, mi još više cijenimo taj autoritet koji dolazi od boljševizma - tko ima vlast, taj ima i autoritet.

Crkva nema vlast, pa nema ni autoritet. Netko će reći: daje joj se čast! Ali nema tu autoritet. Nije tu pitanje da li bi Crkva htjela autoritet ili ne bi - nego je naprosto takav ovaj globalni čovjek koji teško prihvata bilo kakav autoritet izvan vlasti. Za veći autoritet Crkve potrebna je i veća zrelost kršćana i kulture u kojoj ona djeluje.

Imaju li onda autoritet karizmatici i što ljudi od njih očekuju?

Pitanje medija

Kao voditelj Povjerenstva za medije Riječke nadbiskupije, u kakvoj procjenjujete da su mediji poziciji, danas?

- Mediji su nažalost danas na neki način učijenjeni, reklamom, publikom, politikom, prodajom, ali treba reći da je netko to i dozvolio. Mislim da i gazdama danas fale kriteriji. I oni vjerojatno misle da se samo crnilo bolje prodaje. Svima nam treba, rekao bih, jedan pozitivni prevrat, da se dignemo iz tog blata. Negativnosti se moraju pobijati, a iznositi dobrota koja uvijek više svjetli.

- Ne, to su pokreti koji se personaliziraju, što je opet posljedica onoga o čemu stalno govorim; ugrožen je individualitet, personalnost, i sad te male zajednice pojedincu nude spas. Ali, one nemaju tu moć, one mogu samo zanositi. Ali, kod tih malih vjerskih zajednica, koje su trend, i gdje ljudi jedno drugoga znaju, ipak treba vrednovati da se spašava personalitet. Ako je u krizi obitelj, ako je u krizi društvo, grad, čovjeku treba oslonac.

Možda je problem u tome što Crkva, osim

pojedinaca, više ne nudi čudesa. Vi ste, ako se ne varam, protivnik liječenja ljudi čudesima...

- Ja bih rekao da čudesna ne padaju s neba. Čudesna bi trebala nicati iz ljudskih srdaca. Neki uvijek čine čudesna, ako gledamo neki svetački, proročki primjer, ljudi koji čine dobro, koji se daju za druge. I danas ih ima, možda ih je teže prepoznati. Ima pravednika, ljudi humanista, koji su sretni da čine dobro, da utječe, da nauče... Ja bih takve ljude htio stavljati za primjer

drugim ljudima, a ne ove koji uzimaju mito ili se nečasno bogate, i kojih su puni mediji.

Ni socijalizam, ni kapitalizam

Socijalizam valjda nije bio dobar. Što je nama donio kapitalizam? Što je s našim mentalitetom? Jesmo li odbacili socijalistički, a prihvatali kapitalistički?

- Ja sam skoro 28 godina predavao marksizam. I tvrdim: niti smo mi ranije imali socijalizam, niti imamo danas kapitalizam. Mi smo

Jurčević: I u Caritas na Škurinjama dolaze ljudi autima. I sad, što je kriza? Relativan je pojam krize

Premalo se piše o plemenitim ljudima i plemenitim zahvatima. Ja neću reći da je to hotimično, ali masmedia su ovoga časa ona koja formiraju politiku i vode je. Mediji manipuliraju, ali ne samo oni. Svi manipuliraju. Ovo je vrijeme "majka" za manipulatore

ranije imali zapravo najprije jedan reklamni komunizam, pa zatim reklamni socijalizam koji i nije bio toliko socijalan, pa jedan oblik samoupravljanja koji naravno nije bio nezavisan, a danas imamo reklamni kapitalizam.

Ja mislim da se mi još kao država nismo stabilizirali, da ljudi još nisu postali svjesni: "moja je to domovina". To još nije svima leglo, meni se čini. Nećete naći ni u jednim svjetskim novinama da se tako kleveće vlastita domovina, kao kod nas. A tek nastala! Eto, nismo se stabilizirali, tek smo u početku evolucijskog procesa kao države. Još od Austro-Ugarske prolazimo nekakve državne mutacije, i napokon je to sada prošlost. Ali, još uvek nam treba konzensus oko nečega oko čega se svi slažu koji žive na ovom području. Postoje li neke vrednote, neka shema ili abeceda oko koje se slažu i lijevi i desni, i liberali i anarhisti. Ja sam mislio da će kršćanski principi kao baza više značiti u

toj našoj novostvorenoj državi. Ali, pokazuje se da je kršćanstvo fingirano, kao što je bio fingiran i marksizam.

Nismo li mi ovdje stalno u nekim transformacijama, prijelaznim periodima...

- Kamo sreće da smo u transformaciji. Mi, rekao bih, uživamo vidjeti negativnosti. Umjesto da gledamo pozitivnosti i da nam one budu primjer. Nažalost, masmedia tu daju primjer samoblaćenja. U našim medijima prevlada crna društvena kronika. Premalo se piše o plemenitim ljudima i plemenitim zahvatima. Ja neću reći da je to hotimično, ali masmedia su ovoga časa ona koja formiraju politiku i vode je. Mediji manipuliraju, ali ne samo oni. Svi manipuliraju. Ovo je vrijeme "majka" za manipulatore. Pa nemojte se ljutiti, ali postoje testovi za vozače, ali ne i za novinara. Ispada da to može biti svatko.

Čovjek bez kriterija

Tko formira današnjeg čovjeka: roditelji, odgojitelji, škole, društvo, politika, mediji, facebook ili internet?

- Sve to. Previše ponuda traži veću zrelost danas nego što je trebalo prije imati. Mislim, naravno da bi roditelji trebali dati obrazac za kriterije, jer bez kriterija danas je strašno teško živjeti. No, danas je roditeljima jako teško odgajati djecu. Jer djeca primaju strahovito mnogo informacija i to nekritički. Ima jedna knjiga američkog autora "Goli čovjek". Goli čovjek - to je čovjek bez kriterija. Koji kriteriji vladaju danas u školama? Zapitajte se koliko je omladini naprsto danas teško. Osobito, kad se formirati u ovom relativiziranom i globaliziranom svijetu. Svaki je sebi kriterij, svaki o sebi odlučuje, svaki polazi od sebe. I kada mu još mediji serviraju loše primjere, ta mladost slijedeći loše primjere lako ulazi u nezgode.

Danas je u ovom globaliziranom svijetu roditeljima jako teško odgajati djecu,

Pitanje identiteta

Jeste li Vi Riječanin?

- Da. I to nije išlo brzo. Kad gledam generalno, onda jesam. Kad se uspoređujem s onima koji nose reklamu Riječana, onda kažem da nisam. Ja nisam Riječanin onoga tipa da se hvastam time da sam pao na tu grudu po rođenju, pa sam time zasluzio zvati se Riječaninom. Ali ako se vrednuje način življenja, način shvaćanja i način otvorenosti, onda ću reći da jesam. Na koncu, cijeli mi je život tu prošao. Ja sam, htio ili ne htio, Riječanin. Makar, taj sitni lokalizam nije više toliko prisutan. To je vrijeme prošlo. Danas živimo globalno.

Dr. Marijan Jurčević: Za primjer drugim ljudima treba uvijek stavljati pravednike i humaniste, a ne ove koji uzimaju mito ili se nečasno bogate, i kojih su puni mediji

O-ho-ho, pa to je jedno od najtežih pitanja; tko to formira i mene i vas u ovom globaliziranim svijetu, u new ageu. U ovome svijetu nažalost nema tablice kriterija.

Iz povijesti, skloni ste reći, svatko uzima što mu se svidi - je li onda povijest učiteljica života i kome?

- Trebala bi biti učiteljica života. Čovjeku je uvijek bolje da ne mora iskusiti sve ono što je netko drugi nažalost iskusio. Čovjek je biće koje nije programirano prirodnom. Čovjek ima vizije, čovjek se može oduprijeti događanju, ali uvijek mu preostaje i metoda vlastite kože. Kad pamet ne radi, onda radi koža. Ja sam nekad mislio da će ta pamet više funkcioniрати, nego što se događa.

Recepti manipulacije

Govori se o krizi... Nije li ta kriza nekako uvijek uz nas, uz ovo društvo? Sjećate li se

stabilizacije, inflacije, recesije, monetarne stabilnosti... Imate li osjećaj da nas stalno netko treba spašavati? Iz krize.

- Ja pak imam dojam da smo mi naučeni kucati, a ne stvarati. I ovo što ću reći, to svaki dan gledam. Je li baš tolika kriza, realno ili reklamno? Uvijek netko gleda te relativnosti, a istina je, sa kriznim ljudima lakše se može manipulirati. To su recepti manipulacije. Čovjek tada nije stabilan, gubi budućnost, viziju... Ali ja se uvijek pitam: da li je moj život nerealan u odnosu na druge? Pa pogledajte kakve autе ljudi voze, sve je prva klasa. Kad sam bio u Americi, prije 30-ak godina, tada su u Caritas dolazili starim autima. To mi je bilo nepojmljivo. Ali i u Caritas na Škurinjama dolaze ljudi autima. I sad, što je kriza? Relativan je pojam krize.

Zapravo, kada nije bilo krize kod nas? To je nekakvo permanentno stanje kukanja kod nas. Ja sam prošao Ameriku od jednog kraja

do drugoga pet-šest puta, držao predavanja, i radio. Strukturalno, kapitalistički sustav je uređen da može raditi i zaraditi, ako želiš. Pa sam i ja bio kućepazitelj i svašta. Naši ljudi su mi znali reći: Jao, ovdje sam ti ja konj-radnik. Osjećali su se upregnutima, na rubu socijalne pravde. Istodobno, svi su imali kuće na kredit, ali su govorili: "Jao, pa kad će to moje biti! Do penzije, možda." I to stjecanje egzistencije povezano je s golemlim odricanjima. I osobnim tragedijama. Nitko pojma nema koliko se naših bacilo u Michigan jezero. Nitko o tome ne govori. Znate, to vam je taj "american dream of life". To nikada ne treba idealizirati.

Ja uvijek preporučam studentima da oduvani na pet-šest mjeseci do godinu dana i da se onda vrste kući. Onda će vidjeti kako vani funkcioniра pravda i nepravda, pa će možda manje kukati. Jer, mi smo kukavci i danas je moda kukanja. I uvijek ima više kruha nego što mi pojedemo. ■■

jer djeca primaju strahovito mnogo informacija i to nekritički

Županijska podrška lučkim upravama

U ribarskoj Klenovici su u tijeku pripreme za izgradnju lukobrana koji će štititi luku od vjetra i valova, a u drugoj fazi gradit će se iskrcajna luka

Napisao: Marinko KRMPOTIĆ
Snimio: Petar FABIJAN

Na jednom od nedavnih redovnih tjednih susreta s novinarima župan Zlatko Komadina najavio je da će ove godine u održavanje i izgradnju na pomorskom dobru na području Županije biti ukupno uloženo 31 milijun kuna.

Zapravo, već desetu godinu zaredom iz godišnjeg proračuna Primorsko-goranske županije izdvajaju se, uz ostalo, i sredstva kojima se pomaže rad osam županijskih lučkih uprava - Bakar-Kraljevica, Crikvenica, Novi Vinodolski, Rab, Mali Lošinj, Cres, Krk i Opatija-Lovran-Mošćenička Draga. Sukladno zakonskim odredbama županijska su sredstva namijenjena isključivo održavanju tzv. lučke podgradnje - operativne obale i drugih lučkih zemljinih površina, lukobrana, lučkih cestovnih i željezničkih prometnica, vodovodne, kanalizacijske, energetske i telefonske mreže, objekata za sigurnost plovidbe u luci i slično, a svota koju se u tih deset godina izdvojilo iz županijskog proračuna približava se brojci od 30 milijuna kuna što samo po sebi svjedoči o velikoj pažnji koju Županija poklanja ovim ustanovama.

Ove godine za tu je svrhu iz proračuna namijenjeno 5,69 milijuna kuna, a taj iznos čine proračunska sredstva osigurana iskorištavanjem pomorskog dobra (prihodi od koncesija i naknada koje plaćaju vlasnici brodica) u iznosu od 4,19 milijuna kuna te namjen-

ska sredstva koja se ostvare uplatom lučkih uprava iznosa u visini od 20 posto ostvarenog prihoda od lučkih pristojbi, planirana u ovoj godini iznosom od 1,5 milijuna kuna.

Potpore lošinjskom akvatoriju

Investicijski fond županijskih lučkih uprava i Povjerenstvo za raspodjelu sredstava Primorsko-goranske županije određuje koja će lučka uprava i u koju svrhu dobiti određenu količinu novca.

U veljači 2010. godine na sastanku je Povjerenstvo raspoređeno sveukupno 1,9 milijuna kuna i to milijun kuna Lučkoj upravi Cres za dogradnju trajektnog pristaništa Porozina, Lučkoj upravi Rab za sanaciju lukobrana u luci Mišnjak i idejne projekte luke Rab, Palit i sidrenog sustava Sv. Eufemija, Lučkoj upravi Opatija-Lovran-Mošćenička Draga za istražne radeove i projektnu dokumentaciju uređenja luke Ičići; Lučkoj upravi Novi Vinodolski 110.000 kuna za dodatne radeove na putničkom gatu u luci Novi Vinodolski, te crikveničkoj Lučkoj upravi za elektrifikaciju rive u luci Selce i dovršetak radaova na sanaciji obalnog zida "Male palade" u luci Crikvenica.

Na drugoj sjednici Povjerenstva u ožujku ove godine raspodijeljeno je dodatnih 2,14 milijuna kuna, Županijskim lučkim upravama Rab, Opatija-Lovran-Mošćenička Draga, Novi Vinodolski (milijun kuna za izgradnju lukobrana u luci Klenovica u I. fazi), Mali Lošinj (530.000 kuna za dogradnju luke Susak u II. fazi) te dodatna sredstva za luke Veli Lošinj, Rovenska

i Ilovik, kao i Lučkoj upravi Bakar-Kraljevica.

Naravno, županijske lučke uprave kao krajnji korisnici sredstava dužne su raspoređeni iznos sredstava koristiti namjenski, a moraju najkasnije do 31. prosinca 2010. Odjelu za pomorstvo, promet i veze podnijeti izvješće o načinu utroška predmetnih sredstava s pripadajućom finansijskom dokumentacijom.

Klenovica dobija na značaju

Inače, osam primorskih županijskih lučkih uprava koriste, upravljaju, izgrađuju i održavaju ukupno 55 razvrstanih luka otvorenih za javni promet, od čega 5 luka županijskog i 50 luka lokalnog značaja.

Među najznačajnija investicijska ulaganja u proteklom razdoblju, ističu u Županiji, treba izdvojiti sanacije lučke podgradnje u lukama Cres, Lopar, Vele Srakane, Bakar, Selce, Rovenska, Klenovica, Volosko, Ičići, a jednak tako značajna je izgradnja I. faze lučice Grabar - izdvojenog bazena luke Cres i produženje operativnog mola u luci Cres za 60 metara, utvrdice u luci Lopar, postavljanje zaštitnog valobrana u luci Mali Lošinj, te produženje postojećeg veza i izgradnja novog veza za istovremeno pristajanje dvaju trajekata u svim vremenskim uvjetima u trajektnom pristaništu Merag.

Valja istaći da je svako ulaganje u obnovu luka veliki događaj za svako pomorsko mjesto, što dobro ovih dana znaju u Klenovici, koja se priprema za početak ostvarenja najveće

Na području Županijske lučke uprave Bakar-Kraljevica, u naredne četiri godine izgradit će se oko 650 novih lučkih vezova

Županijske lučke uprave i luke

Županijska lučka uprava BAKAR-KRALJEVICA (Bakar, Bakarac, Kraljevica i Črišnjeva), sa sjedištem u Kraljevici

Županijska lučka uprava CRIKVENICA (Crikvenica, Jadranovo i Selce)

Županijska lučka uprava NOVI VINODOLSKI (Novi Vinodolski, Klenovica i Porto Teplo)

Županijska lučka uprava OPATIJA-LOVRAN-MOŠĆENIČKA DRAGA (Mošćenička Draga, Lovran, Medveja, Ika, Volosko i Opatija), sa sjedištem u Opatiji

Županijska lučka uprava RAB (Mišnjak, Goli otok - Melna, Goli otok - Tetina, Sv. Grgur, Lopar, Pudarica i Rab)

Županijska lučka uprava MALI LOŠINJ (Mali Lošinj Baladarka, Čikat, Ilovik, Jadriščica, Nerezine, Osor, Rovenska, Srakane Vele, Sv. Martin, Susak, Unije, Veli Lošinj)

Županijska lučka uprava CRES (Merag, Porozina, Beli, Cres, Martinščica, Valun)

Županijska lučka uprava KRK (Valbiska, Baška, Klimno, Šilo, Krk, Glavotok, Malinska, Njivice, Omišalj, Voz, Punat, Stara Baška, Vrbnik)

Već desetu godinu zaredom iz godišnjeg proračuna Primorsko-goranske županije izdvajaju se, uz ostalo, i sredstva kojima se pomaže rad osam županijskih lučkih uprava - Bakar-Kraljevica, Crikvenica, Novi Vindolski, Rab, Mali Lošinj, Cres, Krk i Opatija-Lovran-Mošćenička Draga

investicije u povijesti tog ribarskog mjeseta, gradnju i produljenje lukobrana u njihovoј luci, vrijednog 13 milijuna kuna, u koji će investirati Primorsko-goranska županija i Županijska lučka uprava, te država, odnosno, Grad Novi Vinodolski, a projekt je dobio i potporu Vlade. Gradnja lukobrana koji ćeštiti luku od vjetra i valova počet će najesen, nakon čega će se krenuti i drugu fazu - u gradnju ribarske luke čime Klenovica postaje važna iskrcajna luka sjevernog Jadranu za brodove veće od petnaest metara.

I na području Županijske lučke uprave Bakar-Kraljevica, doći će u naredne četiri godine do velikih promjena, najvećih još od doba Austro-Ugarske, jer se proširenjem lučkog područja očekuje oko 650 novih vezova.

Pročelnik Odjela za pomorstvo, promet i veze PGŽ-a Nikola Mendrila naglašava kako je more najveća blagodat i resurs ovoga kraja, a može se koristiti uz uvjet da postoje kvalitetne luke koje će zadovoljiti potrebe domaćeg stanovništva, ali i omogućiti nautičarima da se ovdje zadrže. ■■■

Kvalitetne luke moraju prvenstveno zadovoljiti potrebe domaćeg stanovništva - Volosko

Napisao: Davor ŽIC
Snimio: Sandro RUBINIĆ

Nakon prošlogodišnjih lokalnih izbora najprominentniji matuljski SDP-ovac Mario Ćiković s drugog kata zgrade Općine, gdje je smještena Vijećnica i njegova bivša fotelja predsjednika Vijeća, preselio je kat niže, u ured načelnika Općine. Početkom lipnja proslavio je dvanaest mjeseci na novoj funkciji, i teško može glumiti nezadovoljstvo - započeli su radovi na novom Centru primarne zdravstvene zaštite, sportska dvorana približila se svojoj realizaciji, a radne zone privukle su pažnju ozbiljnih inozemnih investitora. Uza sve to, Ćikovićev mandat prepoznatljiv je po dvije stvari - stanovnik Frlanje prvi je načelnik koji nije stigao iz redova IDS-a, a izvukao je i "deblji kraj" novog zakonskog eksperimenta o izravnom izboru lokalnih i regionalnih dužnosnika. Iako je uvjerljivo izborio načelničku poziciju, njegova koalicija u Vijeću predstavlja manjinu, što općinsku izvršnu i parlamentarnu vlast prisiljava na svojevrsnu kohabitaciju.

- Za sad je situacija normalna. Mi smo jednoglasno donijeli proračun za 2010. godinu u kojem su naznačeni svi kapitalni projekti i sve ono što se financira u tijeku ove godine pri čemu smo postigli veliku suglasnost. Takva suradnja institucija Vijeća i načelnika može biti dobra jer izdiže Općinu iz uske stranačke politike prema općim javnim interesima. Vijeće apsolutno kontrolira načelnika i općinske službe, što mu je i zadatko, što doprinosi profesionalnijem i kvalitetnijem radu.

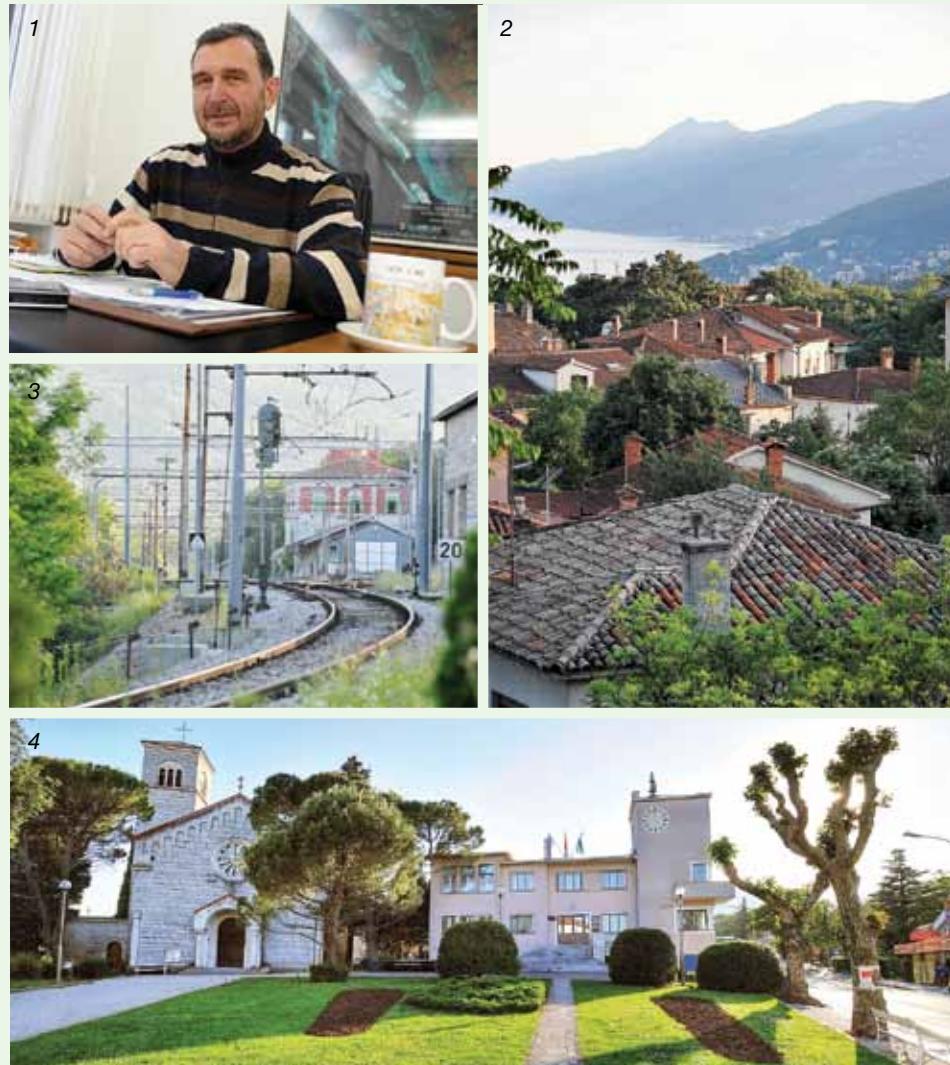
Centar primarne zaštite i sportska dvorana

Krajem prve godine mandata u realizaciju kreće i prva velika kapitalna investicija - gradnja Centra primarne zdravstvene zaštite. Što ona znači za Matulje i lokalnu populaciju?

- Znači puno, jer dosadašnje ambulante primarne zdravstvene zaštite bile su na jako niskom nivou, i nisu zadovoljavale minimalne uvjete za takvu djelatnost. Primjerice, pristup je bio preko stepeništa, parkirališta nisu bila blizu ambulant, zgrade su bile u lošem stanju. Izgradnjom novog centra dobit će se kvalitetan i dobro opremljen prostor za rad liječnika, a osim toga, otvorit će se i specijalističke ambulante - fizioterapeuti, okulisti, Zubotehničari... Njihove će usluge, doduše, ljudi morati plaćati, ali važno je da im imaju pristup bez da moraju ići u okolna mjesta. Krajem sljedeće godine mogao bi biti pregledan i prvi pacijent. Radovi su počeli 3. svibnja, a nakon zemljanih radova kreće se na betoniranje. Izvođač je predložio i skraćeni period investicije - umjesto planiranih 18 mjeseci, vjeruju da posao mogu završiti u samo 12 mjeseci.

Drugi veliki matuljski projekt je sportska dvorana. Kako napreduje njena realizacija?

- Malo nas je "zakačio" novi zakon po kojem prvo treba napraviti prilaznu cestu, pa tek onda krenuti u gradnju dvorane. Dobili smo dozvolu za prilaznu cestu i zelenu površinu ispred

1 - Načelnik Mario Ćiković • 2 - Nakon ulaganja u komunalnu infrastrukturu, slijedi podizanje društvenog standarda stanovnika Matulja • 3 - Matuljska željeznička postaja iz 1873. godine čija je izgradnja omogućila turistički razvoj Opatijske rivijere • 4 - Zgrada Općine Matulji, središnji park i župna crkva Krista Kralja

sportske dvorane, i zatražili potvrdu glavnog projekta što očekujemo da ćemo brzo dobiti, nakon čega možemo pristupiti izgradnji ceste. Vjerujem da ćemo do kraja godine dobiti i lokacijsku dozvolu za samu dvoranu. Sredstva su osigurana, dobili smo potvrdu od Ministarstva obrazovanja da je dvorana projektirana po svim važećim standardima i mislim da ćemo u 2011. godini započeti i s radovima.

Gospodarsko središte Liburnije

Matulji se polako pretvaraju u gospodarsko središte Liburnije. Koliko će takvom imidžu pridonijeti i najavljeni ulazak velikih stranih investitora u radne zone?

- Upravo mijenjamo plan prostorne zone kraj Nikasa, gdje bi jedna velika austrijska kompanija željela napraviti trgovачki centar na 100 tisuća kvadrata. Radimo na tome da se ponovo otvoriti i lokalni izlaz na autocestu, takozvani "čvor Trinajstici", u čemu imamo podršku Županije i Autoceste Rijeka-Zagreb. Vjerujem da će taj čvor dodatno povećati potražnju za našim radnim zonomama, ali već sad se radi 13 objekata unutar područja Općine Matulji, što je značajan

broj jer se u dosadašnjih 18 godina Općine sa gradilo samo njih pet. Taj broj će se i povećati s dovršetkom prostornoplanske dokumentacije, sad izrađujemo potrebne urbanističke planove za radnu zonu u Rupi, gdje očekujemo Mercedes koji će se pojaviti kao investitor na 45 tisuća kvadrata, te za radne zone Permani i Mučići, a sve bi to trebalo biti gotovo najesen.

Svako novo radno mjesto, do kojih ćemo doći najviše putem otvaranja radnih zona, doprinosi rastu proračuna. Evo, u ovoj godini imamo pad proračuna od niti jedan posto, iako se zatvorila velika firma "Metal Opatija" koja nije plaćala doprinose u proračun, što znači da se u radnim zonomama otvorilo stotinjak novih radnih mјesta koja su to kompenzirala. Na području Matulja imamo jako puno prostora - jedna smo od najvećih jedinica lokalne samouprave u Primorsko-goranskoj županiji, a prostor je danas jako vrijedan resurs. Recimo, Grad Rijeka je po površini četiri puta manji od Općine Matulji. Privlačnim cijenama komunalnog doprinosa i komunalne naknade tražit ćemo da nas što više investitora vidi kao mjesto za dobru investiciju. ■■■

Želimo dobro iskoristiti veličinu Općine

Općina ugodnog življenja

Danas Matulji predstavljaju jedno od najfrekventnijih mjesta u Županiji za naseljavanje a sve više mlađih ljudi izabire ovu općinu za svoj dom. Uz razvoj radnih zona, smanjivat će se i nezaposlenost, koja je već sad na razinama zapadnih zemalja i iznosi oko šest do sedam posto. Načelnik Mario Ćiković prognozira kako će Matulji izgledati za dva ili tri politička mandata.

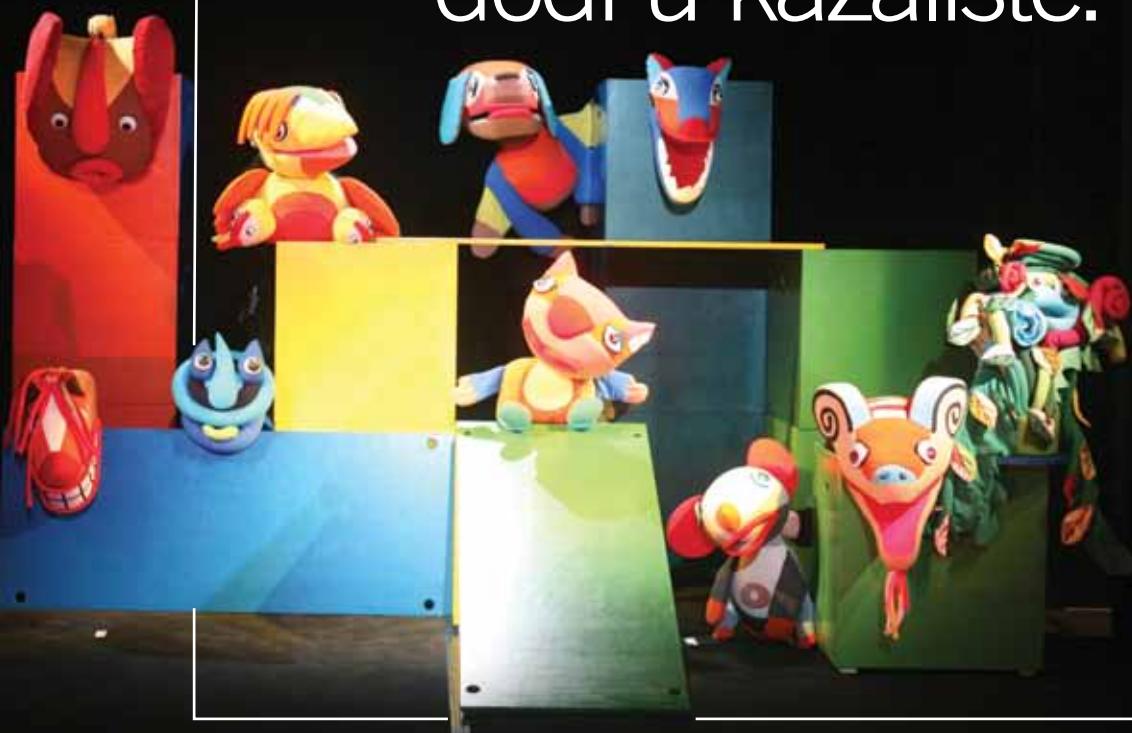
- Nadam se da će ova naša radna zona na zapadu biti barem jednaka, ako ne i bolja od onoga što se sada događa na Kukuljanovu. Te radne zone otvorit će nova radna mjesta, a Općina će imati proračun s kojim bi se dignuo i životni standard. Dosad smo ulagali u komunalnu infrastrukturu, opremili smo radne zone strujom, vodom i kvalitetnim komunikacijama - autocestom, željezničkom prugom, a sad ćemo raditi na društvenom standardu za stanovnike Matulja. Nedostaje nam kulturnih sadržaja, morat ćemo proširiti kapacitete vrtića, želimo škole dovesti u situaciju da rade u jednoj smjeni... Mislim da ćemo od Matulja stvoriti trend - kao Općine ugodnog življenja i poželjnog mesta za doseljavanje.

Na području Matulja imamo jako puno prostora

- jedna smo od najvećih jedinica lokalne samouprave u Primorsko-goranskoj županiji
- a prostor je danas jako vrijedan resurs.

Recimo, Grad Rijeka je po površini četiri puta manji od Općine Matulji. Privlačnim cijenama komunalnog doprinosa i komunalne naknade tražit ćemo da nas što više investitora vidi kao mjesto za dobru investiciju

Ti si važan... dodi u kazalište!

Koko Kokone riječkog
Kazališta lutaka

Pripremio: Dragan OGURLIĆ
Fotografije: Arhiva ZIP i PGŽ

Upovodu 27. ožujka – Svjetskog dana kazališta Primorsko-goranska županija opet je uspjela svoje područje prenježiti - kazalištem. U želji da publika svakog grada i općine barem jednom godišnje pogleda kazališnu predstavu u Uredu Županije izračunali su da bi za takav pothvat trebalo izvesti dvadesetak predstava, kojima će gravitirati mještani iz 36 jedinica lokalne samouprave naše Županije. Akciju je, kao i prošle godine, pod motom "Ti si važan... dodi u kazalište!" vodila stručna suradnica Rajna Miloš, nekada kazališna djelatnica i menadžerica, kojoj je uspjelo organizirati ovu jedinstvenu kulturnu sinhronizaciju.

- Kombinirajući kvalitetu predstava i tehničke mogućnosti, odabранo je osam kazališta odnosno njihovih 12 naslova, u kojima igra 31 glumac. Budući da gotovo svako veće mjesto u Županiji ima kulturni centar ili dom kulture, raspoređeno je 29 izvedaba u dva dana 26. i 27. ožujka po mjestima koja imaju kazališne uvjete za prihvat predstava, čime smo otvorili mogućnost žiteljima svih obližnjih mjesta da uz mali napor putovanja toga dana također budu kazališna publika, reći će Rajna Miloš.

Projektom "Umrežimo se kazalištem" obuhvaćeni su Čabar, Vrbovsko, Ravna Gora, Skrad, Delnice, Brod Moravice, Lokve, Fužine, Mrkopalj, Punat, Baška, Vrbnik, Dobrinj, Ma-

linska, Omišalj, Krk, Vrh, Novi Vinodolski, Mošćenička Draga, Lovran, Opatija, Matulji, Kastav, Bribir, Tribunj, Kostrena, Kraljevica, Crikvenica, Klana, Jelenje-Dražice, Bakar, Čavle, Viškovo, Cres, Rijeka, Mali Lošinj i Rab. U svim tim mjestima stranovništvo je u prijepodnevnim i poslijepodnevnim satima moglo pogledati neke od odabranih predstava: "Ježeva kućica" Dječjeg kazališta "Smješko" iz Zagreba; "Roda i lisac", "Krava Ružica" i "Pale sam na svijetu" zagrebačke Male scene; "Telefon" i "Matematika" Thearto projekta iz Zagreba; "Münchhausen" Teatron produkcije iz Zagreba; "Metak za sve" HKD Teatra iz Rijeke; "Kako sam došao na svijet" i "Cabares Cabareli" Zijaha Sokolovića, "Pizzaman" Kazališta JAK iz Malog Lošinja i "Koka Kokone" Gradskog kazališta lutaka Rijeka.

Rabiljani su, primjerice, došli "na svoje" pogledavši dva i pol satna legendarnu predstavu "Cabares, Cabareli" Zijaha Sokolovića, čija je predstava o tome "kako je došao na svijet" uprizorenja i u Malom Lošinju. U Gorskem kotaru kroz nastupe u pet sredina nastojao se obuhvatiti što veći broj goranskih osnovaca. U OŠ "Petar Zrinski" u Čabru osnovci su mogli pogledati Čopicevu "Ježevu kućicu", a istog dana u susretu s predstavom "Roda i lisac" Zvjezdane Ladike uživali su školarci iz Vrbovskog, Ravne Gore i Skrada, Delnica, Brod Moravica te Fužina, Mrkoplja i Lokava. Liburnijske općine i gradovi gledali su "Pale sam na svijetu" Jensu Sigsgaarda, a vinodolske "Telefon" Thearto projekta. U Viškovu je gostovalo

Zijah Sokolović nastupio je na Rabu i Cresu

kazalište JAK iz Malog Lošinja ("Pizzaman"), dok je Vili Matula s "Münchauseonom" nastupio u Cresu.

Akcija je prvi put ušla i u ustanove s posebnim potrebama, primjerice za školsku djecu koja se nalaze na rehabilitaciji u crikveničkoj Thalasoterapiji, a tako i u Centar za rehabilitaciju Fortica u Kraljevici. Posebna zahvala za podršku akciji ide pojedincima i ustanovama koje su se priključile projektu, ali i ravnateljima centara za kulturu, direktorima škola i predstavnicima mjesača širom županije koji su pokazali spremnost i zanimanje za teatar.

Za čitav projekt osigurano je iz županijskog proračuna oko 150.000 kuna, a predstave je pogledalo između 4.500 i 5.000 gledatelja. ■■■

Ispunjeno gledalište dvorane u Krku

Povodom Svjetskog dana kazališta 26. i 27. ožujka na području 36 općina i gradova širom Primorsko-goranske županije izvedeno je 29 predstava, odnosno 12 naslova sa 8 izvođača i 31 glumcem

"Kravu Ružicu" vidjela je publika u Krku i Novom Vinodolskom

Glumci su gostovali i u Centru za rehabilitaciju Fortica u Kraljevici

Vili Matula oduševio je Cresane "Münchausenom"

Kuglanje je opstalo kao najatraktivnija sportska disciplina među slijepima sve do današnjih dana

Lokalna uprava pomaže, država zakazala

Sportovi u kojima članovi Udruge postižu vrhunske rezultate

- Sport, šah i radioamaterizam jesu raznorodne aktivnosti, ali sama logika opravdava zajedništvo kada su u pitanju članovi Udruge slijepih. Upravo ove aktivnosti omogućavaju maksimalnu samostalnost. Šah je veoma pogodan jer ne iziskuje posebna sredstva i uvjete. Prije šezdesetak godina Udruga je djelovala u Splitskoj ulici, ali smo se vrlo brzo preselili u vlastite prostorije, ovdje na Pavlinskom trgu - kazuje nam Miočić. - Prostorija u kojoj naši članovi igraju šah i elektronički pikado od vrha do dna ispunjena je peharima, pokalima, nagradama koje su članovi osvajali tijekom godina u Hrvatskoj, ali i izvan naših granica. Šahu pripada posebno mjesto u integraciji slijepih - objašnjava Miočić.

Od ostalog rolbal je specifična sportska disciplina primjerena potrebama i mogućnostima slijepih. To je igra sa zvučnom loptom u primjerenu dvoranskom prostoru. Atletski višeboj i gimnastika su sportske

aktivnosti vezane za pojedince. Kuglanje se kao sportska disciplina pojavilo sredinom šezdesetih godina i opstalo kao najatraktivnija sportska disciplina među slijepima sve do današnjih dana. Pikado se pojavio prije desetak godina - objašnjava Miočić - pa smo nabavili takozvani "govoreći" pikado koji omogućava da se tim sportom bave i slijepe osobe. To je najpopularnija disciplina među slijepima i svaki dolazak u Udrugu pruža mogućnost pojedincima da se okušaju u bacanju strelica.

Radioamaterizam je pak područje tehničke kulture i predstavlja oblik komunikacije među ljudima. Kod slijepih osoba to je vid rekreativne, a kada je u pitanju natjecateljska disciplina primjerena slijepima tada je riječ o radioamaterskoj goniometriji. Slijepi radioamater mora u što kraćem roku pomoći prijemnika otkriti u prirodi locirane odašiljače. U pitanju je brzina, spretnost i umješnost kretanja slijepe osobe nepoznatim terenom.

Udruga djeluje u vlastitim prostorijama na Pavlinskom trgu

Šahu pripada posebno mjesto u integraciji slijepih

Udruga slijepih Primorsko-goranske županije ušla je u sedmo desetljeće rada. Broji 545 članova na teritoriju čitave Županije, dok u Rijeci živi oko 400 članova

Napisala: Slavica KLEVA
Snimio: Petar FABIJAN

Udruga slijepih Primorsko-goranske županije ušla je u sedmo desetljeće života i rada. Izdavanjem publikacije "Različitost nije prepreka uspjehnosti" prošle godine, obilježili su šezdeset godina uspješnog djelovanja, podsjetili na početke stvaranje Udruge, nedaće i uspjehje koje su postigli tijekom 60 godina rada. Udruga broji 545 članova na teritoriju čitave Županije, dok u Rijeci živi oko 400 članova.

U razgovoru s predsjednikom Udruge Dušanom Miočićem, koji ponosno ističe da je na toj funkciji punih dvadeset godina, doznajemo o njihovim aktivnostima, svakodnevnom radu i druženju, te o mnogobrojnim nedaćama koje nastoje rješavati svim dopuštenim zakonskim sredstvima.

- Nakon što su iz dva zakona koje je razmatrao Sabor "ispali slijepi", odnosno najprije je izglasan Zakon o udžbenicima koji ne predviđa nikakvo rješenje za financiranje izrade udžbenika za slijepu djecu, odnosno knjiga na brajici, ovih dana je upućen i tekst načrta Zakaona o javnim cestama koji će ponovo uesti

u sustav naše zemlje diskriminaciju prema slijepima, ali i diskriminaciju među slijepima. Naime, jedino su civilne slijepе osobe kao osobe sa 100-postotnim invaliditetom ispuštenе iz skupine onih koji su i dalje oslobođeni plaćanja cestarina, unatoč njihovim stvarnim potrebama da putujući iz mjesta u mjesto trebaju pratioca za kojeg također trebaju platiti prijevoznu kartu. Članovi Hrvatskog saveza slijepih energično se protive takvim rješenjima i to bez obzira na uzrok njihove sljepoće - mišljenja je Miočić.

Nije sve crno

- No, da ne bi bilo sve crno, moram naglasiti da su naši članovi Udruge vrlo aktivni na svim poljima. Upravo traju pripreme za pojedinačno prvenstvo Hrvatske u šahu koje će se održati u Premanturi kraj Pule. Također tradicionalno održavamo prijateljske susrete s kolegama iz Slovenije, točnije Udrugom iz Ljubljane. Svake druge godine smo kod njih u gostima, ove godine je riječ o uzvratnom susretu, mi smo domaćini - pojašnjava Miočić.

- Zahvaljujući velikodušnoj donaciji Primorsko-goranske županije od 200 tisuća kuna, ali i Grada Kraljevice koji nam je darovao teren i

Elektronički pikado vrlo je popularan među slijepima

kućicu u Bakarcu kod igraštva Sansovo, osnovali smo Edukacijski centar slijepih. Renovirali smo kuću, u međuvremenu dopremili još jedan kontejner, uređili sanitarni čvor pa naši članovi doista mogu uživati od svibnja do listopada na otvorenom. Uredili smo šetnicu do mora s rukohvatima u dužini tristotinjak metara, gdje se naši članovi odmaraju, a sportske susrete u šahu, potezanju konopa i visećoj kuglani redovno organiziramo s udrugama iz Istarske i Karlovačke županije.

Fizioterapeuti umjesto telefonista

Kada se osvrnuo na rad Udruge u proteklih šezdeset godina, Miočić je posebno naglasio ponos zbog obilježavanja tako značajne obljetnice, ali i dozu nezadovoljstva zbog nedostatne brige i sluha za brže rješavanje zahtjeva i životnih potreba slijepih osoba.

Prva obljetnica koju su u Udrizi slijepih obilježili davne 1959. godine bila je i prva desetljetka, jer su osnovani 1949. godine.

I pitanje financiranja Udruge mijenjalo se sukladno vremenu. Tako je u početku financiranje diktirao centralistički sistem, pa potom preko Udruženja slijepih Hrvatske, a tek s vremenom se u financiranje Udruge uključila i jedinica teritorijalnog ustroja. Danas je to u najvećoj mjeri Primorsko-goranska županija.

Zapošljavanje slijepih osoba također je imalo svojih mijena, kazuje nam Miočić. Stanovite promjene nastale su početkom devedesetih godina kada je došlo do zastoja u zapošljavanju slijepih, u stambenom zbrinjavanju, ali istodobno se poboljšava stanje u školovanju slijepih osoba, na višoj razini je opskrba slijepih pomagalima, ali i neki drugi segmenti života su kvalitetniji. Tako Miočić podsjeća da su nekadašnja zanimanja, kao primjerice telefonista na kojima su se uglavnom zapošljavale slijepе osobe, u opadanju.

- I tehnologija, automatizacija je napravila svoje, potražnja za telefonistima je minimalna, ali se istovremeno otvaraju nova radna mjesta, primjerice traženi su fizioterapeuti. Prilika je reći da se trenutno školjuje osmoro djece koja su uključena u redovni sustav osmogodišnjeg školovanja, dvoje srednjoškolaca, dva studenta, ali i troje predškolske djece. Dva defektologa rade s našom djecom u OŠ Pećine dva puta tjedno i vrlo smo zadovoljni. Što se tiče lokalne uprave i samouprave, mi smo izuzetno zadovoljni suradnjom i pomaganjem, ali država je totalno zatajila - mišljenja je Miočić. ■■■

U "sigurnoj kući"
zlostavljane žene
dožive veliku
promjenu

Mjesto gdje se rađa nada u sretniji život

U odnosu na ukupne podatke kroz cijelo vrijeme rada Doma, statistika kaže da se 32 posto žena snašlo, 34 posto vratilo u obitelj zlostavljača, 28 posto ih se osamostalilo a 6 posto tražilo premještaj

Štićenica postala donatorica

Nikad neću zaboraviti djevojku koja je u ratnim godinama stigla k nama. Ostala je u drugom stanju s momkom s jednog otoka, no on kao ni svekra nisu htjeli ni čuti za nju, a kamoli za dijete, odnosno unuče. Jednu sam je noć zatekla u kuhinji depresivnu i punu crnih misli. "Teta časna, ja ču se ubiti!" rekla mi je u jednom trenutku, a ja joj nisam znala što odgovoriti, toliko me zatekla svojom izjavom. I samo mi je u jednom trenutku prostrujala misao: "A tko će sutra pripremiti ribu za goste, pa ti jedina znaš skuhati ribu!" Očekivali smo jednu delegaciju donatora, prisjeća se ravnateljica Samardžić. "E, pa ja stvarno ne znam tko je tu lud", nasmijala se štićenica, skočila sa stola i sutradan pripremila božanstveni ručak. Ta je djevojka otišla k roditeljima u Njemačku gdje su izbjegli, udala se za bogatog industrijalca namještajem i kada nas je prije nekoliko godina posjetila došla je i rekla: "Evo, stigla donatorica, i ja želim priloga pridonijeti boljim uvjetima života za zlostavljane žene kao što sam i ja bila."

*Nažalost, ne smanjuje
se broj žena i djece
žrtava obiteljskog nasilja*

Za vrijeme boravka
u Domu žene s
djecom same
kuhaju i vode
domaćinstvo

Napisala: Slavica KLEVA
Snimio: Petar FABLIJAN

Kad bi zidovi mogli upijati bolne jecaje, ka jastuci šaputati o isplakanim suzama, tada bi i rječko tajno sklonište za zlostavljanje žene i djecu bilo veliko kao trgovачki centar. A imalo bi se što pripovijedati jer je kroz sedamnaest godina, koliko postoji Caritasov dom za žene i djecu - žrtve obiteljskog nasilja, Dom "Sveta Ana", prošlo više od tisuću nevinih duša koje su na svojoj koži i nutrini osjetile veliku bol.

U razgovoru s ravnateljicom Doma, sestrom M. Suzanom Samardžić doznajemo kako je ustanova s radom počela sredinom 1993. godine u suradnji s austrijskim Caritasom, ali i zalaganjem koordinatora za prostor Hrvatske i Bosne i Hercegovine Petera Quendlera. Prvotna namjena Doma bila je privremeno utočište ugroženima iz područja tada zahvaćenih ratnim vihorom, siromašnima, prognanim, izbjeglim ženama sa svojom djecom... No, podsjeća sestra Samardžić, od prvog trenutka osnivanja uspostavljena je odlična suradnja s institucijama, domovima zdravlja, Crvenim križem, Ministarstvom unutarnjih poslova, Dječjim vrtićem, KBC-om Rijeka, UNHCR-om, Ljekarnom Jadran, Gradom Rijeka i Primorsko-goranskom županijom. Svakako, naglašava duhovnu pomoć svećenika, redovnica i laika raznih župa, uz vojsku volontera koja je tijekom svih ovih godina svesrdno pomagala u radu i zbrinjavanju napačenih duša.

Najvažnije je da se osjete prihvaćenima

- U našem su Domu našle utočište osobe iz svih krajeva, Hrvatske, Srbije, Bosne i Hercegovine, bez obzira na vjeroispovijest i nacionalnost, žrtve nasilja, žene iz miješanih brakova, no malo-pomalo, kako je ratni vihorjenjavao, tako se i broj izbjeglica smanjivao, ali ne i broj žena žrtava obiteljskog nasilja.

Danas u Domu postoji smještaj za 13-ero djece i 26 žena. Otvaranjem skloništa po cijeloj Hrvatskoj nema tolikog pritiska na naš

Dom kao prije nekoliko godina, no u svakom slučaju surađujemo sa svim takvim i sličnim kućama na teritoriju cijele države - podsjeća ravnateljica. - Od ožujka 2001. godine ustanova je registrirana u sustavu socijalne skrbi kao ustanova za žrtve nasilja i za trideset mjesta sredstva su osigurana od Ministarstva zdravstva i socijalne skrbi, jednim dijelom nam pomaže Primorsko-goranska županija, manjim dijelom i Grad, ali kao što znate, sredstva su uvijek nedostatna, jer osim smještaja, o žrtvama nasilja brine cjelokupni stručni tim psihologa, socijalnih radnika, liječnika, pedagoga, održavaju se tretmani za psihološko osnaživanje. Vjerujte, za majke i djecu smještene u Domu najvažnije je da se osjete prihvaćenima i da ih se bez predrasuda uvažava. Kada stignu u Dom većina je žena apatična, bez inicijative, svaka je umotana u svoju tugu. Svakoj ponaosob daje se vrijeme da nam sama pride, da se otvori, ništa se ne radi na prisili, niti na brzinu. Vrijeme čini puno, ali osjećaj povjerenja koje korisnici steknu prema stručnom timu Doma, na koje se mogu osloniti i uvijek zatražiti pomoći za sebe i dijete, neizmijeran je - kaže naša sugovornica.

- Otvoreno je i Savjetovalište Doma "Sveta Ana" koje se nalazi u okviru novoizgrađenog Caritasovog doma na Škurinjama, Osječka ulica 84 a. Imamo tri stambene jedinice, za prijem i otpust korisnika, i u tu prostoriju ne smije doći ni policija ni socijalni radnik, druga prostorija je praktički dnevni boravak za susret oca i djeteta, a u trećoj prostoriji se nalazi stručni tim koji nadzire susrete uz pomoći policije.

Nijedan se zlostavljač nije pokajao

Pitamo ravnateljicu kakva su njezina iskustva tijekom svih ovih godina u odnosu na zlostavljača, postoje li svjetlo na kraju tunela?

- Nažalost, u ovih sedamnaest godina nisam vidjela, a ni čula da se i jedan zlostavljač pokajao, niti jedan slučaj nije završio hepiandom - rezignirano će naša sugovornica prisjećajući se raznih mlađih žena koje su krajnjim fizičkim i psihičkim naporima pronalazile utočište u skloništu, odnosno Domu, a nakon nekoliko godina javile sretne, zadovoljne, zaposlene, s

djetetom u rukama, ali potpuno oslobođene svih zala kojima su bile godinama izložene, rukama svog bivšeg supruga ili dečka.

- Žene se uglavnom u Domu zadržavaju oko tri mjeseca, ili kako je regulirano pravilnikom, "dok traje potreba". No, nastojimo da to bude vrijeme u kojem će one biti sigurne, zaštićene, uspiju se doškolovati, zaposliti i stabilizirati sebe i traumatizirano dijete. Tek kada žena osjeti sigurnost da sama stupi u život, unajmi stan i tada pomažemo. Zahvaljujući austrijskom Caritasu koji donira kompletno opremanje stanu polovnim ali dobro uščuvanim namještajem i potrebnim uređajima, neki ugodniji život može početi - podsjeća naša sugovornica.

- Za vrijeme boravka u Domu žene s djecom same kuju, vode domaćinstvo, pripremaju jelovnik po unaprjed planiranom programu. Istovremeno se nalaze pod 24-satnom paskom stručnih osoba. One se podvrgavaju psihoteriranju, obavlja se procjena njihova stanja, socijalni radnik i policija ih ne prate 24 sata, već mi, u okviru Doma. One čiste, održavaju svoje sobe i prostorije, imamo perilice za rublje, radionice, učionice, savjetodavnu sobu, oni sami održavaju vrt, sade cvijeće, imamo prekrasno igralište za djecu, povrtnjak i voćnjak, imamo sve uvjete kako bi bile sretnije i koliko-toliko opuštenije, bez napetosti da će se ponoviti noćne more, udarci, masnice, ružne riječi, galama i sve ono što je ženu potjerala da pronađe spas za sebe i dijete.

- Da samo znate koliko su te žene snažne! Kada dođu, izgledaju strašno. Ne vode računa ni o osobnoj higijeni, najmanje što žele u tom trenutku je vidjeti i brinuti se za vlastito dijete! Pa ipak se radi o godinama zlostavljanju ženi koja u utočištu konačno vidi malo svjetla u svom životu. Te žene izgledaju kao da im je 60, a ne 25 godina života. No, to su uobičajene reakcije i ponašanja na koja smo navikli. No, kako vrijeme odmiče, tako promatrat će nevjerojatnu metamorfozu kod tih žena, brinu o djetetu, gledaju ga drugačijim pogledom, punim ljubavi, počinju se smijati, zabavljati, tražiti interes i za druge stvari, za rad i ponovno uključivanje u zajednicu. ■■■

Novi Vinodolski -
kameniti grad primorske
arhitekture

Nad gradom bijeli toranj

Novi Vinodolski karakterizira spoj starog kamenitog grada, primorske arhitekture i bijelih pročelja, koji se od mora uzdiže u staroj jezgri do crkve i tornja i ogleda u moru, što mu s morske strane daje prepoznatljivu vizuru, i novog, modernog grada, koji velikim koracima kroči u turizam i želi postati top destinacija hrvatskog turizma

Napisala: Mira KRAJNOVIĆ ZELJAK
Snimio: Petar FABIJAN

“Drevni se taj gradić postavio na ono mjesto, gdje se trideset kilometara dugi Vinodol dokanča do mora. Okolina Novog sa svojim prirodnim krasotama spada među najljepše u Primorju. Četiri se velike ceste dokančaju ovdje: jedna primorska dolazeći od Crikvenice i Selca, koju prati bujno zelenilo smokve i uljike, druga se spušta rodnim Vinodolom sa drevnoga Bribira, treća građena osamdesetih godina (19. stoljeća, op.a.), a nazvana Rudolfinskom cestom, što se u velikim umjetnim okučima spušta sa tamnih šuma Velike Kapele, spajajući Ogulin s morem, i četvrta, koja se vijuga dubokim kamenim dragama prema Senju. Pozadinu Novome čine strme vaspene stijene, koje prate sa sjeveroistočne strane čitavi Vindol. Vinodolska Rječina, ljeti tek suho korito, a u proljeće

kartulina Novi Vinodolski

U nekadašnjem turističkom naselju Zagori izgrađen je jedan od najlepših resorta u Hrvatskoj - Novi Spa Hotels & Resort - s devet bazena, restoranima, dječjim gradom, garažom, i najvećim wellnessom u ovom dijelu Europe

Čuvari običaja

Novljani su posebno ponosni na svoje bogato naslijeđe u pjesmi, običaju, kolu i sopilama te ženskoj i muškoj narodnoj nošnji, koje čuvaju od zaborava prenoseći svoju kulturnu tradiciju na djecu i mlađe. Stari običaji njeguju se u KUD-u Ilij Dorčić, Katedri Čakavskog sabora Novljansko kolo i Mesopustarskom društvu te u Osnovnoj školi Ivana Mažuranića. U narodnom novljanskom kolu sudjeluju aktivno i mlađi i stari, igrajući ga u narodnim nošnjama. Usred kola "pivači" pjevaju u parovima junačke narodne pjesme, koje vuku porijeklo iz vremena borbi protiv Turaka i Mlečana, a obogaćene su događajima iz kasnijih vremena. Za kolo je karakterističan vrlo spori korak. No, igraju se u kolu tri koraka, spori, takozvani senjski, brzi, tzv. arbanaški i živilji, tzv. poskočica. Za kolo se oblači novljanska narodna nošnja, koju ima gotovo

svaka kuća, a poneka i više nošnji, čak i malenih za djecu, koja nastavljaju tradiciju od malih nogu. Novljani su u svojim narodnim nošnjama pozirali prije tri godine poznatom umjetničkom fotografu Šimi Strikomanu na rivi. Procjenjuje se da je u nošnjama tada poziralo oko šesto ljudi.

Najbolji čuvar tradicije i novljanskog izvornog folklor je KUD Ilij Dorčić, koji njeguje izvornu novljansku narodnu pjesmu, sopnju sopil, tanac uz sopile, novljansko narodno kolo u kojem parovi muškaraca pjevaju junačke narodne pjesme, narodne pjesme koje pjevaju ženski i muški dueti, zborne narodne pjesme i novljansku narodnu nošnju. KUD je osnovan 1951. godine, a u svom sastavu ima i Pučke pivače, koji njeguju klapsku domaću i dalmatinsku pučku pjesmu, a u Novom uspješno djeluje i muška klapa Vinčace.

Novljani su posebno ponosni na svoje bogato naslijeđe u pjesmi, običaju, kolu i sopilama te ženskoj i muškoj narodnoj nošnji

Grad sporta

Grad Novi Vinodolski je i grad sporta. U njemu djeluje petnaestak sportskih klubova, koji okupljuju puno djece i mlađih, koji na natjecanjima postižu izuzetne rezultate. Među njima se posebno ističu mlade rukometna Ženskog rukometnog kluba Vinodol, višestruke državne prvakinje u svojim dobnim kategorijama. Tu su NK Vinodol, Košarkaški klub Vinodol, Jedriličarski klub Burin, boćarski klubovi, šahovski, kuglački, plivački, teniski, ronilački, sportsko-ribolovni, moto klub i planinarsko društvo.

Igralište NK Vinodol

Razvojni planovi Grada Novog Vinodolskog, osim turizma, okrenuti su i gospodarskim djelatnostima. Već ove jeseni u akvatoriju gradske luke kreće gradnja marine, koju Novljani sanjaju već tridesetak godina

U frankopanskom kaštelu djeluje Gradska uprava te Narodni muzej i galerija Turnac

i jesen plaha bujica, dolazeći sa sjeverozapada ulazi ispod samoga Novoga u novljansku luku, pa je na zapadnoj strani zamuljuje sitnim pijeskom... Uz more se posložila zelena otvorena draga Lišanj, gdje podigše Novljani svoje kupalište radi prekrasnoga pijeska, kojim su obale plicine prekrite. Na uzanom traku, što se izmed ceste i obale proteže, koće se danas prastare ruševine tamnograda Lopara, a nedaleko od obale posadio se nasred mora mali zeleni otočić Sv. Marin s kapelom i jednom tunarom... Grad novljanski (kaštel) sazidan je usred mjesta..." - tako je o Novom zapisao putopisac Emilij Laszowski 1902. godine u knjizi "Hrvatske povijesne građevine".

Kolijevka hrvatskog zakonodavstva

Drevni grad Novi Vinodolski, nekad zvan Novigrad, naseljen je u kontinuitetu već od antike, o čemu svjedoče brojni spomenici kulture, među kojima su zidine rimske utvrde Lopsica (Lopar), ostaci samostana fratara pavilina, stolna crkva sv. Filipa i Jakova, crkvica sv. Trojice, crkvica sv. Marina na istoimenom otočiću, frankopanski kaštel s kulom, kuća braće Mažuranića, osnovna škola osnovana 1786., Čitaonica i knjižnica iz 1845., Narodni muzej galerija, stari dio grada, kao i autentični izvorni folklor. U Frankopanskom kaštelu u središtu Novog potpisani je 6. siječnja 1288. godine Vinodolski zakon, prvi pravni akt u tadašnjoj Europi o zaštiti ljudskih prava, koji su sastavila i potpisala devotorica predstavnika ondašnjih vinodolskih općina, Trsata, Grobnika, Bakra, Hreljinu, Driveniku, Grizana, Bri-

bira, Novog i Ledenica s knezovima Frankopanima, koji su stolovali u Vinodolu. I upravo taj datum, 6. siječanj, izabrali su Novljani za svoj Dan Grada.

Današnji, moderni Novi Vinodolski atraktivan je turistički grad, poznat po pješčanim i stjenovitim plažama, stoljetnom parku, bujnoj vegetaciji, ladanjskim vilama i luksuznim apartmanima te starim i novim hotelima, u koji rado dolaze turisti iz cijelog svijeta, grad koji je prije dvije godine dobio i prestižno europsko priznanje za uređen okoliš, čisto more i ekologiju "Srebrni cvijet Europe", čime se Novljani posebno ponose.

Turistički pionir primorskog kraja

Godine 1878. Novi Vinodolski se zbog zimzelene vegetacije i blage mediteranske klime, čistog mora i zraka, poslije Opatije, uvrštava u red turističkih pionira primorskog kraja i prije dvije godine, nizom prigodnih priredbi i događanja obilježio je veliku turističku obiljetnicu - 130 godina organizirane turističke djelatnosti.

Novi Vinodolski karakterizira spoj starog kamennog grada, primorske arhitekture i bijelih pročelja, koji se od mora uzdiže u staroj jezgri do crkve i tornja i ogleda u moru, što mu s morske strane daje prepoznatljivu vizuru, i novog, modernog grada, koji velikim koracima kroči u turizam i želi postati top destinacija hrvatskog turizma. U njemu je jedna od najljepših ulica u Hrvatskoj - Korzo hrvatskih branitelja, koji svojim futurističkim i neobičnim valovitim izgledom, s bijelim jedrima na ter-

asama, intrigira posjetitelje i turiste. Ta je ulica, koju je projektirao arhitekt Idis Turato, dobitnik Plavog cvijeta Hrvatske turističke zajednice, a tijekom cijele godine ona je najveći dnevni boravak Novljana i turista. U njoj su se nanizali kafići s terasama i mali dućani, a šetnicu krase drvoredi črnika i cvijeće.

U samom središtu grada dominira frankopanski kaštel s četvrtastom kulom, u kojem je smještena, danas moderno uređena, Narodna čitaonica i knjižnica, osnovana 1845. za vrijeme ilirskog i hrvatskog preporoda. U kaštelu djeluje i Gradska uprava te Narodni muzej i galerija Turnac, a u blizini je moderni stambeni kompleks s Trgom Ivana Mažuranića i Korzom hrvatskih branitelja. Upravo te suprotnosti - spoj starog i novog, privlače mnoge, koji uživaju u uskim kamenitim uličicama Staroga grada, u kojem je trobrodna stolna crkva sv. Filipa i Jakova s 36 metara visokim zvonikom iz početka šesnaestog stoljeća, i modernoj gradskoj šetnici sa sjenovitim ugostiteljskim terasama.

Novi Spa Hotels & Resort

Uz glavnu Gradsku plažu Lišanj i hotelski kompleks, kojeg čini stari hotel Lišanj, sagrađen 1892., smjestio se i novi mali privatni hotel Tamaris. U uvali Lišanj Novljani su prije više od stotinu godina posadili park, koji nosi ime slavnog Novljana, bana pučanina i hrvatskog književnika Ivana Mažuranića. To je danas jedan od najljepših parkova u Hrvatskoj, s gustom borovom šumom i mediteranskim raslinjem, uz samo more, s pogledom na

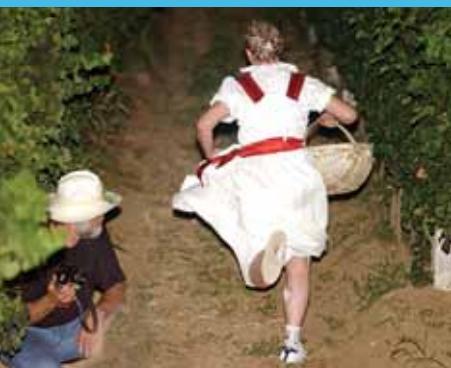

Tijekom ljetnih mjeseci u Novom se za turiste priprema niz zanimljivih priredbi i kulturno-zabavnih događanja. Među njima se svakako posebno ističu dva velika projekta - Ljetni karneval u srpnju i "Ružica Vinodola" u kolovozu

Ružica Vinodola

Tijekom ljetnih mjeseci u Novom se za turiste priprema niz zanimljivih priredbi i kulturno-zabavnih događanja. Među njima svakako su dva velika projekta - Ljetni karneval u srpnju, na kojem se okupi i do dvije tisuće karnevalista i desetak tisuća gledatelja. Cijeli Novi tada je na nogama, svi kafići i restorani rade tijekom cijele noći, sve je podređeno zabavi i dobrom ugodaju gostiju. Karneval je posebno zanimljiv strancima, koji uglavnom snimaju šarenu, veselu karnevalsку povorku, a mnogi od njih i sami se uključuju u karnevalsko ludovanje.

Drugi veliki projekt je "Ružica Vinodola", koji se održava u kolovozu tijekom više dana na području Grada Novog Vinodolskog i Vinodolske općine. "Ružica Vinodola" nastala je na predlošku starih zapisa vezanih uz trgadbu - berbu grožđa u Vinodolu, kada se nakon berbe u vinogradima birala najlepša i najvrednija beračica, koju bi berači ovjenčanu vinovom lozom u povorci uz pjesmu i svirku otpratili u grad. Na osnovi legende, nastala je moderna priča o "Ružici Vinodola", gdje se mlade djevojke u stiliziranim vinodolskim nošnjama natječu u vinogradarskim i vinarskim vještinama, a najuspješniju strogi suci i žiri proglašavaju "Ružicom Vinodola". Cijeli program je dobro osmišljen jer se održava na povijesnim lokalitetima Bribira te Starog grada u Novom i bakljama osvijetljenim vinogradima Pavlomira i na gradskim trgovima, gdje se na svakom koraku čuje glazba ili klapska pjesma, nude starinska jela, autohtonii suveniri te ostala gastro ponuda. "Ružica Vinodola" privuče i do petnaestak tisuća posjetitelja.

Grad i Turistička zajednica, uz pomoć Primorsko-goranske županije u cilju revitalizacije zaleđa realizirali su mnoge projekte poput atraktivnih vidikovaca

Ljeti je cijeli Novi na nogama, rade svi kafići i restorani, trgovine i štandovi - sve je podređeno zabavi i dobrom ugodaju gostiju

otočić Sv. Marin. Grad Novi Vinodolski kandidirao je projekt uređenja parka za dobivanje sredstava iz europskih fondova.

U nekadašnjem turističkom naselju Zagori izgrađen je jedan od najljepših resorta u Hrvatskoj - Novi Spa Hotels & Resort, na razini četiri zvjezdice, u kojem se odjednom u apartmanima i hotelu može smjestiti oko 1.500 gostiju. U naselju je devet bazena, restorani, dječji grad, garaža s petsto parkirnih mjesta, i najveći wellness u ovom dijelu Europe, na deset tisuća četvornih metara, koji ima sve sadržaje kakve imaju takvi veliki centri u svijetu. U resortu je zaposleno tristotinjak radnika, no recesija i svjetska kriza učinili su svoje te kapaciteti tijekom većeg dijela godine nisu bili popunjeni prema planovima investitora - Hotela Novi d.o.o. iz Novog Vinodolskog. Osim hotelskih kapaciteta, rivijera Novi Vinodolski raspolaže s desetak tisuća postelja u dobro uredenim privatnim apartmanima i vilama te pansionima i odmaralištima.

Novljansku rivijeru karakterizira i odlična gastronomска ponuda, posebno u konobama s ribljim specijalitetima, među kojima se nude i jela kakva se ne mogu nigdje naručiti.

Ništa bez gospodarstva

Razvojni planovi Grada Novog Vinodolskog, osim turizma, okrenuti su i gospodarskim djelatnostima. Već ove jeseni u akvatoriju gradske luke kreće gradnja marine, koju Novljani sanjaju već tridesetak godina. Riječ je o marinu s oko 250 vezova za brodove od šest do dvadesetak metara, a vrijednost investicije

je oko osamdeset milijuna kuna. U planu je gradnja i pratećih sadržaja te zapošljavanje pedesetak radnika. U novljanskom predjelu Pavlomir posljednjih petnaestak godina kultivirano je i posadeno tridesetak hektara vinograda, iz kojih Vinarija Pavlomir godišnje dobiva oko sto tisuća litara kvalitetnih vina s geografskim podrijetlom, koja se plasiraju uglavnom na Kvarneru i širem tržištu te na crikveničko-vinodolskom području.

Prostornim planom uređenja Grada Novog Vinodolskog predviđene su dvije poduzetničke zone, u Novom zona Zapad i u zaleđu Kargač, koje ulaze u finalizaciju. U poduzetničkoj zoni Zapad u tijeku je ishodjenje građevinske dokumentacije za izgradnju infrastrukture, unatoč činjenici da u njoj već godinama djeluju mnogi gospodarski subjekti, koji su otkupili zemljишta od nekadašnjeg DI Vinodol u stečaju i sagradili svoje poslovne objekte. U toj zoni predviđene su uslužne i gospodarske djelatnosti, koje ne zagadaju okoliš. U Klenovici su u tijeku pripreme za izgradnju lukobrana koji će štititi luku od vjetra i valova. Uz turizam, koji se posljednjih desetljeća intenzivno razvija u Klenovici, ribarstvo, koje je nekad bilo glavna djelatnost stanovnika, još uvjek je prisutno, a još više će se razvijati kada Klenovica profunkcionira kao iskrcajna luka sjevernog Jadrana.

Revitalizacija sela u zaleđu

Grad Novi Vinodolski proteže se na 252 četvorna kilometra. Uz dvadesetak kilometara obale, gdje su se, uz Novi i Klenovicu, nastala i mala romantična primorska mjestašća

Povile, Smokvica i Sibinj, koja žive uglavnom od turizma, novljansko zeleno zaleđe sve je zanimljivije za razvoj ruralnog, lovnog, pustolovnog, rekreativnog turizma, ali isto tako i za razvoj poljoprivrede, posebno vinogradarstva i voćarstva te stočarstva.

Grad i Turistička zajednica, uz pomoć Primorsko-goranske županije u cilju revitalizacije zaleđa realizirali su mnoge projekte poput atraktivnih vidikovaca, šetnica i planinarskih te biciklističkih staza, a trenutno je u tijeku restauracija i uređenje staklene kapelice u Krmpotama, jedinstvene zavjetne kapelice sagrađene prije stotinjak godina od željezne konstrukcije i stakla u secesijskom stilu. Kapelica će već ovog ljeta za razgledanje biti dostupna turistima i ostalim posjetiteljima novljanskog zaleđa. Također, Grad kroz razne poticajne mjere i subvencionirane kamate na kredite pomaže u realizaciji razvojnih programa u starom frankopanskom gradiću Ledenicama, selima Donjem Zagoru, Bateru i Brezama te Krmpotama, kako bi se stanovnici zadržali na svojim posjedima i mogli živjeti od turizma ili poljoprivrede i stočarstva. U tom cilju, prošle je godine vodu iz sustava Vodovoda Žrnovnica dobilo sedam sela oko Batera, a u daljnjim planovima je vodifikacija Breza i Krmpota te pet sela Gornjeg Zagona, koja su stanovnici zbog teških uvjeta života napustili prije tridesetak godina. U cilju revitalizacije tih sela, koja nekadašnji žitelji stalno posjećuju i obnavljaju svoje starine, Grad Novi Vinodolski je investirao u dovođenje osnovne infrastrukture - struje, vode, telefona i asfaltiranih cesta. ■■■

Na području Županije na tržištu se danas za goste "tuče" oko 32 tisuće različitih objekata - apartmana, soba i kuća

Napisao: Mladen TRINAJSTIĆ
Fotografije: Mladen TRINAJSTIĆ i Arhiva ZIP

Pružanje usluga smještaja u domaćinstvu, u javnosti udomaćeno i kao "kućna radost" specifičnost je hrvatskog, ali i turizma na cijelom Kvarneru. Iako u blžoj prošlost često nedovoljno vrednovani, omalovažavani, marginalizirani i potpuno promašeno nazivani segmentom prevladane "zimmer frei" ponude koja nema budućnost, sjevernojadranški iznajmljivači zahvaljujući organiziranim i smišljenim naporima turističkih znalaca i županijskih struktura iznova sada i službeno dobivaju poziciju jedne od ključnih poluga domaćeg turizma. Projekt "Kvarner family" na kojem u sklopu aktivnosti izraslih na strateškim razvojnim planovima PGŽ-a, posebice Glavnog plana razvoja turizma, već neko vrijeme rade stručnjaci Fakulteta za menadžment u turizmu i ugostiteljstvu Sveučilišta u Rijeci, ali i oko njih okupljeni operativci iz sustava TZ-a i iznajmljivačkih udruženja, iznajmljivače s kvarnerskog i goranskog područja sada iznova vraća na osuščanu stranu ulice.

Naglašavanje posebnosti

Cilj projekta "Kvarner family" stvaranje je i uvodenje u uporabu novog tržišnog branda kojim se žele stvoriti standardi koji bi iznajmljivačima s ovog područja trebali osigurati bolju prepoznatljivost, posebno u sferi novih tehnologija kao što je internet.

- Sustav "Kvarner familyja" u suštini je vrlo jednostavan - naglašava dr. Zdenko Cerović, voditelj stručnog tima koji već dvije godine kreira, bistri i teške projekt koji će unaprijediti razinu usluga smještaja u domaćinstvu, ali i pridonijeti boljem tržišnom pozicioniranju samih iznajmljivača. - Standardi na kojima radimo u prvom će redu naglašavati obiteljsku komponentu cijele priče, ali i autohtonost, gostoljubivost, tradiciju, kvalitetu i slične elemente ponude naših pružatelja usluga smještaja u domaćinstvu. "Kvarner family" standard zamišljen je kao dobrovoljan vid nadopune postojećih kategorizacijskih modела i neće forisirati zvjezdice, već stav da je nositelj te oznake predan poslu kojim se bavi. Smisao mu nije tek da se fasade iznajmljivača "ukrase" još jednom dopadljivom pločicom, već da potencijalnom posjetitelju dade signal kako je njegov domaćin "nešto drugo i posebno" u odnosu na sve one iznajmljivače koji tu oznaku nemaju.

Dr. Zdenko Cerović, voditelj stručnog tima za unapređenje razine usluga smještaja u domaćinstvu

Značajni prihodi

Govoreći o "Kvarner family" standardima i projektu čije su aktivnosti sada već u završnoj fazi, voditelj stručnog tima zaduženog za njegovu pripremu naglasio je kako su inicijatori cijelog posla, predstavnici primorsko-goranske županijske uprave shvatili važnost i značaj obiteljskog smještaja u ukupnoj gospodarskoj i socijalnoj slici ovog kraja. - Shvatili su da privatni smještaj u ovoj Županiji godišnje okrene čak milijardu kuna. Svi zajedno shvatili smo da je to ogroman novac, ali i da se na području naše Županije čak 11 tisuća obitelji legalno bavi djelatnošću koja nekima služi tek za popunjavanje kućnog budžeta, a nekima je važan, ako ne i osnovni izvor prihoda. Napokon, shvaćena je i "registrirana" činjenica da se na ovom prostoru u tom segmentu samo od PDV-a godišnje ubere oko 200 milijuna kuna te da nekih 96 milijuna kuna od privatnog smještaja uprihode turističke agencije na svojim provizijama. Sve su to velike i značajne brojke koje govore koliko je današnji razmjer, ali i potencijal ovog segmenta turističke ponude. To nam ukazuje i da ovom dijelu našeg turizma konačno trebamo početi prilaziti na smišljeni i dorađeniji način, što "Kvarner familyjem" nadvojbeno i činimo - kaže dr. Cerović.

Objašnjavajući motive pokretanja aktivnosti na uvodenju novih iznajmljivačkih standarda, bolje rečeno "obrazaca rada", on naglašava kako su izrađivači projekta u postupku analize trenutnog stanja na tom planu došli do spoznaje kako kvarnerski iznajmljivači u prosjeku godišnje zarade oko 36 tisuća kuna neto te kako je prosječna iskorištenost njihovih kapaciteta tek 41 dan. To je objektivo gledano jako malo i ukazuje nam koliko je zapravo izražena potreba za smišljenim i organiziranim djelovanjem. Nabrajajući brojke koje oslikavaju "nulto stanje" i trenutačnu iznajmljivačku svakodnevnicu na području Županije, Cerović nije zaboravio spomenuti i da se na tržištu danas za goste "tuče" oko 32 tisuće različitih objekata (apartmana, soba, kuća).

Tržišna brendiranost

- Budući nositelji oznake "Kvarner family" morat će imati rješenje o kategorizaciji svojih smještajnih objekata na minimalno tri zvjezdice, a izgledom svojih objekata i ponudom morat će zadovoljiti kriterije koje će

Minimalni i dodatni uvjeti

Standard "Kvarner family" podrazumijeva da nositelj oznake tog standarda zadovoljava sve minimalne kategorizacijske uvjete propisane za nositelja tri zvjezdice, ali i da je zadovoljio i neke dodatne uvjete vezane uz minimalnu površinu okućnice, broj parkirnih mjesta, veličinu vrta, da gostima eventualno nudi neke od dodatnih sadržaja poput roštilja, bazena, jacuzzija, suncobrana ili ležaljki, da isto tako dodatnim sadržajima unutar samog objekta obogaćuje svoju ponudu i naglašava elemente ovog podneblja te da radi na svojoj stalnoj edukaciji prema standardima propisanim "Kvarner family" pravilima.

(p)rocjenjivati povjerenstva kakva će biti ustrojena kako na lokalnoj razini (pod kapom lokalnih TZ-a), tako i ona na županijskoj razini - naglasila je tijekom nedavnog, u Krku održanog koordinacijskog sastanka direktora turističkih ureda svih TZ-a s područja PGŽ-a Gordana Medved, direktorka TZ PGŽ-a. Istaknula je i kako se unutar sustava TZ-a trenutno vrlo intenzivno radi na uvođenju i uhodavanju mehanizama, pravila i operativnih postavki tog ambicioznog projekta kojemu je glavni cilj postizanje boljeg tržišnog pozicioniranja, marketinške prepoznatljivosti i unaprijeđenja rada primorsko-goranskih iznajmljivača smještaja u domaćinstvu.

Iznajmljivači će kroz sustav "Kvarner familyja" dobivati prepoznatljivost, tržišnu breniranost, mogućnost da ga potencijalni gost brže i lakše otkrije, a samom gostu isti će standard davati garanciju da spomenuti iznajmljivač uistinu ima "ono nešto", objašnjava dr. Cerović, koji je važnu ulogu odigrao i u postupku stvaranja Glavnog plana razvoja turizma Županije. Iznajmljivači uključeni u "Kvarner family" bit će pravi poslovni partneri Županiji, HTZ-u, TZ-u PGŽ-a i lokalnim turističkim zajednicama i kroz ovaj će sustav imati mogućnost učinkovitijeg utjecanja na poslovne okvire u kojima djeluju a kućnu radinost s vremenom će se uistinu podići na znatno višu razinu.

Predstavljajući okupljenim direktorima TZ-a nedavno radnu verziju "uputstava za uporabu" Kvarner familyja, voditelj izrađivačkog tima istaknuo je kako će jedan od provedbenih ciljeva u idućem trogodišnjem razdoblju biti da se u spomenuti sustav uključi trećinu od ukupnog broja iznajmljivača. Direktorka TZ PGŽ-a rekla je kako nakon niza već provedenih radionica, sastanaka i dogovora pripreme projekta "Kvarner family" ulaze u završnu fazu te kako nakon rasprave u kojoj su sudjelovali čelnici primorsko-goranskih TZ-a slijede subregionalna prezentacijska okupljanja i razgovori sa samim iznajmljivačima. Po završetku postupka pripreme sustava svi iznajmljivači na svoju bi kućnu adresu trebali dobiti i svojevrsno "motivacijsko pismo" u kojemu će im detaljno biti obrazloženi ciljevi i smisao samog projekta, kao i konkretne prednosti i uvjeti koje će morati zadovoljiti svi koji se u nj žele uključiti.

Dobrovoljno u poboljšanje kvalitete smještaja

Svjesni značaja "kućne radinosti"

U brojne aktivnosti vezane uz pripremu i doradu sustava "Kvarner family" koji bi, vjeruju njegovi kreatori, uskoro trebao zaživjeti, bio je uključen i Berislav Tulić, pročelnik Upravnog odjela za turizam, poduzetništvo i poljoprivredu PGŽ-a, tijela koje je naručitelj cijelog tog projekta. Predstavnici županijske vlasti u potpunosti su svjesni gospodarskog, društvenog i socijalnog značenja "kućne radinosti" koja nosi polovicu turističkog prometa na ovom području. - Uvođenjem sustava standarda koji je uz ostalo predviđen i Glavnim planom razvoja turizma PGŽ-a i koji bi čim skorije trebao zaživjeti, nastojimo pridonijeti podizanju kvalitete tog segmenta naše turističke ponude, ali i prepoznatljivosti ne samo robne markice koja će u sklopu ovog projekta nastati, već i cijele ove regije koja oduvijek živi za i od turizma. Cilj nam je bio osmislići i u djelo provesti sustav koji će se temeljiti na dobrovoljnem uključivanju, povezivanju, organiziranju pružatelja takvih usluga čijom će primjenom u konačnici korist izvlačiti svi, dakle i iznajmljivači, ali i turisti - zaključio je Tulić.

Berislav Tulić

Gordana Medved

Privatni smještaj u našoj županiji godišnje okrene čak milijardu kuna - samo od PDV-a godišnje se ubere oko 200 milijuna kuna a oko 96 milijuna kuna od privatnog smještaja uprhode turističke agencije na svojim provizijama. Sve su to velike i značajne brojke

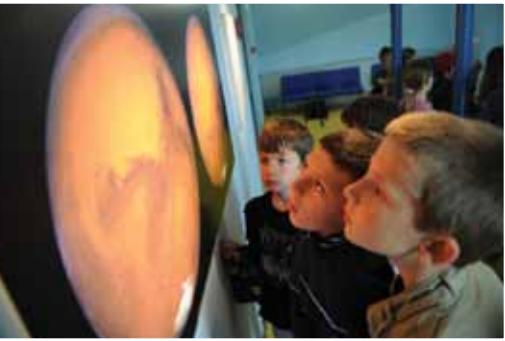

Caffe bar u sklopu Centra

Približili zvijezde mnogima

Najprije o ograničenjima: nedjelja i ponedjeljak su neradni, a oni koji žele koristiti zvjezdarnicu trebaju imati na umu da je pogled na zvijezde moguć samo kad je lijepo vrijeme, što znači da korištenje teleskopa nema smisla ako je vrijeme oblačno. Za sve ostalo - samo je nebo granica

Sve je više posjeta najmlađih

Napisao: Marinko KRMPOTIĆ
Snimio: Petar FABIJAN

Na adresi Sveti Križ 33, inače najvišoj točki Grada Rijeke, već desetak godina uspješno djeluje zvjezdarnica, a od prošle je godine tu smješten Astronomski centar Rijeka, pažnje vrijedna nova ustanova koja sjajnom kombinacijom zanimljivih sadržaja (planetarij, teleskop, zvjezdarnica...) privlači pažnju kako onih koji se vrlo ozbiljno bave astronomijom, tako i običnog puka iz kojeg se regрутiraju budući zvjezdoljupci. Da je gledanje u zvijezde "in" potvrđuje i podatak da su u prvoj godini rada u Astronomskom centru zabilježili gotovo 15.000 posjetitelja - od čega je planetarij posjetilo 11.000 ljudi.

Prva godina - uspješna

To su rezultati koji ne potvrđuju samo očigledan interes za ovu Riječanima i stanovnicima ovog kraja sve zanimljiviju instituciju, već svjedoče i o činjenici da je za

ponudu Astronomskog centra Rijeka zainteresiran i nezanemariv broj turista pa se stoga prva godina rada - podsjetimo, AC Rijeka otvoren je 2. travnja 2009. godine - može smatrati vrlo uspješnom. Potvrđuje nam to i Andrea Cvitan, voditeljica Astronomskog centra Rijeka, koja predstavljajući ovu ustanovu kaže:

"Zaista smo zadovoljni jer je zanimanje sve veće i vjerujem da smo mnogima u ovoj prvoj godini približili naše 'prvo susjedstvo', odnosno Sunčev sustav. Reakcije su za sada odlične i vjerujem da će mnogi iznova dolaziti, neki već i jesu", ističe Cvitan dodajući kako su nedjelja i ponедjeljak neradni, a od utorka do subote radno vrijeme je od 8 do 22 sata. Caffe bar u sklopu Centra radi svaki dan od ponedjeljka do nedjelje od 8 do 24, a petkom i subotom od 8 do 2 ujutro.

Kasno u noć održavaju se često i tzv. noćna promatranja. "Tijekom dana i poslijepodneva provodimo posebne programe za škole i vrtiće kojih je sve više, a za građanstvo je naš

Idealno za promatranje neba i - poeziju

Godina 2009., inače Međunarodna godina astronomije, u Rijeci je obilježena na najljepši mogući način, otvorenjem Astronomskog centra Rijeka, jedinog centra takve vrste u Hrvatskoj. Rijeka sport d.o.o., tvrtka u vlasništvu Grada Rijeke, i Grad Rijeka rekonstruirali su vojnu utvrdu koja je 2001. godine preuređena u zvjezdarnicu, a uz nova ulaganja prerasla je u suvremeniji objekt koji objedinjuje zvjezdarnicu i planetarij te prateće prostorije za predavanja i radne aktivnosti. Navedeno financijsko ulaganje predstavlja najveće ulaganje u tehničku kulturu u Hrvatskoj u posljednjih nekoliko godina. U sklopu Centra održavaju se prezentacije i filmovi u planetariju za širu javnost, redovne aktivnosti Akademsko-astronomskog društva Rijeka te posebni projekti, kao što su prezentacije proizvoda i usluga raznih tvrtki, kongresi, manifestacije i slično.

Druga godina rada donosi nove planove i ideje koje se temelje na događanjima koja su se već odvijala (Noć muzeja, Međunarodni dan planetarija, Dan dječjih vrtića, Božić u planetariju i dr.) a koja će se dodatno razvijati i širiti uz redovni program koji već sada ide ukorak s europskim i svjetskim planetarijima. Uz to u tijeku predstojećeg ljeta u planu je, ističe voditeljica Cvitan, praćenje velike pomrčine Sunca koja će se dogoditi 11. srpnja i najviše zahvatiti Pacific, Čile i Uskršnje otoke. "S projektorima u planetariju i ostalom tehnikom mi ćemo i našim posjetiteljima omogućiti da gotovo kao na licu mesta uživaju u ovom prirodnom spektaklu te ih upoznati s karakteristikama te prirodne pojave", govori Cvitan dodajući kao će se u Astronomskom centru odvijati i dio Riječkih ljetnih večeri, posebno onaj dio vezan uz poeziju! E - to bi zaista moglo biti sjajno! Prekrasan pogled na nebo, zvjezdama osut planetarij, tiha glazba i poezija...

Da je gledanje u zvijezde "in" potvrđuje i podatak da su u prvoj godini rada u Astronomskom centru zabilježili gotovo 15.000 posjetitelja - od čega je planetarij posjetilo 11.000 ljudi

Objekat u brdu

U sklopu Astronomskog centra Rijeka svoje redovne programe realizira i Akademsko-astronomsko društvo Rijeka, koje je aktivno već 36 godina. Pedesetak članova bavi se znanstvenim radom i izdavanjem časopisa Polaris. Njihov rad i angažman doprinose popularizaciji astronomije i samog Astronomskog centra Rijeka. Direktor Rijeka sporta Zlatan Hreljac ističe kako je upravo zahvaljujući idejama Akademskog astronomskog društva Rijeka i velikog angažmana Grada Rijeke došlo do osnivanja Astronomskog centra Rijeka u današnjem obliku. Bitno je naglasiti da se već upravo prilikom gradnje i rekonstrukcije Centra pazilo na svjetlosno onečišćenje, a arhitektonski studio AGA, na čelu s arhitektom Vladijem Bralićem, izuzetno je ukomponirao ovaj objekat u samo brdo a svojim interijerom učinio ga dijelom svemira.

1 -Nekadašnja vojna utvrda na Svetom Križu preuređena je 2001. godine u zvjezdarnicu, a 2009. u Astronomski centar • 2 - Sferna kupola planetarija promjera je 8 metara • 3 - Centar je dobitnik županijske nagrade u sklopu akcije "Plavi cvijet" – posebna nagrada u kategoriji "Turistička ponuda ili zanimljivost"

Centar, kako zvjezdarnica tako i planetarij, najzanimljiviji u predvečernjim i večernjim satima, točnije od 19.30 počinju zbivanja u planetariju, a četvrtkom, petkom i subotom ta su zbivanja i dodatno pojačana dodatnim sadržajima u planetariju te predavanjima.

Također, oni koji žele koristiti zvjezdarnicu trebaju imati na umu da je pogled na zvijezde moguć samo kad je lijepo vrijeme, što znači da korištenje teleskopa nema smisla ako je vrijeme oblačno", govori Cvitan uz koju su u Astronomskom centru Rijeka uposlena još i dva stručna voditelja, odnosno operatera planetarija.

Lakše do Mliječne staze

U prvoj godini rada uživati se moglo u projekcijama filmova ("Pogled na planete", "Dva mala komada stakla" i "Vibrato"), stručno vođenim prezentacijama za sve dobne skupine ("Vodič noćnim nehom - jesen, zima i proljeće", "Šetnja Sunčevim sustavom", "Svemir: na vama je da ga otkrijete", "Božić u planetariju", "Kad se Sunce i Mjesec spoje"), projekcijama i stručno vođenim prezentacijama za organizirane grupe škola i vrtića ("Moj prvi pogled u nebo", "Susret s astronomijom"), ljetnim programima za turiste na engleskom jeziku, programima u zvjezdarnici te više prigodnih programa poput koncerta, stručnih skupova, prezentacija, zabavno-edukativnih manifestacija, izložbi, konferencija, festivala, seminar...

Neizostavno se mora spomenuti i činjenica da je riječki planetarij odnedavno postao članom Međunarodne udruge planetarija (International planetarium society - IPS), krovne strukovne

svjetske organizacije koja broji oko 700 članova iz 35 različitih zemalja, a više tehničkih i stručnih podataka o Astronomskom centru Rijeka reklamiraju u službi prodaje i marketinga Rijeka sporta d.o.o., tvrtke koja upravlja Astronomskim centrom Rijeka:

"Posebnosti Astronomskog centra Rijeka su to što je dvorana planetarija opremljena najsuvremenijom digitalnom tehnologijom, točnije naš planetarij jedini je planetarij s digitalnom tehnologijom u Hrvatskoj i šire (najблиži slični su u Miljanu i Beču)! Također, jedini smo astronomski centar u Hrvatskoj i šire koji objedinjuje zvjezdarnicu i planetarij te jedan od rijetkih centara u Europi koji objedinjuje zvjezdarnicu i planetarij koji su dostupni na gradskoj liniji javnog prijevoza. Zahvaljujući ovim prednostima postali smo dobitnici županijske nagrade u sklopu akcije 'Plavi cvijet', zaradivši posebnu nagradu u kategoriji 'Turistička ponuda ili zanimljivost'. Planetarij Astronomskog centra Rijeka sastoji se od sferne kupole promjera 8 metara, srca planetarija sa suvremenim digitalnim projektorima, In Space System (RSA Cosmos) kontrolnog pulta, audiosustava Dolby Surround, pedeset sjedećih mesta i 2 mjesta za osobe s invaliditetom te klimatizirane dvorane amfiteatarskog oblika. Projekcija se vrši pomoću digitalnog sustava s pet projekatora i njima je moguće prikazati oko 118.000 zvijezda, Sunce, Mjesec, Mliječni put i druge pojave na zvjezdanom nebu, kao i razne slike te filmove. Projektori također omogućuju prikazivanje noćnog neba u bilo koje vrijeme i s bilo koje lokacije na zemaljskoj kugli", ističu u marketingu. ■■

Projekcija se vrši pomoću digitalnog sustava s pet projekتورa. Njima se može prikazati oko 118.000 zvijezda, Sunce, Mjesec, planeti, Mliječni put i druge pojave na zvjezdanom nebu

Nakon 12 godina podstanarstva i dvije godine mukotrpne gradnje, agencija 2002. godine seli u svoj poslovni prostor uklopljen u poslovnu zgradu Curicta, na samom ulazu u grad Krk

Napisao: Mladen TRINAJSTIĆ

Fotografije: Mladen TRINAJSTIĆ i Arhiva ZIP

Turistička agencija Aurea International iz Krka ove godine obilježava dvadesetu obljetnicu svog poslovanja. Jedna od najstarijih i najdugovječnijih privatnih turističkih agencija na ovom području među onima osnovanim nakon osamostaljenja Hrvatske, svoj "krsni list" dobila je 13. travnja 1990. godine, dan nakon što su u Hrvatskom saboru stvoreni zakonski temelji nužni za osnutak i početak poslovanja subjekata te vrste. Početak agencije Aurea International d.o.o. - tvrtke koja je s vremenom izrasla u pravi turistički i poduzetnički brand grada i otoka Krka, kako to uvijek biva, bio je skroman, samozatajan, ali u isto vrijeme obilježen vizijom i ambicijom njenih vlasnica i osnivačica, sestara Josipe Cvelić-Bonifačić i Svjetlane Volarić koje su već tada znale što žele, ali i kako do toga stići.

- Počeli smo vrlo skromno kao obrtnici u sferi turističkog posredovanja. Agenciju smo otvorile u podstanarskim prostorijama obiteljske kuće Jurešić odakle smo malo potom preselile u prizemlje zgrade u vlasništvu obitelji Petković gdje smo ostali punih 12 godina - istaknula je Josipa Cvelić-Bonifačić, danas prekaljena turistička stručnjakinja zaposlena u Valamaru, jednoj od vodećih hotel-skupin u našoj zemlji. Upravo je ona sa svojom mlađom sestrom Svjetlanom prije dva desetljeća započela uspješnu priču s kojom su dobro upoznati brojni sezonski posjetitelji grada Krka, ali i mnogi otoci, iznajmljivači apartmana, soba i kuća koji su brigu o rezervacijama i punjenju svojih kapaciteta povjerili toj agenciji.

Evakuacije turista umjesto punjenja apartmana

- U iznajmljenom prostoru opremljenom sa svim strana posuđenim namještajem,

Na proslavi održanoj u hotelu Malin ove godine su se po prvi put okupili svi koji su tijekom protekla dva desetljeća radili u Aurei

doslovce sjedeći na kuhinjskim stolicama pokrenule smo aktivnosti koje su, na naše nemalo iznenadenje, krenule izuzetno dobro. Sjećam se da je naše prvo računalo danas smješnih performansi koštalo nevjerojatnih 9 tisuća njemačkih maraka, pravo malo bogatstvo - govori Josipa, koja je još 1989. godine ustrojila obrt za marketing (iz kojeg se kasnije razvila agencija). - Uskoro smo popunili sve apartmane i sobe koje su nam bile povjerene i sve je izgledalo bajno - prisjetila se početničkih dana Svjetlana dodavši kako su za bajkovitim početkom ubrzo slijedila manje ružičasta vremena obilježena ratnim događanjima koja su mnoge poslovne subjeekte, posebice one u turizmu stavila na veliku kušnju.

- Umjesto punjenja apartmana, ljetо 1991. godine obilježile su evakuacije gostiju, organiziranje i traženje najsigurnijeg puta kući za mnoge koji su se tih dana zatekli na otoku. Te smo godine usred sezone morali zatvoriti vrata agencije, ali nasreću, nije dugo ostalo tako. I u takvim smo se okolnostima uspjeli održati, što nije bilo lako i nezahtjevno. Preko noći smo bili prisiljeni tražiti nova tržišta, kreirati nove i drugačije aranžmane i boriti se za goste koji su i u takvim vremenima pokazivali volju za dolazak na naše more i otok Krk.

Uspješni ribarsko-koćarski izleti

Tih smo godina posebnu pažnju počeli poklanjati promoviranju ronilačkog turizma i brodarsko-izletničke ponude, segmenata koji su i danas važan dio naše ponude i po kojima smo s vremenom postali vrlo poznati i prepoznatljivi. 1992. godine Ranko Bonifačić i Nikola Žic, koji su do tad ribarili na brodu Popaj, kupuju brod Zlatopružica koji malo potom postaje zaštitnim znakom Auree i njenih ribarsko-koćarskih izleta kakavi se uspješno provode i danas. Godinu kasnije počinje suradnja s roniocima iz Villacha, a promocija ljepota krčkog podmorja kao i plavih dubina

cijelog Kvarnera također postaje obilježje agencije.

Djelatnost agencije s vremenom se širila pa je unutar kuće ustrojena i danas također uspješna tvrtka za posredovanje u trgovaju nekretninama. Obrt je 1994. transformiran u društvo s ograničenom odgovornošću, a vođenje tvrtke u svoje ruke uzima mlađa sestra Svjetlana, također iskusna turistička djelatnica koja je proteklih godina obnašala i dužnost predsjednice TZ Grada Krka. Josipa Cvelić-Bonifačić i Svjetlana Volarić naglasile su kako je uz kvalitetan kadar, vrijedne mlade ljude kojih se u dosadašnjem radu agencije ondje izmjenilo 20, najveća kvaliteta njihove tvrtke oduvijek bila kreativnost, ali i sposobnost brze prilagodbe uvijek dinamičnom turističkom tržištu.

Važan je čist obraz

Aurea International, naglašava njenu direktoricu Svjetlana Volarić, u ovom trenutku ima 5 stalno zaposlenih, podosta sezonaca i ljudi s kojima povremeno surađuje, bilo da se radi o turističkim vodičima ili ljudima drugih profesija bez kojih ni jedna agencija ne može. Poduzetne sestre jednim od svojih najvećih postignuća u dva desetljeća dugom radu svoje tvrtke drže činjenicu da unatoč tome što od prvog dana rade s ljudima i tudim novcem, danas imaju čist obraz te uzdignuta čela i bez trunke nelagode mogu razgovarati sa svim svojim poslovnim partnerima i suradnicima.

- Činjenica da su nam vjerni ostali brojni gosti, ali i naši iznamljivači, potvrđuje kako je sve što smo i kako smo radile bilo na mjestu te da je i naša najbliža okolina to prepozna. Krk je malo mjesto i lako je doći na loš glas, a činjenica da imamo čvrstu i vjernu bazu gostiju, ali i iznajmljivača, dakle onih koji nam povjeravaju vođenje svojih smještajnih kapaciteta, najveća nam je satisfakcija za sve godine rada - zaključujući naše sugovornice. ■■■

Agencija s vizijom

Svetlana Volarić i Josipa Cvelić Bonifačić u agenciji

Među prvima na on-line tržištu

Aurea International dobila je ime po latinskom nazivu za otok Krk - "zlatni otok" ili insula aurea. Agencija je, naglašavaju Volarić i Cvelić-Bonifačić, oduvijek prepoznatljiva po svojoj inovativnosti na planu nuđenja cijelovitih aranžmana i posebnih paketa. I danas se tako u njihovoј ponudi mogu naći višednevni smještajni paketi, bilo da se radi o aranžmanima namijenjenim ljubiteljima šetnji, brdskog biciklizma, trekkinga ili "jahanja" wakeboard dasaka na skijalitu na Dunatu. Među prvima su se orijentirali i na on-line tržište pa je internetsko poslovanje danas jedan od važnijih, ako ne i ključnih načina njihova rada. Specijalizirani informatički mjesecačnik BUG 2002. godine uvrstio je internetske stranice Auree International u red 50 najboljih web stranica u Hrvatskoj.

Brod Zlatopružica koji je odavna postao zaštitnim znakom agencije u večernjem turističkom ribolovu koji je i danas važan i prepoznatljiv dio ponude Auree

Tvrta koja je s vremenom izrasla u pravi turistički i poduzetnički brend Grada i otoka Krka, počela je vrlo skromno kao posrednička agencija u podstanarskim prostorijama

Jezero Tribalj - prestižna šaranska voda

Prosječna dubina jezera je 4 metra, a ribolov je vrlo atraktivan jer nema loma, neravnina na dnu i udica ne zapinje. Od ribljih vrsta najviše je zastupljen šaran, a ima i amura, soma, smuđa, klena, žutooke, babuške i bjelice

Šaran-kapitalac u rukama predsjednika ŠRD "Šaran" - takvi primjeri se ulove, slikaju i puštaju nazad u jezero

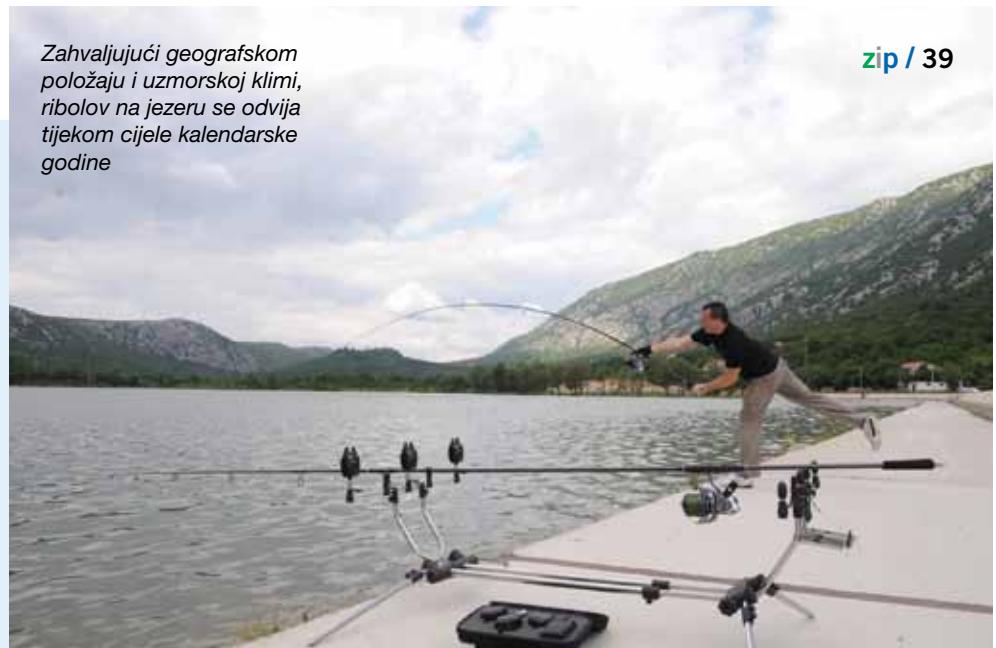
Nedostatna turistička valorizacija

Ljudi u vodstvu ribolovnog društva, ribiči i lokalna turistička zajednica već nekoliko godina pokušavaju nametnuti temu o razvoju specifičnog oblika turizma, ribolovnog turizma. U Hrvatskoj nažalost, zaključuju, o tome se samo priča, ali dobro je i to, znači da se prepoznaju mogućnosti. Kao u nizu primjera, jezero Tribalj ostaje još jedan neiskorišten turistički potencijal, iz kojeg bi drugi u Europi i te kako znali ubrati prihode, zaposliti ljudе, te podići standard ljudima koji oko njega žive.

Jezero i brana temeljito popravljeni

Tijekom 2007. godine brana na akumulacijskom jezeru Tribalj, objekt u sklopu HE Vinodol, temeljito je popravljena. Dvadeset pet godina nakon izgradnje prvi put se pristupilo njezinom remontu, popravcima. Radovi su izvedeni na uzvodnom pokosu brane dugačkom 951 metar i visokom 8,7 metara, stradalom od erozije i obrušavanja kamenog pokrova koji je do sada bio samo nasut. Stavljen je novi pokrov čije je kamenje učvršćeno betonom za tijelo. Pored radova na oblozi, uz jezero je izgrađen podest za šetnicu, postavljena rasvjeta duž nje te tri prilaza za osobe s invaliditetom. Za popravak i uređenje obale akumulacije investitor HEP je izdvojio preko 6 milijuna kuna.

Zahvaljujući geografskom položaju i uzmorskoj klimi, ribolov na jezeru se odvija tijekom cijele kalendarske godine

Napisao: Zdravko KLEVA

Snimili: Zdravko KLEVA i Petar FABIJAN

Hrvatska ima oko 200 ribolovnih voda među kojima se po svojoj atraktivnosti ali i malobrojnosti posebno izdvajaju šarsanske vode. U njima, sama riječ govori, prevladava riba šaran, omiljen trofej svakog ribiča. U samom vrhu tih šarskih ribolovnih destinacija u Hrvatskoj svoje je mjesto zauzelo jezero Tribalj u mjestu Triblju u Vinodolskoj općini.

Jezero Tribalj je akumulacija stvorena izgradnjom brane 1982. godine za potrebe HE Tribalj i postrojenja Petrokemije INA Omišalj, koja jezersku vodu koriste kao tehničku. U jezero utječe potok Dubračina iz smjera Drivenika i razljava na površinu od 42 hektara. Širina mu je 800, a dužina 900 metara. Kada je puno, jezero sadrži milijun dvije stotine tisuća kubika vode.

Sportsko-ribolovna destinacija

Za rejting istaknute i uvijek posjećene sportsko-ribolovne destinacije, kakav jezero Tribalj danas uživa, zasluge treba pripisati Športskom ribolovnom društvu "Šaran" iz Triblja. Društvo je osnovano 1990. godine i u samo dvadeset godina postojanja uspjelo je, vođeno entuzijazmom i naklonjenosti prirodi i sportu, stvoriti ribolovno odredište koje iz dana u dan privlači sve zahtjevnije i sve brojnije ribiče.

- Ribolovna destinacija ne može se stvoriti preko noći - reći će predsjednik ŠRD "Šaran" Milorad Antolić, jedan od veterana u društvu i iskusni ribolovac.

- Mi već 7-8 godina imamo posebna ograničenja vezano za dopuštenu količinu godišnjeg i dnevнog izlova. Tako da kod nas, ako kupite godišnju ribolovnu dozvolu, možete tijekom te godine odnijeti 8 šaranu do četiri kilograma težine. Ulovjenog šaranu od četiri i više kilograma, nakon vaganja, eventualno fotografiranja, obavezni ste pustiti natrag u vodu. Na taj način kroz nekoliko godina stvorili smo jednu od najznačajnijih ribolovnih šarskih destinacija u Hrvatskoj. Da nismo imali takav pristup, danas bi Tribaljsko jezero vjerojatno bilo prazna bara.

Jezero Tribalj jedinstveno je kao šarsanska voda i po tome što je smješteno samo 7 kilometara od mora, Crikvenice. Na takvom geografskom položaju i s takvom klimapom, ribolov na jezeru se odvija tijekom cijele kalendarske godine. U proljeće ribolovne pozicije su uglavnom na sjevernoj, plićoj obali jezera. Voda je tu toplija te riba prilazi u potrazi za hranom i tu se mrijeti. Zimi se zavlači dublje, gdje joj je toplije, pa se i ribolovci okupljaju na uređenoj šetnici sve do uz branu, a ljeti je negdje na sredini jezera. Naime, cijelo jezero odnosno njegova obala pruža ribićima pozicije s kojih mogu doživjeti trenutke čiju ljepotu, uzbudljivost i neponovljivost samo oni znaju i mogu osjetiti. Prosječna dubina jezera je 4 metra, a ribolov je vrlo atraktivan jer nema loma, neravnina na dnu, udica ne zapinje. Od ribljih vrsta najviše je zastupljen šaran, a ima i amura, soma, smuđa, klena, žutooke, babuške i bjelice.

Mjesto za natjecanje, odmor i ribičke trofeje

Jezero se svake godine porobljava sa 2.000 kg šaranom, 500 kg amura i 6 do 8 pari smuđa. Manja količina ne smije biti i to je minimum do kojeg se došlo na osnovi mjerjenja i ispitivanja stručnjaka. Porobljavanje je obveza Ribolovnog društva "Šaran", a parametre za određivanje minimuma količina porobljavanja stručnjaci donose na osnovi broja ribolovaca, ribolovnih dana i ostalih prirodnih uvjeta. Najveći broj stalnih posjetitelja i ribolovaca dolazi iz Rijeke, nešto malo iz Crikvenice. Ribolovno društvo proda na godinu oko 90 godišnjih, stalnih ribolovnih dozvola, što je ujedno i broj stalnih članova društva. - Međutim, mi prodajemo - reći će predsjednik Antolić - zadovoljavajući broj dnevnih ribolovnih dozvola i to ribićima iz unutrašnjosti Hrvatske i ribolovnih dozvola u ljetnim mjesecima. Čovjek dođe s obitelj na more, a inače je ribič. I dok mu se obitelj kupa na moru, on uživa ovđe. Tako da mi na godinu prodamo negdje oko 700 dnevnih ribolovnih dozvola. Stranci dolaze, mada u tom segmentu nisam zadovoljan. Strance privlače šarani od preko 20 kilograma, a mi takve još nemamo. Ali za godinu-dvije i ovdje će ih stranci moći loviti.

Što se tiče sportskih manifestacija na jezeru - tumači Milorad Antolić - ovdje se odvijaju natjecanja u dvije discipline: u lovri ribe u dicom na plovak i u disciplini lov šarana. Mi svake godine održavamo naš tradicionalni "Šarski kup" 10., 11. i 12. lipnja. Dolaze nam ekipi iz cijele Hrvatske. Lov šarana neprekidno traje 72 sata bez obzira na vremenske uvjete, ekipa se ne miče s pozicije. Sva uhvaćena riba, nakon vaganja, pušta se u vodu.

Jezero za izlet, šetnju, uživanje, ali ne za kupanje

Prava je rijetkost proći uz tribaljsku akumulaciju i ne vidjeti negdje uz njezinu obalu šator i ribarske štapove. Za ljepog vremena, uz jezero na obnovljenoj i uređenoj šetnici sretnu se šetači, obitelji s djecom, izletnici koji se opuštaju uz roštilj. Okoliš je čist, ne može se pronaći nikakav odbačen otpadak. Svi, čini se, imaju pravi odnos prema jezeru, režimu koji na njemu vlađa. Nema kupača, jer je kupanje zabranjeno, kao i bilo kakva plovidba. Nema ni krivolovaca. Riječu, raj u kojem ipak dominiraju ribići.

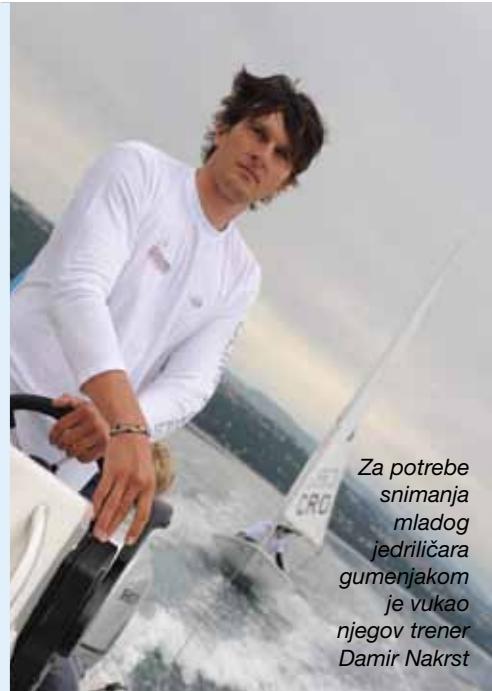
Željko Andrijević je iz Rovinja. Na jezeru provede vikende tijekom dva i pol mjeseca godišnje. Privlače ga, kaže, lijepi primjeri ribe koja se da ovdje uloviti i ovdašnje ribolovno društvo čiji je član. Ljudi lijepo vode udrugu, poštenu rade, čuvaju jezero, naglašava. Na Triblju lovi već petu godinu, a rekord mu je bio preko 18 kilograma težak šaran. Naravno, slikao ga je i pustio.

Nebojša Raičević iz Rijeke nedjeljom na jezero povede suprugu i pozove prijatelje. Zalogaji pojedeni uz vodu, na zraku i pod hladom topola slasniji su, uglas će družina.

Vladimir Malkoč iz Krasice ribolovom se bavi od dvanaeste godine, a Tirbalj mu je ribolovna baza tek godinu dana. Do sada je lovio po Slavoniji. Usapoređujući slavonska ribolovna područja s Tribaljskim jezerom kaže da tamо ima malo više šume, šaša uz vodu, a što se tiče vode, ribi i ostalog, sve je isto.

Jedriličari se u Opatiji dosta osipaju, pa je Juraj najčešće prisiljen trenirati sam

Za potrebe snimanja mladog jedriličara gumenjakom je vukao njegov trener Damir Nakrst

Razgovarao: Boris PEROVIĆ

Snimio: Petar FABIJAN

Mladi opatijski jedriličar Juraj Divjakinja prošlog ljeta osvojio je u Brazilu brončanu medalju na svjetskom prvenstvu klase laser 4.7, što je njegov daleko najveći uspjeh u dosadašnjoj karijeri, a ni njegov klub Opatija ne može se pohvaliti značajnijim rezultatom. Posljedica je to desetogodišnjeg vrijednog rada na opatijskom mulu i na moru ispred Opatije, gdje Juraj gotovo svakodnevno trenera, tražeći tramontanu u svojim jedrima.

– Medalja iz Brazila je velik uspjeh, ali nije i moj najdraži doseg. Nekako mi više znači treće mjesto na Europskom prvenstvu optimista 2007. godine, to mi je s 15 godina bila prva međunarodna medalja tako visokog ranga. U optimistima je vrlo teško osvojiti odličje, kako je velika konkurenca, tako da smatram to svojim velikim uspjehom.

Zavolio more i barke

Juraj je počeo jedriti sa sedam godina, u tako ranoj dobi za sport ga je zainteresirao dvije godine stariji brat koji je također jedrio.

– Već u školi jedrenja zavolio sam more i barke, ostao sam u ovom sportu evo već deset godina. S radom i treniranjem su došli i rezultati, od kojih su u optimistima najznačajniji, osim europske bronze, dva druga mesta u državi u team raceu, s klupskim kolegama.

Dobri rezultati opatijskih optimista dokaz su da se u klubu kvalitetno radi, za što je zaslужan trener Damir Nakrst, i sam nekadašnji uspješni jedriličar.

– Nakon završetka staža u optimistima prešao sam te zime na laser 4.7, s kojim je u početku bilo malo problema jer je trebalo uskladiti sve obaveze i u školi i u klubu. Zato odmah nije bilo previše uspjeha, ali na jesen, u rujnu, bio sam već drugi na državnom prvenstvu. Uskočio sam te godine i u laser radial, žečeći iskusiti i tu višu klasu koja me je čekala po završetku juniorskog staža i odmah postao seniorski prvak Hrvatske.

Nakon prelaska na laser radial Jurju više odgovara slabiji vjetar zbog veće kvadrature jedara. Vrlo brzo se prilagodio novoj klasi, lani je ponovo bio juniorski prvak Hrvatske i treći među seniorima.

– Protekle zime nije bilo većih regata, s proljećem smo počeli pripreme za svjetsko juniorsko prvenstvo u Škotskoj u srpnju, koje će biti kruna sezone.

U Škotskoj Juraj neće biti jedini hrvatski predstavnik, uz njega će jedriti i Crikveničan Nenad Bugarin, koji je na kriterijskoj ljestvici u ovom trenutku na prvome mjestu.

– Znamo se već godinama, i on je bio u reprezentaciji optimista zajedno sa mnom, kasnije smo zajedno jedrili i u laseru 4.7 i sada u radialu. S njegovim klubom Valom Opatija ima odlične odnose, tako da često surađujemo, radimo zajedno kad nam obaveze dopuštaju jer znamo da možemo napredovati samo ako pomažemo jedni drugima. Preko ljeta imamo zajedničke treninge, potičemo jedan drugoga na što bolji angažman.

Hvatanje tramontane

U klubu je Juraj trenutno najbolji jedriličar, a budući da je u suprotnoj školskoj smjeni od drugih klupske kolega vršnjaka te s obzirom da se jedriličari u Opatiji dosta osipaju, najčešće je prisiljen trenirati sam.

– Žao mi je što zbog fakultetskih obaveza više ne trenira vrhunski jedriličar Marko Šestan koji je imao izvrsne rezultate. Tu je još moja sestra Kjara i teško je pronaći još nekoga s kim bih trenirao i mogao se usporediti, s prelaskom u više klase većina ih odustane. Ima nekoliko jedriličara u kostrenskom Galebu s kojima bih mogao raditi, ali teško se uskladujemo i nedostaje nam vremena da bih ja došao u Kostrenu ili oni kod mene u Opatiju. Šteta što je Tina Mihelić, koja je ponikla u Opatiji i koju dobro poznajem, otišla u Split jer bi se uz nju moglo puno napredovati.

Suradnja s trenerom Damirom Nakrstom je izvrsna, Juraj ističe mogućnost dogovora s

njim, prema smjenama u školi i obavezama.

– Nalazimo se kako kome odgovara, kad nema njega uskače trener Sanjin Šikić. Navikli smo jedan na drugoga, treninzi su nam već uhodani, surađujemo gotovo rutinski. Na moru smo skoro svaki dan, pogotovo ljeti, kad bez škole imam više vremena. Sad kad je dulji dan, vani smo već u šest sati ujutro, da iskoristimo tramontanu jer kasnije nema toliko vjetra. Triput na tjedan imam i kondicijske treninge navečer, radim s trenericom Tanjom Petković.

Grad Opatija konkretno pomaže

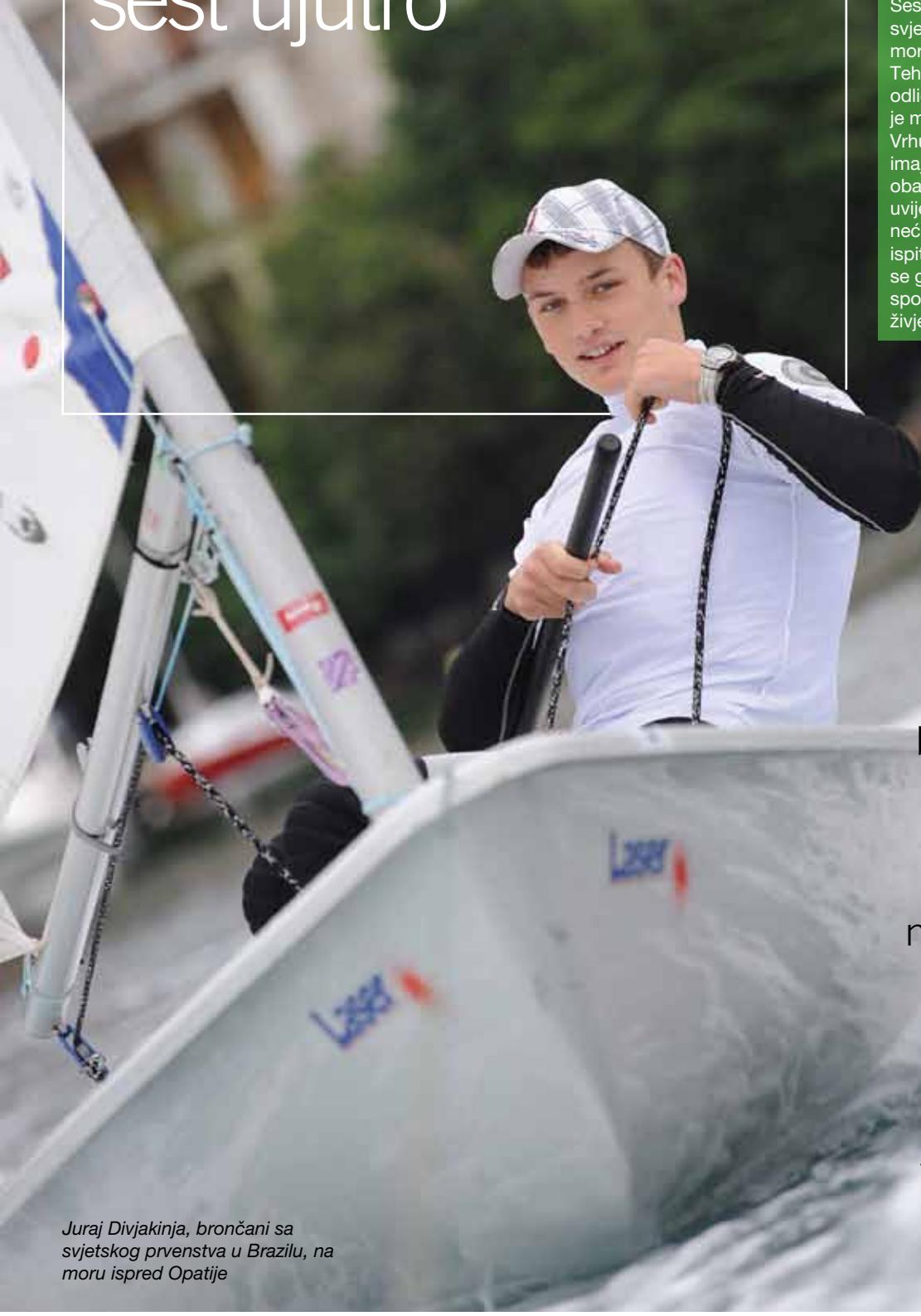
Sljedeće godine Juraj planira prijeći u laser standard, za koji će trebati dodatno dobiti na kilaži, ali ne misli potpuno otpisivati ni radial, pogotovo u uvjetima jakog vjetra.

– Nadam se da će uspjeti nastaviti trenirati i za godinu dana kada upišem fakultet. Imam u planu upisati pravo, vjerujem da će uspjeti uskladivati sve obaveze, i sportske i fakultetske. Zasad mi sa školom ide dobro, završavam treći razred Hotelijersko-turističke škole, dosad se nisam trebao previše ispričavati na račun sporta.

Grad Opatija zna prepoznati prave sportske vrijednosti, pa je tako Juraj lani izabran za najboljeg sportaša Grada, jednako kao i dvije godine ranije, nakon uspjeha u optimistu.

– Gradski trofeji već tri godine dolaze u obitelj budući da je između mojih dviju nagrada sestra Kjara proglašena najboljom opatijskom sportašicom. Da se jedrenje u Opatiji cijeni, govori i podatak da je klub tri uzastopne godine najbolji sportski kolektiv u gradu. Osim toga, podržavaju nas i finansijski, najveći izvor sredstava dobivamo upravo iz Grada. Meni Grad konkretno pomaže kroz skrb mladih, svake godine dobijem novo jedro i novi jarbol, a klubu je prije tri godine kupljen novi gumenjak. Pomaže mi i Županija, sve zajedno se uspijevam "krpati" da mogu trenirati i odlaziti na regate. U sustavu financiranja drže me dobri rezultati, da oni izostanu, ne znam kako bih dalje. ■■

Najbolji sportaš Opatije na treningu već u šest ujutro

Juraj Divjakinja, brončani sa svjetskog prvenstva u Brazilu, na moru ispred Opatije

Sport i Bolonja ne idu skupa

Trener Damir Nakrst objašnjava da je i u drugim klubovima malo jedriličara u laser radialu jer je problem u prijelazu u tu klasu finansijska situacija, a i školske, odnosno fakultetske obaveze, koje se sve teže uskladjuju s jedriličarskim.

– Najveći problem je Bolonja, uz koju se gotovo nemoguće baviti sportom. To se pokazalo na primjeru našeg Marka Šestana koji je osvajao medalje na svjetskim i europskim prvenstvima, ali je morao prekinuti karijeru nakon upisa na Tehnički fakultet. Isti je slučaj i s našom odličnom jedriličarkom Linom Stock, koja je morala birati između jedrenja i studija. Vrhunski sportaši na fakultetima u teoriji imaju olakšice u vidu oslobođanja od obavezognog pohađanja predavanja, ali uviјek se nađe neki profesor koji studentu neće dati potpis i omogućiti mu pristup ispitu ako nije redovit na nastavi. Zato se gotovo svi odlučuju za studij, naučrb sporta od kojega u konačnici ne mogu živjeti.

Gradski trofeji već tri godine dolaze u obitelj Divjakinja budući da je između Jurajevih dviju nagrada sestra Kjara proglašena najboljom opatijskom sportašicom. Da se jedrenje u Opatiji cjeni, govori i podatak da je klub tri uzastopne godine najbolji sportski kolektiv u gradu

Pa i sam poluotok Raba
kao da ima oblik lađe...

Rapska lađa – od Velebita do Rapske rijekе i Bresta

Priredio: Hrvoje HODAK
Fotografije (nove): Goran NOVOTNY; (stare): privatna zbirka Tihomira MAROEVIĆA

Predstavljanjem triju maketa rapske lađe na izložbi pod nazivom "Priča o rapskoj laji", što je u sklopu programa proslave 9. svibnja, Dana grada Raba, bila postavljena u prostoru crkvice sv. Nikole u Rabu, na najljepši mogući način nastavljen je baštinski značajan projekt vraćanja u život jedinstvene "Rapske lađe - crne strijelje mora", iniciran od članova predsjedništva rapskog ogranka Matice hrvatske, entuzijasta, rapskih brodograditelja i zaljubljenika u rapsku maritimnu povijest.

Na otvaranju izložbe nakon uvodne riječi predsjednika Ogranka MH Rab gospodina Josipa Andrića, uz pohvale ovoj vrijednoj i dobro osmišljenoj inicijativi, svoju punu potporu projektu obećali su gradonačelnik Grada Raba Zdenko Antešić, pročelnik za pomorstvo, promet i veze PGŽ-a kap. Nikola Mendić, kao i prodekan Pomorskog fakulteta u Rijeci dr. sc. Robert Mohović.

Spasonosni mozaik

Što projekt revitalizacije rapske lađe znači za otok Rab ali i za cijelokupnu hrvatsku pokretnu baštinu, pitali smo Josipa Andrića koji nam je kazao:

- Zahvaljujući ovom projektu spašen je jedan autohton i vrlo vrijedni dio rapske pokretnе kulture baštine. U slaganju tog "spasonosnog mozaika" za rapsku lađu vrlo vrijednu pomoć dali su doajen hrvatske drvene brodogradnje

*Rapska lađa -
neprocjenjivi dio
naslijeđa rapske
pokretnе kulturne
baštine*

Josip Pičuljan, rođen 1934., i maketar zaljubljenik u rapsku lađu Ivan Šegota zvani Mile. Brodograditeljska radionica sa stogodišnjom tradicijom u drvenoj brodogradnji jamač je potpuno uspješnog rekonstruiranja rapske lađe. Tome u prilog ide i činjenica da smo u tijeku projekta pronašli i zagubljenu maketu koju je Josipov pokojni otac Josip Pičuljan, 1897-1988, izradio 1968., po narudžbi pokojnog gradskog tajnika Vjekoslava Legca, za Grad Rab. Činjenica je da je Katolička crkva majka hrvatske povijesno-kulturne baštine, pa tako i povijesni podaci koji su sačuvani o lađi: pori-

jeclo, gradnja, namjena, statistike... potiču od svećeničkih i franjevačkih župnih kronika.

Ovdje osobito moram istaći pok. Rabljanina fra Odorika Badurinu koji je na osobit način zadužio nas Rabljane slažući Veliku Kamporskiju kroniku i niz važnih povijesnih zapisa. Povijesno značenje njegova rada tek će se morati valorizirati kako bi mu pripalo visoko zaslužno mjesto među osobama koje su zadužile otok Rab. Pomoći u projektu pružili su i marljivi građani otoka nizom korisnih informacija i starih sačuvanih fotografija među kojima posebno

ističem jedinu pronađenu fotografiju s razapetim križnim jedrom na lađi, zaključuje Andrić.

Čemu je sve služila "laja"

Ono što je karakteristično za izložbu, ali i za čitav projekt, jest aktivno uključivanje rapskih učenika u "Priču o rapskoj laji". Oni su, naime, svojim likovnim i literarnim radovima na čakavštini, nastalima pod vodstvom učiteljica Edite Sušić Duzić i Jasne Vidas Vidović, dali značajan doprinos uspjehu izložbe. "Priča o rapskoj laji" nakon Raba uspješno je predstavljena i u foajeu HNK u Varaždinu, a doznamo kako se popis gradova koje će ova zanimljiva izložba posjetiti svakim danom povećava. Na redu su Senj, Gospic (odakle su s Velebita dolazile grede na Rab), Rijeka, Opatija, Bakar, Krk, Lošinj, Novalja, Pag, Zadar...

Famozna lađa ("laja") iako neprocjenjivi dio naslijeđa rapske pokretne kulturne baštine, tek je ovom inicijativom dobila svoju novu priliku za novi život. Rapska je lađa naime, kako nam priča brodograditelj Josip Pičuljan, bila nasušna potreba i jedino sredstvo od mora koje je služilo kako za ribarenje, tako i za prijevoz ljudi, robe, ljetine i svega ostalog. Valjalo je njome osim na ribi, odlaziti i na barbatska polja i vinograde do kojih nije bilo dobroga kopnenoga puta. Lađom su se odvozile pčele na Velebit na kasniji cvat, odvozilo se sukno brnistre do Senja, a odатle krojačima do rijeke Gacke pokraj Otočca na stap. Njome su odvoženi i razni poljoprivredni proizvodi s otoka te žito u mlin u Žrnovnicu. Poznato je da se na starim dvorima Zrinskih i Frankopana posebno cijenila delicija od suhog štoklja (hobotnice) s Raba, a rapskom su lađom rapski kmetovi odvozili plemićima "u grad" njihov dio svojih proizvoda s njihove zemlje.

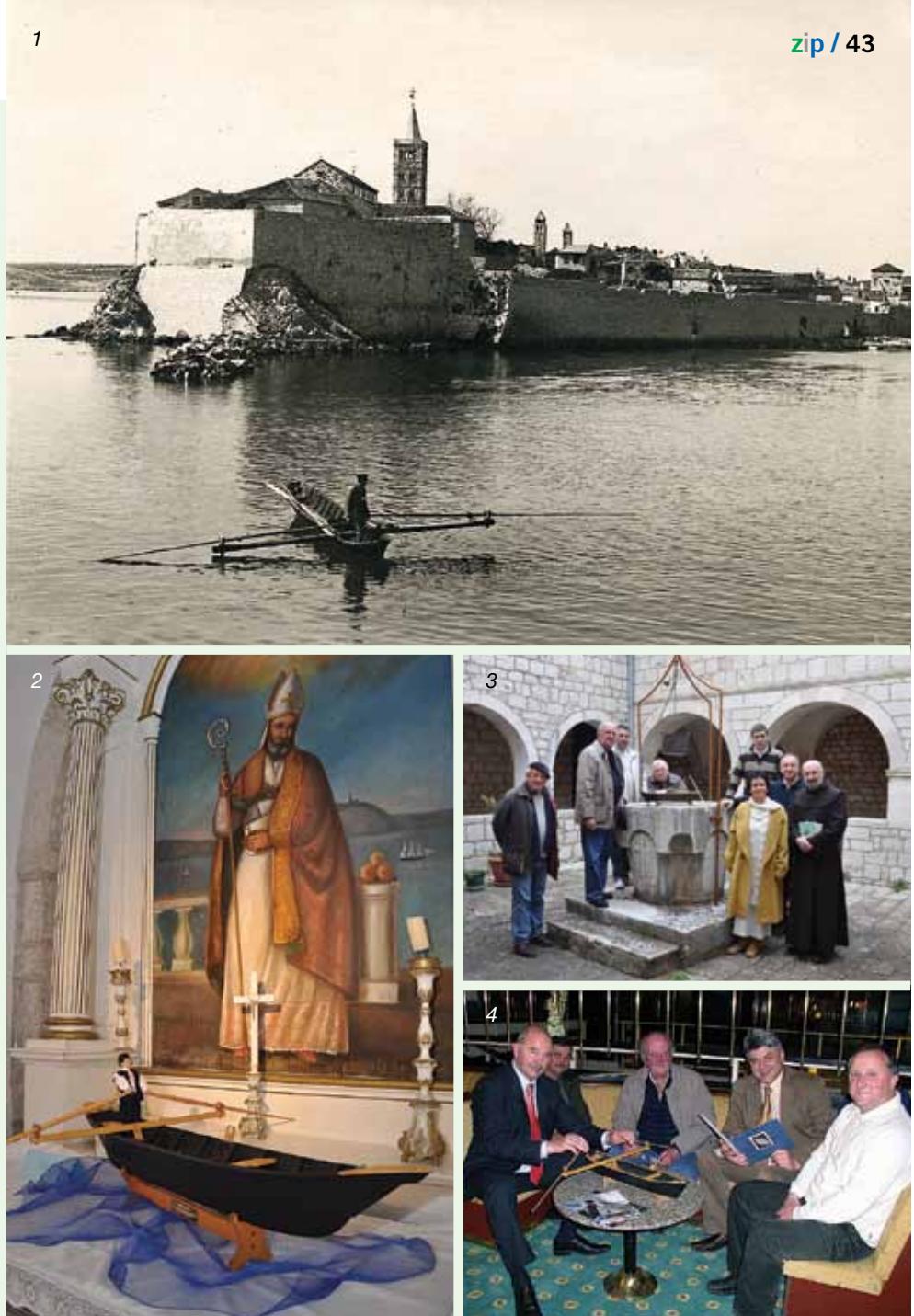
Zato i ne čudi podatak iz Arhiva Župnog ureda u Barbatu koji navodi da je 31.12.1843. pri popisu samo u toj župi popisano 38 lađa, a ako znamo da je Barbat tada imao svega 40 kućnih brojeva, jasno je da je gotovo svako barbatsko ognjište imalo jednu lađu.

Projekt izgradnje replike rapske lađe

No lađa je bila i puno više od prijevoznog sredstva, bila je invencija jednog naraštaja koji je znao prevladati prepreke koje je život na otoku stavljao pred njih, značajna stepenica u razvoju obiteljskog gospodarstva. Rapska lađa je blistavi primjer praktičnog brodograditeljskog razmišljanja i vješto sublimiranih nautičkih spoznaja starih Rabljana, predaka velikih rapskih brodograditelja koji kroz čitavo 20. stoljeće pa sve do današnjih dana svjetlaju obraz jadranske brodogradnje.

Iako počeci izrade i korištenja rapske lađe nisu poznati, zna se da se ona gradila od debla velebitske smreke i to odsećene u neposrednoj blizini otoka, a sam raspon oborenog debla određivao je i dimenzije lađe. Deblo se rušilo u točno određeno doba godine, a zatim se prije dubljenja dvije godine sušilo na otoku. Za ostale dijelove lađe, vesla i madire koristio se hrast.

Uska lađa dužine i do 9 metara od udubljenog i debla najvjerojatnije se s vremenom počela bočno nadogradivati madirima i daskama. S

1 - Pod starim zidinama Raba... • 2 - Jedna od maketa rapske lađe na izložbi pod nazivom "Priča o rapskoj laji" • 3 - Dio članova rapskog ogranka Matice hrvatske koji aktivno sudjeluju u projektu • 4 - Zdenko Antešić, Ivan Šegota-Mile, Josip Pičuljan, župan Zlatko Komadina i Josip Andrić, na sastanku oko revitalizacije rapske lađe

pramacem i krmom "na špic" te veslima koja su zbog zakona poluge i što boljeg stabilnosti lađe bila položena na dugački poprečni igo, bilo je moguće s više vještih veslačkih ruku postizati i velike brzine. Mali površinski otpor i mogućnost uzdužnog hvatanja više širih valova na otvorenom moru, davali su joj iznimne karakteristike koje su je činile pogodnom i za snažnu buru i za jugo. Ni vez joj nije trebao, zaštićena crnim blakom (katranom) izvlačila se na obalu i ostavljala bočno oslonjena na igo, bila je idealna za otočne uvjete - malo je tražila, a davala je puno.

Iako je s novim načinima izrade brodova negdje pred početak Prvog svjetskog rata gotovo u potpunosti prestala gradnja, pa i korištenje

rapske lađe, došlo je konačno vrijeme da se njen baštinski značaj prepozna i zaštitи. U tu svrhu prema riječima predsjednika rapskog ogranka MH Josipa Andrića u suradnji Matice, Pomorskog fakulteta u Rijeci, Ureda za pomorstvo PGŽ-a i Grada Raba pokrenut je projekt izgradnje replike rapske lađe koji će biti kandidiran za financiranje sredstvima iz pre-priступnih fondova EU, sa željom i namjerom da novoizgrađena rapska lađa u srpnju 2012. godine bude predstavnik hrvatske pomorske baštine na najvećem susretu starih drvenih brodova što se svake četiri godine održava u francuskom gradu Brestu. ■■

Liječnik mora biti kompletna ličnost

Od Hipokrata sam naučio da uvijek pogledam što su moji prethodnici učinili, iskusili i zamislili – dr. Ante Škrobonja

Napisala: Barbara ČALUŠIĆ

Snimio: Petar FABIJAN

Već na prvi pogled, bogata biografija prof. dr. Ante Škrobonje umirovljenog profesora riječkog Medicinskog fakulteta daje naslutiti da je riječ o osobi s mnoštvom interesa koji se, iako na prvi pogled nespojivi, u razgovoru s njim počinju preklapati i stvarati posve prirodnu cjelinu. Dugogodišnji rad na fakultetu na kojem danas djeluje kao vanjski suradnik, niz objavljenih članaka u uglednim svjetskim časopisima (objavio je ukupno, sam ili u koautorstvu, dva sveučilišna udžbenika i četiri knjige, te 120 naslova u stručnim i znanstvenim časopisima), rad na znanstvenim projektima, volontiranje u Crvenom križu, začetak rock-fotografije na ovim prostorima - samo su neke od stavaka u njegovoj biografiji. Njegov renesansni pristup u svemu što radi, bilo profesionalno ili pak volonterski, možda se najbolje vidi u njegovoj profesionalnoj karijeri: radu sa studentima i pristupu medicini kao znanosti koja nema samo svoju "up to date" sadašnjost već i bogatu povijest.

Od najznačajnijih nagrada, osim Nagrade Gra-

da Rijeke iz 2001. godine, dr. Ante Škrobonja može se pohvaliti posljednjom, državnom nagradom "Ivan Filipović" dobivenom prošle godine za promicanje pedagoške teorije i prakse za područje visokog školstva, ali i nagradom istog ranga iz 2006. u području biomedicinskih znanosti, pa je time i jedini riječki znanstvenik s dvije najviše državne nagrade.

Osebujan pogled na medicinu

Škrobonja je godinama na Medicinskom fakultetu radio kao voditelj kolegija Uvod u medicinu i povijest medicine, te Povijest stomatologije, osmislio je kolegij Povijest hrvatske medicine na poslijediplomskom studiju što je za sada prvi i jedini takav slučaj na hrvatskim medicinskim fakultetima, a njegov izborni kolegij Medicina zavičaja nikad ne može uključiti onoliko studenata koliko se prijavi za pohađanje.

Naime, Škrobonja je profesor koji svoje studente uči o medicini i njezinim dostignućima, iz jedne vrlo osobite i osobne, humanističke perspektive. Sve to iz razloga jer, kako kaže, čovjek, a posebice liječnik mora biti kompletna ličnost. Tako njegovi studenti u sklopu izbor-

nog predmeta posjećuju i Aleju glagoljaša, a prolazeći kroz Istru, Škrobonja im nudi jedan poseban pogled na nju, njezinu povijest i umjetnost, nudeći naučena znanja od njegovih velikih učitelja, barba Branka i tete Rade, odnosno Branka Fučića i Radmila Matejčić. Pritom će ustvrditi da sakralno slikarstvo nije nastalo zbog umjetnosti, već da bi prikazalo praktički život običnim smrtnicima dok će neke prihvaćene povijesne činjenice demantirati medicinskim razmišljanjem.

- Počinjem studentima tumačiti život od začeća preko rađanja do smrti jer se brojne istarske freske mogu intrepretirati i s biološkog stajališta. Porod je tu vjerojatno najzanimljivija tema. Vrlo često ćete vidjeti ženu koja leži. Uz nju je jedna žena, druga spremi pelene, treća kuha i to je zapravo zdravstveno-odgojna poruka koju treba znati pročitati i u njoj postaje jasno što tko radi u jednom od najčešćih tema medicine – rođenju, objašnjava Škrobonja koji će za Dvigrad reći da nije napušten zbog kuge, kako razmišljuju oni koji ne poznaju medicinu, već zbog malarije koju je prouzrokovao teren s puno vode, a posljedično i komaraca. Medicinu nalazi u Gračiću u čavlima na crkvi Majke

Dugogodišnji rad na fakultetu, niz objavljenih članaka u uglednim svjetskim časopisima, rad na znanstvenim projektima, najviše državne nagrade, volontiranje u Crvenom križu, začetak rock-fotografije na ovim prostorima - samo su neke od stavaka u biografiji dr. Ante Škrobonje

dr. Ante Škrobonja: kao dobitnik Državne nagrada za popularizaciju i promidžbu znanosti u znanstvenom području biomedicina znanosti (2006. g.) i Godišnje nagrade «Ivan Filipović» za promicanje pedagoške teorije i prakse za područje visokog školstva (2009. g.) jedini je riječki znanstvenik s dvije najviše državne nagrade

Nisam svirao s Uraganima, ali sam im bio logistika – Škrobonjina snimka Uragana bila je ujedno i naslovница prve ploče s antologijском „Školjkom“

Božje na placu koje su kriomice u znak zavjeta zabjale nerotkinje.

Povijest medicine - učiteljica liječnika

Prema njegovom mišljenju u medicini je povijest osobito važna i svi moraju znati što su njihovi prethodnici učinili, što su iskusili i što su učinili.

- Od Hipokrata sam naučio da uvijek pogledam što su moji prethodnici učinili, iskusili i zamislili. Kad pogledate hrvatsku medicinsku bibliografiju vidjet ćete da ovaj narod ima mnogo toga napisano i da su učinili puno u okviru svoga vremena i prostora bez obzira što se današnjim mladim znanstvenicima nabija da sve mora biti up to date. Jedan Findrele je 50-tih godina objavljivao posvuda u svijetu, a nije imao internet - časopis American Journal of Gynaecology objavio je 1951. godine njegov članak o vakuum ekstraktoru. Premda su i drugdje eksperimentirali s jodnom tinkturom, riječki kirurg Antonio Grossich je prvi objavio svoja iskustva u svjetski relevantnom časopisu.

Prije akademske karijere Škrobonja je radio kao liječnik opće prakse u slovenskoj Vipavi i riječkom Domu zdravlja gdje je specijalizirao

medicinu rada. U Vipavi je, kako kaže, video i radio sve što podrazumijeva posao jednog liječnika.

- U te tri godine koliko sam boravio u Vipavi probao sam sve: od poroda na cesti, skidanja mrtvaca s tavana do smrti najstarije mještanke koja je umrla 15 dana prije svog 100. rođendana, prisjeća se Škrobonja.

A kad njegovo sjećanje krene još dalje, u vrijeme prije medicine i znanosti, nemoguće je zaobići Sušačku gimnaziju uz koju ga vežu dvije važne stavke njegove biografije – volontiranje u Crvenom križu i rock gledan očima fotografije.

Prvi rock fotograf na području bivše države

Škrobonja je, naime, bio prvi predsjednik Terenske jednice Crvenog križa osnovane u jesen 1960. godine. Kao gimnazijalac i student svesrdno je sudjelovao u nizu humanitarnih aktivnosti od prikupljanja i distribucije pomoći stradalima u velikim elementarnim nepogodama u Skoplju, Banjaluci i Crnoj Gori, pokretao aktive u srednjim školama i organizirao brojne javnozdravstvene akcije terenske jedinice.

Njegova sklonost da naprsto sudjeluje u

stvaranju povijesti, a istovremeno je i interpretira na svoj način, vjerojatno je i razlog što se njegovo spominje kao ime prvog rock fotografa na području bivše države. Baveći se fotografijom Škrobonja je kao član foto klubova "Color", "Nova Gorica" i "Rijeka" sudjelovao na preko 200 kolektivnih i 17 samostalnih izložbi, a dobitnik je i četvrtdesetak nagrada i priznanja među kojima se posebno ističe nagrada Tošo Dabac iz 1988. godine. Njegove rane fotografije koje je kao gimnazijalac i student snimio sa skromnom fotografskom tehnikom među inim pričaju i priču o začetku riječkog rocka koji i u njegovom albumu započinje s Uraganima. Uz Uragane gdje je s fotoaparatom umjesto instrumenta bio praktički član benda, njegova arhiva iz šezdesetih uključuje snimke Kockara, Sonora, Sirena, Sinova mora i ostalih riječkih grupa.

- Nisam svirao s Uraganima, ali sam im bio logistika. Tih šezdesetih godina počela se stvarati jedna nova generacija Riječana. Upravo ta je generacija prihvatala rock kao nešto svoje i Rijeka je danas zahvaljujući tome apsolutno rockerski grad u kojem cajke nikad neće zaživjeti, zaključuje Škrobonja. ■■■

Zaslužujemo dostojanstveniji život u starosti

Crikvenički umirovljenici ove zime organizirali su vrlo uspјelu maškaranu povorku

Vezan uz Istru i Crikvenicu

Andelko Manestar je nakon završetka studija radio najprije u dječjem domu i školi u Livadama u Istri, potom u osnovnoj školi Vodice na Čićariji, zatim u školi u Dramlju te u Osnovnoj školi Vladimira Nazora u Crikvenici. U Narodnom sveučilištu Crikvenica bio je direktor, zatim je bio i dva manda direktor u Vinodolskoj tiskari u Crikvenici, iz koje je otisao u mirovinu 1987. godine. Dugo godina surađivao je u lokalnim novinama, Novom listu i ostalim novinama u Hrvatskoj. Dobitnik je Ordena rada sa srebrnim vijencem i mnogih priznanja.

Umirovljenici razumiju da je gospodarska kriza, ali traže da se teret krize ravnomjernije rasporedi, jer su mirovine u prosjeku dva i pol puta manje od plaća, što je na samom dnu Europe, kaže Andelko Manestar, predsjednik Udruge umirovljenika Grada Crikvenice i Općine Vinodolske

Manestar: Sadašnja takozvana "švicarska formula" za usklajivanje mirovina doprinijela je osiromašivanju umirovljenika

Napisala: Mira KRAJNOVIĆ ZELJAK
Snimio: Petar FABIJAN

Andelko Manestar dvadeset je godina na čelu jedne od najbrojnijih udruga umirovljenika u Primorsko-goranskoj županiji - Udruge umirovljenika Grada Crikvenice i Vinodolske općine, a i potpredsjednik je Matice umirovljenika Primorsko-goranske županije. Udruga broji više od dvije tisuće članova. Povod za razgovor su sveprisutna financijska kriza i položaj umirovljenika te dva nova projekta koji se provode u Crikvenici - program Pomoći kući te izgradnja doma za starije i nemoćne osobe kategorije četiri zvjezdice.

Peti mandat ste predsjednik Udruge umirovljenika Grada Crikvenice i Općine Vinodolske. Kakav je standard umirovljenika s vašeg područja s obzirom na krizne godine?

- Umirovljenici razumiju da je gospodarska kriza, ali traže da se teret krize ravnomjernije rasporedi, jer su mirovine u prosjeku dva i pol puta manje od plaće, što je na samom dnu Europe. Naši umirovljenici su svojim napornim radom i doprinosom za vrijeme radnog vijeka stvorili dovoljno novih vrijednosti na temelju kojih zaslužuju dostojanstveniji život u starnosti. Programom gospodarskog oporavka za umirovljenike predviđaju se samo restriktivne mjere bez prijedloga za poboljšanje i rješavanje njihovih teških i nagomilanih problema. Mirovine su i dalje zamrzнуте, još od lanjskog "kriznog zakona".

Većina prepuštena na milost i nemilost

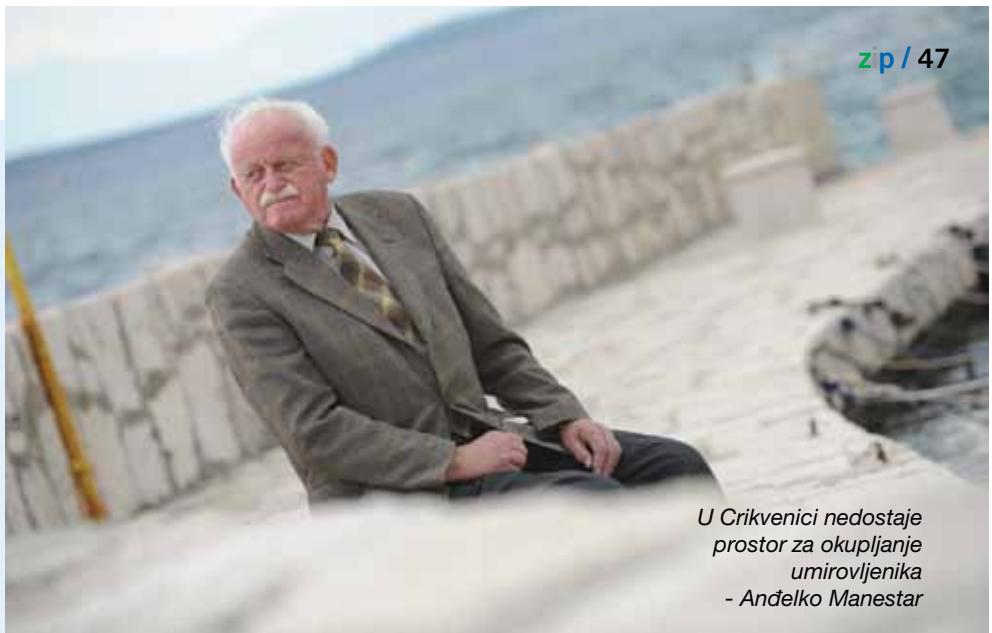
Sama činjenica da su mirovine zamrzнуте, a da cijene koje vitalno pogadaju umirovljenike rastu, jasno pokazuje kako i na koji način se obezvrjeđuju mirovine i umirovljenike gura u daljnje siromaštvo, nastavlja Manestar. Postojeće stanje je neodrživo i najviše ga trpe umirovljenici, jer su mirovine ispod četrdeset posto prosječne plaće. Sadašnja takozvana "švicarska formula" za usklajivanje mirovina doprinijela je osiromašivanju umirovljenika. Za usklajivanje mirovina trebalo bi uvesti formulu koja bi osigurala postupni rast mirovina u odnosu na prosječnu plaću, zato što je sadašnja razlika prevelika i stvorila je od većeg broja umirovljenika socijalne slučajeve.

Hoće li umirovljenici u takvoj situaciji moći koristiti dugoočekivani dom, čija izgradnja počinje u Crikvenici?

- Izgradnja doma umirovljenika visoke kategorije za smještaj umirovljenika i starijih osoba neće riješiti probleme umirovljenika zbog visokih cijena smještaja. S mirovinom od oko dvije tisuće kuna i manjom, većina naših umirovljenika i dalje će biti prepuštena na milost i nemilost, jer Grad Crikvenica, kako sada stvari stoje, neće moći subvencionirati dio troškova ni za one najugroženije kojih ima mnogo na našem području.

Vaša udruga je vrlo aktivna, kako ocjenjujete njezin rad?

- Pretpostavljam da je rad korektni i dobar. Imamo socijalni program, program

U Crikvenici nedostaje prostor za okupljanje umirovljenika - Andelko Manestar

kulturno-prosvjetne i sportske aktivnosti, koji se godišnje donose na skupštinama na prijedlog Izvršnog odbora i mene kao predsjednika. Socijalni program obuhvaća posjet starijim nemoćnim osobama u domovima umirovljenika i njihovom stanovima, i prema svojim mogućnostima, onim jako ugroženim pomažemo iz financijski skromnih sredstava. U tom programu aktivno surađujemo s Gradom Crikvenicom i Općinom Vinodolskom. Obje lokalne jedinice u svojim proračunima imaju za te svrhe proračunska sredstva koja redovno doznačuju Udrzu.

Prošli tečajevi informatike

Kulturni program obuhvaća posjet Hrvatskom narodnom kazalištu Ivana pl. Zajca u Rijeci, a 120 članova ima stalnu pretplatu za predstave i to više od deset godina, a glavni akter oko toga je Vesna Prijić, koja je kao članica Izvršnog odbora zadužena za kulturu, sport i rekreaciju. Redovno posjećujemo Istarske toplice, a cijene su prihvatljive i plaća se u tri obroka. Uz to, redovno se održavaju sportske igre umirovljenika uz Dan starijih osoba, 1. listopada, i surađujemo godinama s mnogim udružicama umirovljenika, s kojima se družimo na zajedničkim okupljajima ili natjecanjima. Također, svake godine održavamo humanitarni bal za socijalne svrhe. Ove godine organizirali smo u karnevalskom šatoru otvoreni maškarani turnir u pikadu, gdje je bilo okupljeno više od dvadeset ekipa, koje su se natječući dobro zabavile, a najboljima su podijeljene medalje i pokali, nakon čega je održan domjenak.

Vaša udruga organizira i različite tečajevе za svoje članove?

- Prošle godine imali smo tri tečaja informatike za naše članove. Educirano je šezdeset članova po dvadeset sati, a interes postoji i dalje te ćemo tečaj ponoviti i ove godine. Pojedini članovi uključeni su u Planinarsko društvo "Strilež". U planu je osnivanje literarne sekcije jer imamo članove koji pišu pjesme i prozu. Razmišlja se i o osnivanju još nekih sekacija poput likovne, pjevačkog zbora i folklorne...

Što nedostaje umirovljenicima u Crikvenici?

- U Crikvenici nedostaje prostor za okupljanje

umirovljenika. U našem prostoru u Ulici Ljube Stipanića 2 u Crikvenici članovi mogu pročitati dnevni i tjedni tisak, pogledati televizijski program ili neki film na DVD-u ili DVD druženja s naših putovanja. Ljudi u starijoj dobi su uglavnom usamljeni i željni su druženja, što im prema našim mogućnostima i omogućavamo.

Na području Grada Crikvenice uvodi se program Pomoći u kući...

- To je vrlo korisno i mi smo, prema traženju, Gradu dali spisak ljudi koje bi s naše strane trebali obuhvatiti. Dali smo petnaestak imena naših članova.

U Crikvenici djeluje još jedna udruga umirovljenika - Udruga umirovljenika "Sunce". Kakva je suradnja dviju udružiga?

- Ta udruga je vrlo aktivna i treba im čestitati. Naša je želja da suradnja bude bolja. Neki umirovljenici članovi su obje udruge.

Prije umirovljenja dugo godina ste bili ravnatelj Osnovne škole Vladimira Nazora u Crikvenici. Surađujete li i danas s vašom školom i postoji li suradnja Udruge s mladima?

- Škola me ne zaboravlja, pozivaju me na svoje svečanosti, posebno pri obilježavanju Dana škole. Statutom Udruge je predviđeno da institucije mogu postati kolektivni članovi naše udruge, ali to za sada slabije ide, no nadamo se da će i to krenuti pa ćemo i s mladima iz škola ostvariti suradnju na ekološkim projektima.

Autor ste publikacije o povijesti vašeg rodнog mjesta Dramlja?

- Najprije sam objavio mali separat u sklopu Vinodolskog zbornika, koji je izdvojen kao publikacija. Sada radim na proširenju i vjerujem da će knjiga "Povijest Dramlja" biti izdana za dvije godine. Knjiga će imati podatke o početku i nastanku Dramlja, kulturnom, prosvjetnom, sportskom i ostalom životu tog malog primorskog mjesta, čija povijest seže u antiku. ■■■

Poljoprivredna zadruga Plodovi
Vinodola oživjet će vinodolsku
dolinu - Mihovil Juriša

Na tragu vinodolske tradicije

Ciljevi osnivanja zadruge su oživljavanje poljoprivrede u Vinodolskoj dolini na temelju revitalizacije vinogradarstva, voćarstva, maslinarstva, proizvodnje krmnog bilja, povrća, ljekovitog bilja, stočarske proizvodnje i razvijanja agroturizma. Od sadašnjih 3.156 hektara obradivo je tek pet posto površina, a cilj je doći do deset posto. Na to obvezuje vinodolska tradicija...

Smokve - novi vinodolski brand

Kvaliteta vinodolskih smokava je potvrđena, ali se ide i dalje u pokusnu proizvodnju pekmeza od suhih smokava s cimetom, čokoladom i bademima te s lavandom. Cilj je preradom doći do novog vinodolskog branda koji bi se temeljio na otkupu i preradi smokava, u cilju suvenirske prodaje u malim serijama. Na prezentaciji vinodolske smokve i proizvoda od nje radi se intenzivno, a uz ostalo predstavljaju se na raznim manifestacijama i sajmovima. Tako u Triblju na "Dolina smokav i sportskog ribolova" predstavljaju se proizvodi od smokava, ali i održavaju predavanja o popularizaciji sadnje smokava u Vinodolskoj dolini.

Tri vinske ceste

Vizija razvoja Vinodolske doline do Križića i cijelog priobalnog pojasa Crikvenice i Novog Vinodolskog su tri vinske ceste, uz koje su već podignuti nasadi vinograda i agroturistički objekti. Jedan krak trebao bi ići smjerom Šarari - Ladvić - Crikvenica, drugi Grižane - Podbadanj - Crikvenica, a treći Novi Vinodolski - Pavlomir - Bribir - Grižane - Tribalj - Drivenik - Križiće.

Zadruga je prošle godine plasirala 1.730 voćnih sadnica i maslina. Novi maslinici posaćeni su u Bribiru i Driveniku

Zadruga je eksperimentalno posadila lavandu na pola hektara u Tribiju, a početni rezultati ohrabruju

Napisala: Mira KRAJNOVIĆ ZELJAK
Snimio: Petar FABIJAN

Uzelenu Vinodolsku dolinu ili Vallis vinearia polako se vraća vinogradarstvo, po kojemu je još u antičko doba dobila ime, ali i ostale kulture, koje su nekad bile zastupljene u Vinodolu, posebno smokve i trešnje, koje, uz vino, postaju brand toga područja. Posljednjih godina prišlo se revitalizaciji vinogradarstva, voćarstva, maslinarstva, proizvodnji ljekovitog bilja, povrća i ostalih poljoprivrednih kultura te razvoju stočarstva, a za sve to najveću zaslugu ima Poljoprivredna zadruga Plodovi Vinodola, koju je osnovala Općina Vinodolska 19. srpnja 2005. godine, zajedno s 24 osnivača s područja Općine Vinodolske i Grada Crikvenice. Među osnivače Poljoprivredne zadruge uključili su se i gradovi Crikvenica i Novi Vinodolski, na čijim područjima se također u sklopu obiteljsko – poljoprivrednih gospodarstava provode projekti sadnje nekadašnjih vinodolskih kultura.

Oživjeti opustjele posjede

Među osnivačima zasigurno je najzaslužniji Mihovil Juriša, diplomirani agronom, koji se nakon četrdesetak godina vratio u rodni Vinodol i svoje stručno znanje i iskustvo stavio u funkciju revitalizacije poljoprivrede Vinodola. Iako je Mihovil Juriša u mirovini, on ne miruje, predsjednik je Nadzornog odbora Zadruge i svakodnevno je s direktorom Željkom Lončarićem na terenu. Od osnivanja zadruga i obiteljska poljoprivredna gospodarstva imala su značajnu potporu Općine Vinodolske da se zadruga profilira kao Centar za održivi razvoj poljoprivrede Općine Vinodolske, Grada Crikvenice i Grada Novog Vindolskog.

Ciljevi osnivanja zadruge bili su da se na temelju elaborata oživljavanja poljoprivrede u Vinodolskoj dolini, ali i u crikveničkom priobalju i zaledu Novog Vinodolskog razvijaju projekti revitalizacije vinogradarstva, voćarstva, maslinarstva, proizvodnje kravnog bilja, povrća, ljekovitog bilja, stočarske proizvodnje i poticanje razvijanja agroturizma u suradnji s turističkim zajednicama. Osim toga, ciljevi su također da se postupno ulazi u programe uređenja zemljišta u suradnji s obiteljskim gospodarstvima, kako bi se u jednom dužem periodu od sadašnjih 3.156 hektara, od kojih je obradivo pet posto, došlo do deset posto obradivih poljoprivrednih površina.

- Na to nas obvezuje vinodolska tradicija, kada je u Vinodolu bilo 614 hektara pod vinogradima i 420 hektara voćnjaka, što znači da je svaki treći hektar bio pod višegodišnjim nasadima. Posjedi su danas opustjeli, a nekad uredni vinogradi i voćnjaci zarasli su u žbunje i šikaru, što se posljednjih godina nastoji promijeniti – kaže Mihovil Juriša.

Poticaji za nabavu sadnog materijala

- Upravo na tragu tradicije vinogradarstva i starih autohtonih sorta vele i miće žlahtine, žumića, vrbica, bilana i debeljana, želimo vratiti u proizvodnju izvorne sorte vele i miće žlahtine te je prošle godine u vinogradima u Bribiru, Grizanima i Driveniku posaćeno 480 loznih cijepova tih sorta, a postupno će se vratiti i ostale vinodolske stare sorte vinove loze.

Zadruga je prošle godine plasirala 1.730 voćnih sadnica i maslina, od toga 1.050 sadnica maslina, čime su se stekli uvjeti u tri maslinika koji, uz županijske, stječu pravo i na državne poticaje. Proizvedene su i prve kapi vinodolskog maslinovog ulje izuzetne kvalitete, iz mladih vinodolskih maslinika, koje je predstavljeno na sajmu vina u Crikvenici. Posaćeni su i novi maslinici u Bribiru i Driveniku, Crikvenici i zaledu Novog Vinodolskog, čiji se rod očekuje u narednim godinama.

Također, iskazan je velik interes za sadnju tradicionalne vinodolske smokve te je u posljednje tri godine posaćeno je 480 sadnica, a postoji interes i za sadnju jabuka, trešnja, marelica, badema i lješnjaka.

- Naša je orientacija da i dalje potičemo sadnju smokava, maslina i trešnja u Vinodolu. Od osnutka Zadruge pokrenut je 21 pilot-program u vinogradarstvu, voćarstvu i maslinarstvu, u sklopu kojih je ukupno zasađeno 7.220 sadnica, prvenstveno smokve, trešnje i masline. Tako, na maslinu otpada 3.440 stabala, smokvu 610. No, najviše je zasađeno loznih cijepova, čak 12.600. Pritom je vrlo značajno da Primorsko-goranska županija daje i dalje poticaj za nabavu sadnog materijala i to 50 posto cijene za više od 300 loznih cijepova i za više od 50 sadnica voćki po jednom obiteljskom gospodarstvu, a Općina Vinodolska u poticaju sudjeluje s 30 posto, tako da krajnji korisnik, odnosno vlasnik OPG-a plati samo 20 posto cijene voćke ili lozne cijepa. Isto tako poticaje daju i gradovi Crikvenica i Novi Vinodolski – naveo je dalje Juriša.

Osim novih nasada, Zadruga je iz starih na-

sada smokve, kojih je u Vinodolu evidentirao oko 3.660, ušla u finalizaciju te otkupljuje plodove smokve u Zadružnom centru za otkup i preradu. U posljednje dvije godine otkupljeno je oko 3,5 tona smokava, koje su prošle tehnički i tehnički postupak sušenja u modernoj zadružnoj sušari u Bribiru. Također, u cilju brendiranja vinodolske smokve na sajmovima su predstavljeni pekmezi i džemovi od suhih smokava s lavandom, bademom, čokoladom, praline od smokava, rakije od smokve, kolačići i drugo, namijenjeni suvenirskoj prodaji.

Spašavanje obiteljsko-poljoprivrednih gospodarstava

U Vinodolu je u tijeku i zanimljiv pilot-projekt sadnje jedanaest sorta međuvrsnih križanaca stolnih sorta grožđa uvezenih iz Mađarske. Prema riječima Mihovila Juriše, pokazalo se da četiri sorte mogu biti zanimljive za podizanje većih nasada u ekološkom uzgoju bez primjene pesticida. Stoga je u planu sadnja na deset hektara te četiri stolne sorte grožđa, koje su u suradnji s Agronomskim fakultetom Zagreb, izdvojene po kakvoći i ostalim parametrima, a čije će praćenje biti nastavljeno. Uvjet za podizanje tih trajnih nasada je navodnjavanje. Paralelno s razvojem vinogradarstava, maslinarstva i voćarstva u Vinodolu su u tijeku i projekti za navodnjavanje i okrupnjavanje poljoprivrednog zemljišta, bez čega neće biti značajnije proizvodnje. Navodnjavanje je planirano iz Tribaljskog jezera i izvora koji imaju dosta vode.

U sklopu Zadruge djeluje i petnaestak obiteljsko-poljoprivrednih gospodarstava koja se bave stočarskom proizvodnjom i proizvodnjom mlijeka te značajan broj pčelara s više od 800 pčelinjih košnica. Zbog sve skuplje stočne hrane, čija je proizvodnja u Vinodolu skupljena i do 30 posto nego u ostalim dijelovima Hrvatske, traže se modaliteti kako pomoći da se ta gospodarstva održe. Stav je zadruge, da se pored državnih poticaja za područja s težim uvjetima privređivanja, na razini lokalnih jedinica formira fond novčanih poticaja u stočarstvu, kako bi im se pomoglo u održanju svojih OPG-a, što je Grad Novi Vinodolski već učinio, a Općina Vinodolska planira to činiti i u 2010. godini. ■■■

Budući da Rapska torta spada među tzv. suhe kolače, ta joj odlika trajnosti, uz neospornu sladokusnu izvrsnost, samo dodatno podiže popularnost diljem Hrvatske, ali i izvan njenih granica. Upravo zbog delikatnosti njene izrade, u rapskim krugovima moguće je pronaći tek desetak vrsnih nasljednica izvorne izrade prave Rapske torte

Najpoznatiji rapski kolač

Napisao i snimio: Hrvoje HODAK

Iako se njezina originalna receptura na Rabu još do prije dvadeset godina smatraла добро čuvanom tajnom, na više od 800 godina staru vještini spravljanja Rapske torte, najsladeg i najpoznatijeg rapskog kolača već odavno pravo ne polazu samo časne benediktinke. Naime, godina pojavitivanja ove jedinstvene slastice na otoku Rabu vezuje se uz papu Aleksandra III. koji je 1177. godine ploveći od talijanske luke Vasto prema Veneciji, gdje se imao naći s carem Friedrichom I. Barbarossem, praćen s deset galija pristao najprije u komiškoj, zatim u zadarskoj te kao posljednjoj prije cilja, rapskoj luci. Papi, koji je tom prigodom posvetio i rapsku katedralu Uznesenja Marijina, navodno su upravo časne benediktinke priredile jedinstven kolač na hostiji - rapsku tortu.

Postoje, naravno, i drukčije postavke koje govore da je kolač na Rab stigao zajedno s Papom te da u talijanskom gradu Sieni, rodnom gradu Aleksandra III., i danas postoji po okusu i sastavu istovjetan kolač pod imenom "Ricciarelli di Siena", no to svakako ne mijenja činjenicu da se Rapska torta duboko ukorijenila u brižno čuvanu rapsku tradiciju te da je tajna njenog spravljanja, koja stoljećima

nije izlazila iz okvira gradskih zidina, dodala još jedan osebujan sastojak identitetu staroga grada.

Vrijedan gastrosuvenir

Zahvaljujući prvenstveno domišljatosti gospode Vilme Brne, u novije vrijeme Rapska torta pokazala se izuzetno vrijednim gastrosuvenirom, ili točnije gastronomskim simbolom Grada Raba. Kada je gospoda Vilma otvorila privatnu slastičarnicu, 1. svibnja 1996., njezin sin Josip imao je tek 14 godina. Nakon Vilminog odlaska u mirovinu 2006. Josip je preuzeo posao pa je tako u 24. godini postao jedan od najmlađih poduzetnika na Rabu. Danas Pekarnica slastica "Vilma" upošljava za rapske prilike značajnih deset stalnih radnika, a broj zaposlenih tijekom ljetne turističke sezone naraste i do petnaest.

Rapsku tortu koju su nekad davno spravljale samo redovnice za izuzetne prigode, gospoda Vilma i njezin sin Josip iznijeli su na tržište kao dobro osmišljen promotivni adut vlastite pekarske proizvodnje te su tako u suradnji s ostalim rapskim, ali i kvarnerskim turističkim subjektima, putem brojnih prezentacija i međunarodnih turističkih sajmova dodatno promovirali i rapsku gastroponudu. Nisu, naravno, izostale ni brojne nagrade - od one za najoriginalniji suvenir u sklopu Kvarn-

er-Expo 2005., prve nagrade HTZ-a u sklopu akcije Volim Hrvatsku i osvojenog Plavog cvijeta, pa sve do Plakete Grada Raba za promicanje tradicionalnih vrijednosti, rapskog turizma i kulture življena.

Godine 2008. Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture dodijelilo im je oznaku Hrvatski otočni proizvod za Rapsku tortu, a istu oznaku dobili su i 2009. za rapske mustačone i baškotine. U Opatiji 2. travnja ove godine Pekarnica slastica "Vilma" osvojila je drugo mjesto za kontinuiranu kvalitetu i unaprjeđenje dizajna ambalaže u kategoriji prehrambeni proizvod, a drugo mjesto pripalо im je i na svibanjskim Plodovima Dalmacije u Splitu u kategoriji "naj proizvod".

Male tajne Rapske torte

- U vremenu kada je u taj posao krenula moja majka - napomenuo nam je Josip Brna - bilo je dovoljno napraviti dobar proizvod. Danas - dodaje on - uz dobar proizvod izuzetno je važno poraditi i na kvalitetnom marketingu te stalno širiti prepoznatljiv asortiman proizvoda. S tim u vezi započeli smo s proizvodnjom čokoladnih pralina, čokoladnih namaza i zaledenih proizvoda od lisnatog jestiva. Naravno, osim Rapskoj torti, našem najjačem brandu, jednaku pažnju u pripravi poklanjamamo i ostalim našim proizvodima,

poput spomenutih mustaćona i baškotina, ali i medenjaka, ušećernih badema (mandulata) te ostalih vrsta torta i kolača za posebne prigode, vjenčanja, krstitke, rođendane... Uvјeren sam da ћemo i s našim novim proizvodima uspjeti oduševiti i one najizbirlivije sladokusce.

O tome koliko rapske slatke delicije mogu biti popularne među turistima najbolje svjedoče gužve na "Vilmnom" štandu tijekom Rabske fjere na kojoj kontinuirano sudjeluju od njenih početaka, a u trenutku nastajanja ove reportaže u pekarnici "Vilma" upravo se pakirala posebno naručena Rapska torta za bečko vjenčanje jednog austrijskog para. Budući da Rapska torta spada među tzv. suhe kolače, ta joj odlika trajnosti, uz neospornu sladokusnu izvrsnost, samo dodatno podiže popularnost diljem Hrvatske, ali i izvan njenih granica.

Tajnama recepture i spravljanja ove autohtone rapske delicije gospodу Vilmu poučio je njen pokojni kolega Božo Sokolić, no da bi se ovladalo vještinom pripreme Rapske torte potrebna je uistinu dugotrajna vježba. Iako je najuobičajeniji oblik Rapske torte baštun ili prut (štanga), ona se tradicionalno spravljala u obliku puža, a servirala se na čipki posuta šećerom u prahu te ukrašena bijelim cvjetovima. Rapska torta tako osim svojim delikatnim okusom u kojem uz decentnu aromu narančine i limunove kore te maraskina, kao glavni sastojak dominira mendula, pljeni i svojim atraktivnim izgledom, odnosno načinom na koji se ukusno punjenje polaže na podlogu od izuzetno tankog, gotovo prozirnog tijesta nalik hostiji.

Odabrani krug nasljednica

Ono po čemu se vrlo lako uočava razlika između majstora i početnika u izradi Rapske torte, svakako je sama završnica sladokusne kreacije. Naime, tek će iskusna ruka znati uskim trakicama tijesta filigranski obrubiti čitavo slatko punjenje ta ga na taj način dodatno učvrstiti za podlogu, osobito ako se radi o Rapskoj torti pužnog oblika.

Upravo zbog delikatnosti njene izrade, u rapskim krugovima moguće je pronaći tek desetak vrsnih nasljednica izvorne izrade prave Rapske torte, koje su s puno ljubavi i poštovanja prema tradiciji uspijele ovladati ovom slatkom samostanskom vještinom i to uglavnom posredstvom svojih nonica ili teta. Među njih desetak svakako spadaju gospođe Sonja Pende, Dunja Brnjac, Marija Umiljenović, Tamara Kocijan i Božena Štokić. Dakle, ukoliko niste u mogućnosti doći do "Vilmne" torte u nekoj od trgovina na koje je razgranata njihova prodajna mreža, za pravi doživljaj Rapske torte gotovo je neminovalo doći na Rab, jer niti jedan recept, niti jedno objašnjenje "korak po korak" ne može zamenjivati vještinu i iskustvo domaćih sladopekarica među kojima, takoder, ponekad postoje malene razlike u nijansama doziranja tijekom višednevног procesa pripremanja ove jedinstvene delicije. ■■■

- 1 - Vilma i Josip Brna rapski su kolač iznijeli na tržište kao dobro osmišljen promotivni adut vlastite pekarske proizvodnje • 2 - Rapska torta pužnog oblika • 3 - Kočija pekarnice "Vilma" na štandu eko-etno proizvoda u Rijeci

Denis Razumović ove je godine dobio dvije nagrade Status; u kategoriji pop rock i urbane glazbe kao najbolji puhač u Hrvatskoj, te u kategoriji jazz glazbe kao najbolji jazz alt saksofonist

Napisao: Davor ŽIĆ
Snimio: Sandro RUBINIĆ

1 / POSLJEDNJE DVije GODINE OSVAJAŠ NAGRADU "STATUS". KOLIKO NAGRADE IMAJU UTJECAJA NA KARIJERU?

- Prošle godine sam dobio nagradu Status u kategoriji za jazz glazbu kao najbolji jazz alt saksofonist u Hrvatskoj, a ove godine sam dobio dvije nagrade Status i to u kategoriji pop rock i urbane glazbe kao najbolji puhač u Hrvatskoj, te naravno i u kategoriji jazz glazbe kao najbolji jazz alt saksofonist. Prvi put sam nagradu Status dobio 2003. godine a prije toga sam godinama redovno bivao nominiran ali nagrada nije stizala.

Iako su meni ove nagrade jako drage i puno mi znače, mislim da je pomalo smiješno tvrditi da je neko bolji od nekog drugog na hrvatskoj jazz i urbanoj sceni gdje stvarno ima puno kvalitetnih i visokoobrazovanih glazbenika, kompozitora, voditelja orkestara... Ona je više ocjena recentnog rada, jer je dobiva pojedinac koji se na neki način najviše istaknuo svojim radom tokom godine a posebnu važnost ima to što nagradu Status dodjeljuju sami glazbenici - dakle ljudi iz struke.

2 / OBRADA TRI VELIKA HITA TERMITA POKAZALA JE DA ROCK I JAZZ ODLIČNO FUNKCIONIRAJU ZAJEDNO. KAKO SI DOŠAO NA IDEJU ZA TAKVU GLAZBENU FUZIJU?

- Pa eto, ja sam se počeo za glazbu zanimati, u smislu nekakvih prvih pokušaja sviranja na gitari, tamo negdje u šestom razredu osnovne škole. Kad sam išao u sedmi razred već su moji roditelji uspjeli posuditi nekakvu sasvim solidnu, lijepu akustičnu gitaru s kojom sam se ja naprsto stopio i nisam se odvajao od tog instrumenta. Svaki, ali baš svaki, slobodni trenutak provodio sam "svirajući" i možete misliti kako je to zvučalo!

Ali brzo sam napredovao i onda se dogodio trenutak spoznaje... Prva LP ploča koju

sam kupio bila je grupe "Clash" i taj me je zvuk umiksan s pubertetskim ludilom totalno izbacio iz dotadašnjih dječačkih kanona ponašanja i razmišljanja. Pohodio sam koncerte "Termita", "Parafa" i "Mrtvog kanala" i odlazio na koncerte hrpe drugih riječkih bendova koji su bujali u to vrijeme... I sam sam oformio trio osebujnog imena "DDT" (ha, ha, užas) koji je nastupio samo jednom i to kao predgrupa grupi "Delirijum" u diskoteci "Dva boda" na Trsatu. Iz tog perioda gotovo 18-satnog dnevnog "radnog vremena" provedenog u kavani hotela Kontinental, na ogradi ispred nje i bircevima u istom kvartu, iz onih bezbrižnih dana i večeri provedenih u Kružnoj ulici, u starom "Palachu" i oko njega, ljetnih večernjih šetnji od plaže Glavanovo pa do "Borca" nakon kasnog kupanja na Pećinama, dandanas sačuvao sam mnoga prijateljstva muzičkih frikova s kojima sam tada izgradivao svoje glazbene iskustvo.

Kad sam prije dvije godine čuo da se organizira manifestacija koja će okupiti gotovo sve najvažnije aktere riječke rock scene, poželio sam napraviti svoju verziju vrlo popularnih pjesama Termita pa sam se uhvatio prearanžiranja originalnih skladbi i skladanja svojevrsnog potpuria kojega sam nazvao "Termiti Hommage". Tu su zastupljene tri skladbe ukomponirane u jednu cjelinu - "Kišni razdraganci", "Mama, s razlogom se brines" i "Vjeran pas". Iako su pjesme jazzerskom intervencijom izmijenjene do neprepoznatljivosti, ali sam kao posebne goste, radi autentičnosti, pozvao dva važna člana "Termita" - Kralja i Pepija – da sudjeluju u snimanju, a oni su dodali prepoznatljiv "termitski sound" cijelom projektu. Trenutno radim na materijalu za svoj novi CD na kojemu će biti uvrštene samo moje autorske skladbe uz ovu stvar kao bonus track.

3 / IZLAZAK PRVOG CD-a ČEKAO SI ČETIRI GODINE, A OD NJEGOVA IZLASKA PROŠLE SU VEĆ TRI. AKO MATEMATIKA NE LAŽE, TREBAO BI USKORO IZDATI NOVI NOSAČ ZVUKA?

- Evo, snimio sam 6 od 12 planiranih nu-

mera, a ovim CD-om ću se potpuno otvoriti publici jer ću u svojim kompozicijama svirati alt, tenor i soprano saksofon te u određenim stvarima flautu, i gitaru na kojoj sam sve te numere i komponirao, a i pjevat ću skat tehnikom na nekim pjesmama. Inače, velik je broj gostiju na ovom mom projektu što će rezultirati širokim spektrom interpretatorskih pristupa i stilova. Jedno ime se ipak posebno ističe, jer je u snimanju većine materijala sudjelovao moj prijatelj i vjerni suradnik Spartaco Črnjarić. Materijal za CD bi trebao u potpunosti biti zgodovljen do kraja ovog ljeta, a realno očekujem da bi mogao biti objavljen početkom slijedeće godine.

4 / PROŠAO SI DALEK PUT OD SAMO-UKOG SVIRANJA NA GITARI DO JEDNOG OD NAJBOLJIH DOMAČIH JAZZ GLAZBENIKA. KAKO SAD GLEDAŠ NA TO PUTOVANJE I BI LI IŠTA PROMIJEŃIO?

- Moje promišljanje umjetnosti je potpuno neraskidivo vezano za način života koji vodim, sredinu iz koje sam ponikao, Modiglianijeve slike u koje sam se zaljubljivao, glasa saksofona Art Peppera koji me je ganuo do najdubljih osjećaja, poruka Milesove glazbe o percepciji svemira, tako da bi se tu teško što dalo promjeniti. Jednom sam bez ikakvih problema ušao u sistem jedne visokoškolske ustanove ali sam se onda totalno izgubio u labirintima birokracije, školstva, regula, i nesposoban za prilagodbu tome nastavio sam njegovati ideju slušanja "unutrašnjeg glasa", nastavio sam kopati po svojim resursima ideja i kreativnosti i mislim da sam imao sreće! Bog mi je dao na dar kreativnost i moja je dužnost i misija da ju oblikujem, oplemenjujem, razvijem u glazbeno štivo, u tonove koji će ljudi potaknuti na razmišljanje...

5 / KAD BI SLAGAO NAJBOLJI JAZZ SASTAV SVIH VREMENA, TKO BI U NJEMU SVIRAO?

- Pa to uopće nije lako pitanje! Napravio bih par bendova, toliko je puno velikih jazz glazbenika koji su utjecali na moje formiranje glazbenog ukusa. ■■■

Jazzer rockerskog izričaja

Kad sam prije dvije godine čuo da se organizira manifestacija koja će okupiti gotovo sve najvažnije aktere riječke rock scene, poželio sam napraviti svoju verziju vrlo popularnih pjesama Termita. Dandanas sačuvao sam mnoga prijateljstva muzičkih frikova s kojima sam nekada izgrađivao svoje glazbeno iskustvo

Grad Rijeka

Korzo 16, 51000 Rijeka
T: +385 51 209 333
F: +385 51 209 520
protokol@rijeka.hr • www.rijeka.hr
Gradonačelnik: mr. sc. Vojko Obersnel
Predsjednik vijeća:
Dorotea Pešić-Bukovac

Grad Bakar

51222 Bakar, Primorje 39
T: +385 51 455 710
F: +385 51 455 741
gradonacelnik@bakar.hr • www.bakar.hr
Gradonačelnik: Tomislav Klarić
Predsjednik vijeća: Milan Rončević

Grad Cres

51557 Cres, Creskog statuta 15
T: +385 51 661 950 / 661 954
F: +385 51 571 331
grad@cres.hr • www.cres.hr
Gradonačelnik: Kristijan Jurjako
Predsjednik vijeća: Marčelo Damijanjević

Grad Crikvenica

51260 Crikvenica,
Kralja Tomislava 85
T: +385 51 455 400
F: +385 51 242 009
info@crikvenica.hr
www.crikvenica.hr
Gradonačelnik: Damir Rukavina
Predsjednik vijeća:
prof. dr. sc. Dragan Magaš

Grad Čabar

51306 Čabar,
Narodnog oslobođenja 2
T: +385 51 821 042 / 821 008
F: +385 51 821 137
info@cabar.hr • www.cabar.hr
Gradonačelnik: Željko Erent
Predsjednik vijeća: Zdravko Tomac

Grad Delnice

51300 Delnice,
Trg 138. brigade HV 4
T: +385 51 812 055
F: +385 51 812 037
grad-delnice@ri.t-com.hr
www.delnice.hr
Gradonačelnik: Marijan Pleše
Predsjednik vijeća: Mladen Mauhar

Grad Kastav

51215 Kastav,
Zakona kastaska 3
T: +385 51 691 452
F: +385 51 691 454
grad-kastav@ri.t-com.hr • www.kastav.hr
Gradonačelnik: Ivica Lukanović
Predsjednik vijeća: Dalibor Ćiković

Grad Kraljevica

51262 Kraljevica,
Frankopanska 1A
T: +385 51 282 450
F: +385 51 281 419
gradska.uprava@kraljevica.hr
www.kraljevica.hr
Gradonačelnik: Josip Turina
Predsjednik vijeća: Alen Vidović

Grad Krk

51500 Krk,
Trg Josipa bana Jelačića 2
T: +385 51 401 100 / 401 112
F: +385 51 221 126 / 401 151
grad-krk@ri.t-com.hr
www.grad-krk.hr
Gradonačelnik: Dario Vasilje
Predsjednik vijeća: Josip Stanić

Grad Mali Lošinj

51550 Mali Lošinj,
Riva lošinjskih kapetana 7
T: +385 51 231 056
F: +385 51 232 307
gradonacelnik@mali-lostinj.hr
tajnik@mali-lostinj.hr • www.mali-lostinj.hr
Gradonačelnik: Gari Cappelli
Predsjednik vijeća: Anto Nedić

Grad Novi Vinodolski

51250 Novi Vinodolski,
Trg Vinodolskog zakona 1
T: +385 51 245 045
F: +385 51 244 409
gradonacelnik@novi-vinodolski.hr
www.novi-vinodolski.hr
Gradonačelnik: Oleg Butković
Predsjednik vijeća: Neven Pavelić

Grad Opatija

51410 Opatija, Maršala Tita 3
T: +385 51 701 322
F: +385 51 701 316
grad.opatija@opatija.hr • www.opatija.hr
Gradonačelnik: Ivo Dujmić
Predsjednik vijeća: O'Brien Sclaunch

Grad Rab

51280 Rab,
Trg Municipium Arba 2
T: +385 51 777 460
F: +385 51 724 777
tajnika@grad-rab.com • www.rab.hr
Gradonačelnik: Zdenko Antešić
Predsjednik vijeća: Berislav Dumić

Grad Vrbovsko

51326 Vrbovsko,
Goranska ulica 1
T: +385 51 875 115 / 875 228
F: +385 51 875 008
gradska.poglavarstvo.vrbovsko@ri.t-com.hr
Gradonačelnik: Željko Mirković
Predsjednik vijeća: Dražen Mufić

Općina Baška

51523 Baška, Palada 88
T: +385 51 750 550
F: +385 51 750 560
opcina-baska@ri.t-com.hr
www.baska.hr
Općinski načelnik: Toni Juranić
Predsjednik vijeća: dr. Ivan Juranić

Općina Brod Moravice

51312 Brod Moravice,
Stjepana Radića 1
T: +385 51 817 180 / 817 355
F: +385 51 817 002
opcina.brod.moravice@ri.t-com.hr
www.brodmoravice.hr
Općinski načelnik: Dragutin Crnković
Predsjednik vijeća: Branimir Svetličić

Općina Čavle

51219 Čavle, Čavle 206
T: +385 51 208 310
F: +385 51 208 311
opcina.cavle@ri.t-com.hr • www.cavle.hr
Općinski načelnik: Željko Lambaša
Predsjednik vijeća: Josip Čargonja

Općina Dobrinj

51514 Dobrinj, Dobrinj 103
T: +385 51 848 344
F: +385 51 848 141
opcina-dobrinj@ri.t-com.hr
www.dobrinj.com
Općinski načelnik: Neven Komadina
Predsjednik vijeća: Alen Šamanić

Općina Fužine

51322 Fužine,
Dr.Franje Račkog 19
T: +385 51 829 500 / 829 503
F: +385 51 835 768
opcina-fuzine@ri.t-com.hr
www.fuzine.hr
Općinski načelnik: Marinko Kauzlarić
Predsjednik vijeća: Đuro Radošević

Općina Jelenje

51218 Dražice,
Dražičkih boraca 64
T: +385 51 208 080
F: +385 51 208 090
opcina.jelenje@ri.t-com.hr
www.jelenje.hr
Općinski načelnik: Branko Juretić
Predsjednik vijeća: Damir Maršanić

Općina Klana

51217 Klana, Klana 33
T: +385 51 808 205
F: +385 51 808 708
opcinal@globalnet.hr • www.klana.hr
Općinski načelnik: Matija Laginja
Predsjednik vijeća: Dorijan Valenčić

Općina Kostrena

51221 Kostrena,
Sv. Lucija 38
T: +385 51 209 000
F: +385 51 289 400
opcina-kostrena@ri.t-com.hr
www.kostrena.hr
Općinski načelnik: Miroslav Ulijan
Predsjednica vijeća: Ankica Lörinc

Općina Lokve

51316 Lokve,
Šetalište Golubinjak 6
T: +385 51 831 336 / 831 255
F: +385 51 508 077
opcina@lokve.hr • www.lokve.hr
Općinski načelnik: Anton Mihelčić
Predsjednik vijeća: Vladimir Habazin

Općina Lopar

51281 Lopar, Lopar BB
T: +385 51 775 593
F: +385 51 775 597
tajnik@opcina.lopar.hr
www.opcina-lopar.hr
Općinski načelnik: ALEN Andreškić
Predsjednik Vijeća: Damir Paparić

Općina Lovran

51415 Lovran,
Šetalište maršala Tita 41
T: +385 51 291 045
F: +385 51 294 862
opcina.lovrana@ri.t-com.hr
www.opcinalovran.hr
Općinski načelnik: Emil Gržin
Predsjednica vijeća: Đurđica Tancabel

Općina Malinska-Dubašnica

51511 Malinska,
Lina Bolmarčića 22
T: +385 51 750 500
F: +385 51 859 322
info@malinska.hr • www.malinska.hr
Općinski načelnik: Anton Spicijarić
Predsjednik vijeća: Josip Sormilić

Općina Matulji

51211 Matulji,
Trg Maršala Tita 11
T: +385 51 274 114
F: +385 51 274 114
info@matulji.hr • www.matulji.hr
Općinski načelnik: Mario Ćiković
Predsjednik vijeća: Željko Grbac

Općina Viškovo

51216 Viškovo, Vozišće 3
T: +385 51 503 770 / 503 772
F: +385 51 257 521
nacelnik@opcina-viskovo.hr
www.opcina-viskovo.com
Općinski načelnik: Goran Petrc
Predsjednik vijeća: Igor Rubeša

Općina Vrbnik

51516 Vrbnik, Trg Škujica 7
T: +385 51 857 099 / 857 310
F: +385 51 857 099
opcina-vrbnik@ri.t-com.hr
www.opcina-vrbnik.hr
Općinska načelnica:
Marija Dujmović-Pavan
Predsjednik vijeća: Slavko Zahija

Župan: Zlatko Komadina

Zamjenici: prof.dr.sc. Vidoje Vujić, Nada Turina-Đurić

Predsjednik Skupštine: Marinko Dumanić

● gradovi

● općine

OPĆI PODACI

Ukupno stanovništvo.....	305.505
Najviše stanovnika	
Grad Rijeka.....	144.043
Najmanje stanovnika	
Općina Brod Moravice	985
Gradova	14
Općina	22
Naselja.....	510

STRUKTURA PRIHODA PO DJELATNOSTIMA

Trgovina	43 %
Preradivačka industrija	23,4 %
Prijevoz, skladištenje i veze	9,1 %
Gradevinarstvo	8,4 %
Poslovanje nekretninama, iznajmljivanje i poslovne usluge	7,4 %
Hoteli i restauranti	4,5 %

INFRASTRUKTURA

Ceste	3.490 km
Željeznice.....	135,5 km
Luke.....	86
Zračne luke.....	4

GOSPODARSTVO

Udio Županije u ukupnom prihodu Republike Hrvatske	5,6 %
Izvoz roba.....	563 milijuna USD
Uvoz roba.....	1072 milijuna USD
TERITORIJ	
Površina kopna.....	3.588 km²
Dužina morske obale.....	1.065 km
Najveći otoci	
Cres i Krk.....	40.578 ha
Najmanji otok	
Boljkovac (Rab)	0,11 ha
Najviši planinski vrh	
Kula - Bjelolasica.....	1.534 m.n.v.
Najviše naselje	
Begovo Razdolje	1.060 m.n.v.

Izvori statističkih podataka: Hrvatska gospodarska komora-Županijska komora Rijeka; Statistički letopis Primorsko-goranske županije 2008. Odjelj za statistiku Ureda državne uprave u Primorsko-goranskoj županiji i FINA
Gospodarski podaci se odnose na 2008. godinu.

Županijski upravni odjeli:

Kabinet župana

Adamićeva 10/III, Rijeka
T: ++385 51 351 604
F: ++385 51 351 643
kabinet@pgz.hr
v. d. voditeljica: Nada Milošević

Ured Županije

Adamićeva 10/V, Rijeka
T: ++385 51 351 612
F: ++385 51 351 613
ured.zupanije@pgz.hr
skupstina@pgz.hr
Predstojnik: Branko Škrobonja

Ured unutarnje revizije

Adamićeva 10/III, Rijeka
T: ++385 51 351 642
F: ++385 51 351 643
unutarnja.revizija@pgz.hr
v.d. predstojnica Melita Raukar

Upravni odjel za turizam, poduzetništvo i poljoprivredu

Žrtava fašizma 17, Rijeka
T: ++385 51 301 200
F: ++385 51 212 182
gospodarstvo@pgz.hr
Pročelnik: Berislav Tulic

Upravni odjel za pomerstvo, promet i veze

Ciottina 17b/l, Rijeka
T: ++385 51 351 952
F: ++385 51 351 953
pomerstvo@pgz.hr
Pročelnik: Nikola Mendril

Upravni odjel za proračun i financije

Adamićeva 10/VI, Rijeka
T: ++385 51 351 672
F: ++385 51 351 673
proracun@pgz.hr
financije@pgz.hr
Pročelnica: Bosiljka Kalčić

Upravni odjel za obrazovanje, kulturu i sport

Ciottina 17b/l, Rijeka
T: ++385 51 351 882
F: ++385 51 351 883
skolstvo@pgz.hr
drustvene.djelatnosti@pgz.hr
Pročelnica: mr. sc. Jasna Blažević

Upravni odjel za upravljanje imovinom i opće poslove

Splitska 2/l, Rijeka
T: ++385 51 351 822
F: ++385 51 351 803
imovina@pgz.hr
Pročelnik: Vladimir Čekada

Upravni odjel za zdravstvenu zaštitu i socijalnu skrb

Ciottina 17b/l, Rijeka
T: ++385 51 351 922
F: ++385 51 351 923
zdravstvo@pgz.hr,
socijalna.skrb@pgz.hr
v. d. pročelnika: mr. sc. Ivo Afrić

Upravni odjel za graditeljstvo i zaštitu okoliša

Riva10/l, Rijeka
T: ++385 51 351 202
F: ++385 51 351 203
graditeljstvo@pgz.hr,
komunalne.djelatnosti@pgz.hr
Pročelnica:
dr. sc. Koraljka Vahtar-Jurković

Ustanove u kulturi i javne ustanove PGŽ

Pomorski i povijesni muzej Hrvatskog primorja

Muzejski trg 1,
51000 Rijeka
Ravnatelj:
Margita Cvjetinović Starac
T: ++385 51
213-578, 335-772
F: ++385 51 213-578
pomorski-povijesni-muzej
@ri.htnet.hr

Prirodoslovni muzej

Lorenzov prolaz 1,
51000 Rijeka
Ravnatelj:
Marin Kirinčić
T: ++385 51 553-669
F: ++385 51 553-669
primmuzri@ri.htnet.hr
www.prirodoslovni.com

Ustanova Ivan Matetić Ronjov

Ronjig 1, 51516 Viškovo
Ravnatelj: Darko Čargonja
T: ++385 51 257-340
F: ++385 51 503-790
ustanova@ri-t.com.hr
www.ustanova-ronjov.hr

Javna ustanova Priroda

Ustanova za upravljanje zaštićenim
djelovima prirode u PGŽ
Grivica 4, 51000 Rijeka
Ravnateljica: Sonja Šišić
T: 00385-51-352-400
F: 00385-51-352-401
info@ju-priroda.hr
www.ju-priroda.hr

Javna ustanova Zavod za prostorno uređenje Primorsko-goranske županije

Splitska 2/l, Rijeka
Ravnatelj:
prof. dr. sc. Mladen Črnjar
T: ++385 51 351 772
F: ++385 51 212 436
zavod@pgz.hr
www.zavod.pgz.hr

AKCIJA PRIMORSKO-GORANSKE ŽUPANIJE I NOVOG LISTA

Moj najljepši vrt

Pod pokroviteljstvom Primorsko-goranske županije, a u okviru nedjeljnog priloga Novog lista "Zelena nit", traje akcija "Moj najljepši vrt". Cilj akcije je ukazati na važnost uzgajanja kultura i njihovu raznolikost na području Županije, a kroz zapise o vrtovima (is)pričati svakodnevne priče o ljudima našega kraja. U obzir za natjecanje dolaze vrtovi, okućnice i balkoni, s područja cijele Primorsko-goranske županije.

Prijave, odnosno poziv novinarima da vas posjeti, zajedno s najviše tri fotografije vašeg vrta (veličine do 500 kb) i kraćim opisom, moguće je poslati na mail:

zelena.nit@novilist.hr
ili zemaljsku adresu:
Novi list (za Zelenu nit)
Zvonimirova 20 a
51000 Rijeka

STRUČNI ŽIRI AKCIJE "MOJ

NAJLJEPŠI VRT":

Mirta Blažević dipl. ing. agr., Željko Peran, ing. agr. (Hrvatski zavod za poljoprivrednu savjetodavnu službu), Bia Gec dipl. ing. uređenja krajobraza (Čistoča, Rijeka), Berislav Tulić, dipl. inž. (PGŽ, pročelnik Upravnog odjela za turizam, poduzetništvo i poljoprivrednu) i urednica priloga Jelena Sedlak

Koncem rujna 2010. Stručni žiri će proglašiti pobjednike ovog dijela akcije i to tri propasirana, koji će biti nagrađeni prigodnim nagradama.

DOBITNICI NAGRADNE KRIŽALJKE IZ 20. BROJA ZIP-a
(pristiglo 412 koverti, dopisnika i razglednica)

Ručak/večera za dvije osobe u Planinskom centru "Petebovac"

Mate Mavrić

Lučići 45
51 216 Viškovo

Zlatica Mijatović

Milice Jadrančić 21
51 000 Rijeka

Marija Pavačić

Žminjska 9
51 000 Rijeka

Poklon bon za kupnju eko-proizvoda u zadruzi "Zeleno i plavo"

Ljivo Hrelja

Njivi 8

51 215 Kastav

Ivan Maligec

Braće Branchetta 23

51 000 Rijeka

Mira Roberti

Omladinska 3

51 222 Bakar

Monografija Petra Trinajstića "Primorsko-goranska županija"

Loris Bonicoli

Kružna 4

51 000 Rijeka

Vladimir Janeš

B. Šoštarića 21

51 304 Gerovo

Kristina Juranić

Grbica 19

51 551 Veli Lošinj

Knjiga „Školski brodovi Pomorske škole Bakar“

Zdenka Jelušić

Banj 64

51 262 Kraljevica

Gorana Rubčić

Radetići 7

51 211 Matulji

Ljubica Vadla

Sveti križ 22

51 000 Rijeka

Knjiga „Petnaest godina eko-plave Županije“

Ivan Kvaternik

Velike Drage 2
51 312 Brod Moravice

Robert Picco

Bribirska 8
51 000 Rijeka

Natalia Renčić

Japlenički put 3
51 512 Njivice

Poklon komplet PGŽ (torba + drž za torbu)

Ljiljana Božićević

Bjanižov 18

51 513 Omišalj

Ines Džidara

Basaričkova 44

51 260 Crikvenica

Mira Gašparović

Plavnička 9

51 521 Punat

Diana Grgurić

Balokovićeva 63

10 020 Zagreb

Jasna Zibar

Drenovski put 43

51 000 Rijeka

Poklon bon za Thalasso Wellness Centar Opatija

Fran Babić

Dolčina 1

51 215 Kastav

Ivan Črnjarić

Rukavac 71

51 211 Matulji

Mirta Dremil

Primorska 3c

51 000 Rijeka

Nada Gallat

Franje Čandeka 36

51 000 Rijeka

Nives Živković

Cavtatka 2A

51 000 Rijeka

CD Dječjeg festivala „Kvarneric 2009“

Ani Antonac

Bribirska 8
51 000 Rijeka

Ivana Baraćević

Franje Brentinija 3
51 000 Rijeka

Marija Barić

Palit 26
51 280 Rab

Patrizia Crespi

E. Kumičića 6
51 000 Rijeka

Antonia Čizmici

Osječka 30
51 000 Rijeka

Tamara Damjanic

Jože Grabovšek 17
51 000 Rijeka

Dora Krpina

Cvetkov trg 12

51 000 Rijeka

Doris Kušić

Drage Šćitara 2

51 000 Rijeka

Erika Malnar Prstojević

Selska 23

51 317 Crni Lug

Hrvoje Martinović

Kvaternikova 70A

51 000 Rijeka

Snežana Nikšić

Giuseppea Carabinia 8/4
51 000 Rijeka

Božica Novaković

Kralja Tomislava 13
51 326 Vrbovsko

Tino Paravić

Krasica 58

51 224 Krasica

Lea Šumanovac

Strossmayerova 107
32 275 Bošnjaci

Ljerka Tibliš

Bujska 34

51 000 Rijeka

zelenoplavo

Predbilježi se i besplatno primaj poštom magazin Primorsko-goranske županije **zelenoplavo** info@pgz.hr • www.pgz.hr • tel: 051 / 351 612

Impressum: zelenoplavo, magazin PGŽ • ISSN 1845-5220 • Izlazi 4 puta godišnje • Godina VI • Broj 21 • Lipanj 2010. • **Izdavač:** Primorsko-goranska županija, Adamićeva 10, Rijeka • info@pgz.hr • www.pgz.hr • tel: 051 / 351 612 • **Za izdavača:** Zlatko Komadina • **Odgovorni urednik:** Branko Škrobonja • **Glavni urednik:** Dragan Ogurlić • **Autori teksta:** Dragan Ogurlić, Marinko Krmptović, Boris Perović, Barbara Čalušić, Davor Žic, Slavica Kleva, Mladen Trinajstić, Mira Krajnović Željak, Zdravko Kleva, Hrvoje Hodak, Branko Škrobonja (kronika) • **Fotografije:** Petar Fabijan, Mladen Trinajstić, Sandro Rubinić, Mira Krajnović Željak, Hrvoje Hodak • **Naslovница:** Petar Fabijan • **Ilustracija:** Vjekoslav Vojo Radoičić • **Lektor:** Jasna Škorić • **Likovno oblikovanje:** Ivica Oreb • **Marketing i produkcija:** Makol marketing, Rijeka, narudžba oglasa na e-mail: makol@makol.hr ili fax 051 / 677 226 • **Tisk:** Radin, Sv. Nedjelja • **Naklada:** 15.000 • Idući broj magazina "Zeleno i plavo" izlazi u rujnu 2010.

AUTOR: ANTRAKS	ZAHOD, TOALET	BAVITI SE RIBOLOVOM, LOVITI RIBU	PRILOG: MILITAVO, NEPODУ- ZETNO	RADNIK NA RAZMINI- RANJU	PRAVNA SVIJEST (LAT.)	NOĆNA POSUDA ZA DJECU (UMANJ.)	ZNANOST O MORALU								
NASELJE U ZALEDU NOVOG															
IMAGINARNA ZEMLJA JONATHANA SWIFTA															
PRELITI VRELOM VODOM I KRAKO KU- HATI U PARI															
PRAVNI AKT IZ 1288., VINODOLSKI ...															
MADONNIN ALBUM IZ 1992. GODINE								RIJEKA U ITALIJI (PAD)	PRIDJEVAK SLIKARA TOMISLAVA PETRANO- VIĆA	NAJLJEPŠA BERAČICA GROŽĐA, RUZICA	NADIMAK NOVINARA OGURLIĆA	DIJ GRADA RIJEKE (MARIJANSKO SVETIŠTE)	NATRIJ	RIJEKA U ČEŠKOJ I POLJSKOJ	
OSOBNA ZAMJENICA		"END OF ADDRESS" "ALPENA GENERAL HOSPITAL"					PRILOG: PRVOBITNO, IZVORNO								
STUBIČKI FEUDALNI VLASTELIN, FRANJO							NEKADAŠNJE IME NOVOG VINODLSKOG "JUVENTU- SOV" GRAD								
SLAVNI NOVLJANIN, KNJIZEVNIK IVAN								ZAČINSKA BILJKA, ANASON							
DATI ZNAK OKOM							BILO KAD						"RADIJUS"	KANADSKA PJEVAČICA, CELINE	
AUSTRIJA		PRILOG: KAPRIČOZNO ZAVRŠITI ORANJE, IZORATI													
ŽUPANJA			SVJEĆNIJAK, KANDELIR (REG.)						URUČITI, PREDATI						PRIMORSKO MJESTO BLIU NOVOG
DUBOKI UDIŠAJ I IZDIŠAJ (MN.)			METEZ, POMETNJA				SUBMOLE- KULARNA ČESTICA								
NOGOMETAS STRAND							FERMENT								
"ACCOUNTING RATE OF RETURN"					PRILOG: NEDOSTOJNO			MNOŠTVO LJUDI, SVJETINA						RIMSKI: 5 POKAZNA ZAMJENICA	
PUSTINJA NA JZ OBALI AFRIKE U NAMIBIJI I ANGOLI					RASTAVNI VEZNICK		ZOOLOŠKI VRT (KRACE) KOREJSKA MARKA AUTOMOBILA			TRIJATI					
ONAJ KOJI VOLI, SIMPATIZIRA TALIJANE					JAJE (GRČ.)			UZVIK U KORIDI		HOLMIJ					
"SVETA BRĀCA" ZĀCĒTNICI SLAVENSKE PISMENOSTI								BLAGOSLOV, OPROSTAJ (... TI VJERA)							
								"TONA"							

Rješenja traženih pojmoveva i vašu adresu (najjeftinije na dopisnicu), pošaljite (ili osobno donesite) do 16. rujna 2010. g na adresu:

Primorsko-goranska županija

Magazin „Zeleno i plavo“ (za nagradnu križaljku), Adamićeva 10, 51000 Rijeka
Izvlačenje dobitnika bit će 16. rujna 2010. g na Kanalu RI u emisiji „Od mora do gorja – Županijske teme“, a rezultate objavljujemo u sljedećem broju.

Rješenja traženih pojmoveva iz prošlog broja:

Bio je na Korzu, Che: GUEVARA; naziv Korza od 1946. do 1949. g, Korzo:
CRVENE ARMIJE; projektirao Korzo, Antun: GNAMB; povjesničar karnevala, Saša:
DMITROVIĆ; nekadašnje „streljivo“ za karneval: KORIJANDOLI

Nagrade za točne odgovore iz ove križaljke

- 3 ručka/večere za dvije osobe u restoranu „Stancija Kovačići“ Rukavac
- 3 poklon bona za kupnju eko-proizvoda u zadrži „Zeleno i plavo“
- 3 foto-monografije Petra Trinajstića „Primorsko-goranska županija“
- 3 knjige „Školski brodovi Pomorske škole Bakar“
- 3 knjige Josipa Deželjina „Rab kroz stoljeća“
- 5 knjiga Dragana Ogurlića i Voje Radoičića „Štorije“
- 5 poklon kompleta PGŽ (kemijska + držač za torbu)
- 15 kompleta „EU tjedan u PGŽ“ (blok + trakica za mobitel)

Restoran "Stancija Kovačići"
Rukavac 51, Matulji
Tel: 051 272-106
Radno vrijeme: 12 – 23 sata, utorkom zatvoreno

U Rukavcu ponad Matulja, mjestu gdje se miješaju planinski zrak s Učke i miris mora Opatijske rivijere smjestila se "Stancija Kovačići", koja je u kratko vrijeme postala nezaobilazno utoчиšte za ljubitelje kvalitetne domaće hrane. Mediteranska kuhinja, koju ovaj restoran njeguje, počiva na autohtonim lokalnim proizvodima (ovčjoj skuti, zarebreniku, šparogama, kvarnerskom škampu, maslinovu ulju...). Ponuda jela prilagođena je sezonskom dobu pa tijekom zime jelovnikom dominiraju "kapuz i fažol" te manještare, koji u toplim ljetnim danima mjesto ustupaju šumskim plodovima: šparogama,

gljivama, šumskom voću te mediteranskom bilju iz vlastita začinskog vrta...

Vinko Frlan, u dvostrukoj ulozi vlasnika i glavnog kuhara, odlučio je maksimu "domaće je najbolje" unijeti u čitavu filozofiju hrane pa se sva jela baziraju na domaćoj proizvodnji - u kuhinji "Stancije Kovačići" svakodnevno se peče domaći kruh, radi se domaća tjestenina, pripremaju ukusni deserti poput kroštate i specijaliteti kuće kao što je biftek izrezan na kockice, sotiran na maslacu i maslinovom ulju te poslužen na fritaji od rige.

Rustikalnim interijerom Stancije Kovačići dominiraju mali detalji iz "bakine škrinje" i prirodni materijali poput drva i kamena, idealno mjesto za svadbene proslave, obiteljska druženja, ali i produktivan poslovni ručak. ■■■

Recept Carpaccio od junetine

Sastojci:

Sveže juneći biftek, riga, ekstradjevičansko maslinovo ulje, aceto balsamico, sol, papar, kapari, tvrdi ovčji sir, klice, prepečenac.

Rigu začiniti soli, maslinovim uljem i acetom balsamicom i prekriti je tanko rezanim junećim biftekom.

Naribati tvrdog ovčjeg sira, dekorirati klicama i kaparima, po potrebi dodati papra i soli te sve začiniti maslinovim uljem.

Poslužiti uz topli prepečenac.

Štore je

Priče iz primorsko-goranskog kraja

Trsatske skale

Trema drevnoj predaji, prije sedam stotina godina anđeli su iz Nazareta na Trsat donijeli svetu kuću Majke Božje, koju su nakon nekoliko godina premjestili u talijanski Loreto. U neko vrijeme nakon tog događaja gospodar Trsata bio je knez Martin Frankopan. Znajući da mnogo hodočasnika želi doći na Trsat u Svetište Majke Božje, on je htio napraviti stube od Rijeke do Trsata, ali nikako nije mogao naći zidare za taj posao. Bio je sav očajan, kad mu je odjednom na vrata zakucao sam vrag.

- Ja će tu skalu fabrikat - reče mu vrag - ma ti mi moras prometit da će ta skala drito na ostariju pejat, kuću ja tamo gore stavit.

Knez, koji nije pravo znao što bi mu na to odgovorio, na koncu je ipak rekao neka radi po svojoj volji, samo neka napravi stepenice koje su narodu jako potrebne. Ali je svejedno otišao do fratara, da se i s njima posavjetuje oko posla koji se mora napraviti. Fratri su rekli knezu neka slobodno pusti da vrag te skaline napravi jer će se oni moliti Bogu, a Bog će uslišiti molbe da škale ne podu u gostionicu nego pravo do svetišta.

I zaista, kad su Trsatske stube bile skoro gotove, video je vrag da škale umjesto u gostionicu vode pravo u crkvu! Razlučen, počeo je prokljinjati, psovati kao Turčin i stao na sve strane bacati kamenje što je bilo posloženo za dovršenje stepenica. A kad mu je jedan miči vražić još rekao kako je čuo gdje fratri govore da će svaki kršćanin, koji se na koljenima bude uspinjao po skalinama do Trsata, dobiti oprost od toliko grijeha koliko je skalina, prokleo je vrag vlastitu rabotu i pritom rekao da nijedan čovjek neće moći te stepenice pobrojiti kako nitko nikad ne bi saznao koliko ih točno ima.

Eto, zbog toga ljudi još i danas nisu posve sigurni koliko stuba imaju Trsatske skale. Jedni govore ovako, a drugi onako. Da stvar bude gora, na vrhu se stepenica i danas može vidjeti jedna gostionica. A zemljišna čestica na kojoj je izgrađena nosi upravo vražji broj: 666. I to je živa istina.

PUTO
VIMA
FRAN
KOPANA

Rijeka (Trsatska gradina)

U rimsко doba na mjestu današnjeg Trsata (gradine) nalazila se rimska "Trsatika" koju su Hrvati, dolaskom u ove krajeve, obnovili. Od tada je Trsat potpadao pod Vinodolsku knežiju. Godine 1225. Trsat pripada knezovima krčkim - Frankopanima i pod njihovom vlašću je, s manjim promjenama sve do 1670. godine. Feldmarschal i vojni zapovjednik Austrijskog primorja grof Laval Nugent 1826. godine kupuje Trsat, te ga obnavlja i popravlja.

Primorsko - goranska županija
Adamićeva 10
HR - 51000 Rijeka

+385 51 351 600
info@pgz.hr
www.pgz.hr

primorsko
županija